

Provinciale Milieuverordening Noord-Brabant 2010

Toelichting

De toelichting is bedoeld als service voor de gebruiker van de verordening.
Aan de inhoud van de toelichting kunnen geen rechten worden ontleend.

Inhoudsopgave

A. Algemeen

- A.1 Inleiding
- A.2 Aanleiding voor de vernieuwing van deze verordening
- A.3 Globale inhoud en opbouw van de PMV
- A.4 Reikwijdte van de PMV
- A.5 Delegatie van regelgevende bevoegdheid

B. Toelichting per module

- B.1 Hoofdstuk 3: Inspraak bij besluiten van algemene strekking
- B.2 Hoofdstuk 4: Algemeen provinciaal milieubeleid
 - Titel 4.3 Afvalstoffen
 - Titel 4.4 Gebruik van gesloten stortplaatsen
- B.3 Hoofdstuk 5: Bijzondere gebieden
 - Titel 5.1 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning
 - Titel 5.2 Het voorkomen of beperken van geluidhinder
 - Titel 5.3A Rechtstreeks werkende regels voor gedragingen in kwetsbare gebieden
- B.4 Hoofdstuk 6: Bodemsanering
- B.5 Hoofdstuk 7: Ontheffingen
- B.6 Hoofdstuk 8: Vergoeding van kosten en schade
- B.7 Hoofdstuk 9: Handhaving
- B.8 Hoofdstuk 10: Overgangs- en slotbepalingen

C. Artikelgewijze toelichting

- C.1 Hoofdstuk 1. Begripsbepalingen
- C.2 Hoofdstuk 2. Provinciale Omgevingscommissie
- C.3 Hoofdstuk 3. Inspraak bij besluiten van algemene strekking
- C.4 Hoofdstuk 4. Algemeen provinciaal milieubeleid
 - Titel 4.3 Afvalstoffen
 - Titel 4.4 Gebruik van gesloten stortplaatsen
- C.5 Hoofdstuk 5. Bijzondere gebieden
 - Titel 5.1. Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning
 - Titel 5.2 Het voorkomen of beperken van geluidhinder
- C.6 Hoofdstuk 6. Bodemsanering
- C.7 Hoofdstuk 7. Ontheffingen
- C.8 Hoofdstuk 9 Handhaving

D. Toelichting op de bijlagen

- Toelichting op bijlage 1: Beoordelingsmethodiek stoffen
- Toelichting op bijlage 3: Verboden inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebied
- Toelichting op bijlage 5: aanwijzing beschermingszones
- Toelichting op bijlage 6: Aanwijzing stiltegebieden
- Toelichting op bijlage 7: Aanwijzing kwetsbare gebieden
- Toelichting op bijlage 8: Regels voor gedragingen

A. Algemeen

1 Inleiding

Ingevolge artikel 1.2 van de op 1 januari 1993 in werking getreden Wet milieubeheer is de provincie verplicht een verordening ter bescherming van het milieu vast te stellen. Aan deze verplichting is invulling gegeven door middel van de Provinciale milieuverordening Noord-Brabant (PMV), waarmee tot dan toe bestaande verordeningen op milieugebied zijn komen te vervallen.

2 Aanleiding voor de vernieuwing van deze verordening

In deze PMV is het onderdeel dat handelt over de grondwaterbescherming geheel herzien, zoals aangekondigd in het Provinciaal Waterplan. Tevens treedt op 22 december 2009 de nieuwe Waterwet in werking, wat enkele technische wijzigingen tot gevolg heeft. Oorspronkelijk was het ook de bedoeling in deze PMV-wijziging aanpassingen mee te nemen in verband met de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo, destijds geplande invoeringsdatum 1 januari 2010). Eind september 2009 heeft de minister van VROM bekend gemaakt dat de inwerkingtreding van de Wabo met enkele maanden is uitgesteld. Dit betekent in de praktijk dat de Wabo op zijn vroegst per 1-7-2010 in werking treedt. Om toch het nieuwe hoofdstuk grondwaterbescherming te kunnen invoeren, zoals in het Provinciaal waterplan is aangekondigd, is de ontwerp-PMV die ter inzage heeft gelegen, 'technisch' aangepast op de huidige wetgeving. Omdat de strekking van het hoofdstuk grondwaterbescherming daardoor niet is veranderd, is de definitieve versie niet opnieuw ter inzage gelegd. Wel heeft dit ervoor gezorgd dat de oorspronkelijk geplande invoering van deze PMV met enkele maanden is uitgesteld.

Het onderdeel 'Grondwaterbescherming' regelt de bescherming van de openbare drinkwaterwinning. In grondwaterbeschermingsgebieden zijn bepaalde typen bedrijven verboden; andere hebben extra vergunningvoorschriften. Ook gelden regels voor activiteiten buiten bedrijven. De regels in de vorige versie van PMV hebben veel discussie opgeleverd over wel of niet toegelaten bedrijvigheid, de gedetailleerdheid en het nut van de middelvoorschriften. Uit evaluatie is gebleken dat feitelijke risico's en regels niet goed meer aansluiten. De 'oude' PMV was moeilijk toegankelijk en weinig transparant.

Het Interprovinciaal Overleg (IPO) heeft een nieuw hoofdstuk grondwaterbescherming voorbereid, dat bij het opstellen van deze PMV vrijwel gereed was. Het nieuwe IPO-model is een aanzienlijke verbetering ten opzichte van de bestaande PMV, en speelt in op veel van de geconstateerde bezwaren. Noord-Brabant neemt dit ontwerp nu over als basis voor een wijziging van de eigen PMV, vooruitlopend op de vaststelling van het IPO-model. Door het IPO-model te volgen blijft Noord-Brabant bovendien zoveel mogelijk in lijn met andere provincies wanneer deze – naar verwachting – in de nabije toekomst dit model eveneens invoeren.

De huidige wijzigingen zijn aanleiding geweest de bestaande PMV geheel in te trekken en een integrale nieuwe PMV in te voeren.

Dit is nodig omdat de structuur van hoofdstuk 5 (grondwaterbescherming) met bijbehorende bijlagen ingrijpend is gewijzigd. De voorgaande PMV vertoonde bovendien de sporen van vele eerdere wijzigingen. De huidige veranderingen zijn aangegrepen om de PMV op een aantal plaatsen op te schonen en technische correcties door te voeren, die de strekking van die onderdelen niet veranderen. De structuur en inhoud van deze andere onderdelen zijn niet ingrijpend gewijzigd.

Deze PMV-wijziging is primair bedoeld om de systematiek van de regelgeving voor de grondwaterbescherming aan te passen. De kaarten van de grondwaterbeschermingsgebieden, de stiltegebieden en de kwetsbare gebieden zoals die zijn vastgesteld per 1 januari 2008 blijven van kracht, met uitzondering van het grondwaterbeschermingsgebied Macharen in Oss. De huidige wijziging is aangegrepen om de begrenzing van dit gebied te wijzigen. De sinds 2004 bestaande ruimtelijke dubbelbestemming van drinkwaterwinning en bedrijventerrein van de zwaarste categorie heeft grote consequenties. De werkelijke omvang van de winning is inmiddels veel kleiner geworden dan de vergunningsruimte. Deze situatie doet zich verder nergens in Noord-Brabant voor. Gedeputeerde Staten hebben nu de vergunning voor deze winning gedeeltelijk ingetrokken. In samenhang met de gewijzigde vergunning is de begrenzing van de beschermingszone Macharen gewijzigd. De nieuwe begrenzing is opnieuw berekend op basis van het oorspronkelijke grondwatermodel dat gebruikt is voor de wijziging in 2004, geheel conform de systematiek van aanwijzing van de overige gebieden.

Hierdoor komt industrieterrein Elzenburg geheel buiten het grondwaterbeschermingsgebied te liggen.

Bij de kaarten betreffende waterwingebieden zijn enige grenscorrecties toegepast.

3 Globale inhoud en opbouw van de PMV

De PMV maakt het mogelijk uitvoering te geven aan de verplichtingen die in de Wet milieubeheer ten aanzien van de provinciale verordenende bevoegdheid zijn opgenomen. De wet schrijft een aantal materiële regels voor (bijvoorbeeld ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning) en enkele formele regels (onder andere advisering door een provinciale milieucommissie, inspraak bij milieubeleidsplanning). Uitgangspunt voor het opnemen van een onderwerp in de PMV is dat regeling van het desbetreffende onderwerp voorgeschreven is, dan wel dat dit vanwege de externe werking gewenst is. Bepalingen die op de interne organisatie zijn gericht, behoeven niet in de verordening te worden geregeld. Mede daarom zijn enkele niet in de Wet milieubeheer voorgeschreven onderwerpen zoals een milieustimuleringsfonds en een geluidhinderdienst, niet in de verordening geregeld.

Voor de meer procedurele bepalingen van de milieuverordening is zoveel mogelijk de indeling van de Wet milieubeheer aangehouden. Procedurele bepalingen zijn te vinden in de hoofdstukken 1, 2, 3, 6, 7, 8 en 9.

Voor de materiële regels is een onderscheid gemaakt in regels die voor de gehele provincie gelden (het "algemeen provinciaal milieubeleid") en regels voor bijzondere gebieden.

In de voorgaande versie van de PMV waren de regels voor de grondwaterbescherming grotendeels in bijlagen ondergebracht. Gelet op de gedetailleerdheid van de regels (met veel middelvoorschriften) was dit een logische keuze. In deze PMV zijn de regels voor de grondwaterbescherming eenvoudiger en compacter geworden, met name door de keuze voor doelvoorschriften. Het is nu mogelijk de regels zoveel mogelijk in de verordening zelf op te nemen. Hiermee wordt een grotere transparantie en toegankelijkheid beoogd.

Voor de stiltegebieden is de structuur ongewijzigd en staan de regels als voorheen grotendeels in de bijlagen van de verordening.

De gebieden die zijn aangewezen met het oog op de grondwaterbescherming, zijn in de bijlagen opgenomen, samen met de andere aangewezen gebieden.

Deze bijlagen maken van de verordening deel uit en hebben derhalve geen andere juridische status dan de in de diverse hoofdstukken opgenomen artikelen. De bepalingen uit de bijlagen zijn alleen van toepassing voor zover dat expliciet is aangegeven.

Zoals gesteld is het onderdeel grondwaterbescherming gebaseerd op een nieuw ontwerp van het IPO. De overige onderdelen zijn gebaseerd op het eerder in interprovinciaal (IPO) verband ontwikkelde model-PMV. Qua vormgeving en systematiek, maar ook inhoudelijk, bestaat er een grote mate van overeenkomst tussen dit IPO-model en de Noord-Brabantse PMV. Provincies hebben overigens de mogelijkheid van het model af te wijken; van die mogelijkheid is voor deze PMV op onderdelen gebruik gemaakt.

4 Reikwijdte van de PMV

Het begrip "milieu"

De regeling in de wet is beperkt van omvang en globaal van opzet gehouden. Dat biedt ruimte voor een vrij grote mate van zelfstandige invulling door de provincies. Naast de aanduiding van al dan niet facultatief te regelen onderwerpen bepaalt artikel 1.2 van de wet slechts dat Provinciale Staten de verplichting hebben een verordening in het leven te roepen, die strekt ter bescherming van het milieu.

In die zin wordt het begrip "milieu" opgevat als het object van de bescherming, het fysieke milieu, de fysieke omgeving van de mens in al zijn verschijningsvormen. Daartoe behoort per definitie ook natuur en landschap. Dat de bescherming van natuur en landschap een provinciale (milieu)zorg is, blijkt ook uit artikel 4.9, vierde lid, van de wet: natuurmonumenten en gebieden vallend onder de Ramsar-Conventie dienen in het plan te worden aangeduid als gebieden waarin de kwaliteit van het milieu of van een of meer onderdelen daarvan bijzondere bescherming behoeft (artikel 4.9, vierde lid, van de wet) en zouden uit dien hoofde object van de bescherming door de PMV kunnen zijn.

De PMV kent ten behoeve van de bescherming van de natuur, in de lijn van aanduiding van de milieustimuleringsgebieden in het plan, regels ter voorkoming en beperking van geluidhinder in de voormalige stiltegebieden. Vooralnog is afgezien van regulering ten behoeve van de specifieke bescherming van de bodem.

Een uitputtende regeling

De bevoegdheid tot het stellen van regels, die de provincie op grond van artikel 1.2, derde lid, van de wet toekomt, is overigens even ruim als de bevoegdheid die de provincie daarvoor op grond van artikel 90 Provinciewet bezat. Het in artikel 1.2 opgenomen criterium "voor zover dit naar het oordeel van Provinciale Staten van meer dan gemeentelijk belang is" is immers naar de inhoud gelijk aan dat van artikel 90 Provinciewet. Volgens de wetgever wordt met het criterium van artikel 1.2, derde lid, van de wet tot uitdrukking gebracht, dat de provincies bij het stellen van verdere regels (dan die welke in het tweede lid zijn

voorgeschreven) de nodige terughoudendheid moeten betrachten. Zij zullen met name niet mogen treden in onderwerpen, die van uitsluitend lokaal belang zijn en als zodanig op lokaal niveau thuishoren. Dat schept bij verschil van mening tussen gemeente(n) en provincie een motiveringsplicht om aan te geven waaruit die belangen bestaan.

Grenzen van de verordenende bevoegdheid

De bevoegdheid de burgers bindende regels in de verordening op te nemen kent drie uitzonderingen.

Ten eerste is het niet toegestaan regels te stellen ten aanzien van de samenstelling of de eigenschappen van producten. Er kunnen geen beperkingen worden gesteld aan het in de handel brengen van bepaalde stoffen of toestellen van bepaalde constructie. Dat sluit niet uit dat - met name in bijzondere gebieden - regels worden gesteld aan het gebruik of de opslag van bepaalde soorten producten.

Ten tweede is het niet mogelijk rechtstreeks werkende regels op te nemen die betrekking hebben op de agrarische bedrijfsvoering in gebieden die door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) in overeenstemming met de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) zijn aangewezen.

Ten derde gelden restricties voor rechtstreeks werkende regels die betrekking hebben op inrichtingen.

Regels die rechtstreeks betrekking hebben op inrichtingen

De ratio van het verbod om in de PMV regels op te nemen die rechtstreeks betrekking hebben op inrichtingen, is dat zoveel mogelijk recht wordt gedaan aan het uitgangspunt van de Wet milieubeheer om degene die een inrichting drijft met zo min mogelijk bronnen van milieuvorschriften te confronteren. Alleen in de volgende gevallen is een uitzondering op dit principe gemaakt als het gaat om regels ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning:

- ten aanzien van aangewezen categorieën van inrichtingen waarvoor geen vergunningplicht geldt;
- als het gaat om een verbod om in de verordening aangewezen categorieën van inrichtingen op te richten of op een aangegeven wijze te veranderen.

In andere gevallen kunnen voor vergunningplichtige inrichtingen in de verordening wel bij wijze van instructie regels worden opgenomen, die door het vergunningverlenend gezag - niet zijnde een orgaan van het Rijk - in acht moeten worden genomen.

Het zal niet altijd zonder meer duidelijk zijn of een activiteit al of niet moet worden gezien als een activiteit verricht in het kader van een inrichting en dus ook niet of rechtstreeks werkende regels voor die activiteit mogen worden gesteld.

Mogelijk dat voor het antwoord op deze vraag aanknopingspunten kunnen worden gevonden in de vergunningaanvraag en in de jurisprudentie ter zake van het inrichtingsbegrip. In twijfelgevallen verdient het echter aanbeveling (tevens) het instructie-instrument te hanteren.

De positie van de gemeente bij instructiebepalingen

Voor zover de medewerking van de gemeenten bij de vaststelling en uitvoering van het beleid wordt gevraagd, is niet van nieuwe taken sprake, maar van een normering van taken die de gemeenten reeds op grond van hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer moeten uitvoeren (instructies).

Voor zover de gemeenten belast zijn met de handhaving van de regels van de provinciale verordening, volgt die verplichting niet uit de verordening, maar uit artikel 18.2 van de wet.

5 Delegatie van regelgevende bevoegdheid

Op grond van artikel 1.2 van de wet stellen Provinciale Staten de verordening vast. Op grond van diverse wetsbepalingen worden "bij de verordening" regels gesteld (onder andere artikel 1.2, derde lid, artikel 10.7 en verschillende andere artikelen van het hoofdstuk afvalstoffen). Ook komt men formuleringen tegen als "De verordening bevat geen regels ..." (artikel 1.2, vijfde lid), "Provinciale Staten kunnen in de verordening ..." (artikel 5.5 en artikel 7.6), "in de verordening gestelde regels ..." (artikel 8.14, tweede lid, onder d).

In hoeverre kunnen Provinciale Staten hun regelgevende bevoegdheid nu aan Gedeputeerde Staten delegeren? Dat zou bijvoorbeeld van pas kunnen komen bij het vaststellen of wijzigen van de grenzen van bijzondere gebieden, en dergelijke.

Bij het opstellen van de verordening is er van uit gegaan dat overdracht van regelgevende bevoegdheid slechts is toegestaan als daarvoor een wettelijke basis is aan te wijzen.

Dit beginsel is ook neergelegd in artikel 10:15 van de Algemene wet bestuursrecht.

Die wettelijke grondslag is niet te vinden in de Wet milieubeheer, maar wel in artikel 152 van de Provinciewet. Volgens dat artikel kunnen Provinciale Staten hun bevoegdheden aan Gedeputeerde Staten overdragen, maar voor zover het de bevoegdheid betreft tot het maken van verordeningen die door strafbepalingen of bestuursdwang worden gehandhaafd, slechts voor zover het betreft "de vaststelling van nadere regels met betrekking tot bepaalde door hen in hun verordening aangewezen onderwerpen".

B. Toelichting per module

B.1 Hoofdstuk 3: Inspraak bij besluiten van algemene strekking

Het is van het belang dat de drie strategische provinciale plannen op het gebied van het milieubeleid, ruimtelijk beleid (structuurvisie) en waterbeleid (waterplan) goed op elkaar afgestemd zijn.

De voorbereidingsprocedure voor de provinciale structuurvisie is opgenomen in de Wet en het Besluit ruimtelijke ordening. In de waterverordening Noord-Brabant is afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard op de totstandkoming van het waterplan en in artikel 3.1.1 van deze verordening wordt afdeling 3.4 van toepassing verklaard op de vaststelling van het milieubeleidsplan.

De inspraakbepalingen van deze verordening zullen ook van toepassing zijn op een besluit tot aanvulling en aanpassing van deze milieuverordening. Daarvoor is gekozen omdat het milieubeleidsplan in veel gevallen nog niet voldoende zicht zal kunnen geven op de concrete gevolgen van in de verordening te regelen zaken. Het belang hiervan voor de burgers kan groot zijn, te meer omdat deze verordening rechtstreeks bindende werking heeft.

Ingevolge de wijziging van de Wet bodembescherming is eveneens een inspraakregeling voor individuele onderzoeks- en bodemsaneringsgevallen noodzakelijk. Deze specifieke regeling is in hoofdstuk 6 van de verordening opgenomen.

Hoofdpijnen van de regeling volgens de Wet milieubeheer

Het Rijk heeft in de Wet milieubeheer gekozen voor een sobere procedure voor de totstandkoming van het provinciale milieubeleidsplan en het milieuprogramma. Het feit dat zowel het milieubeleidsplan als het milieuprogramma juridisch gezien een betrekkelijk lichte status hebben, is daarbij een belangrijk punt van overweging geweest.

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht staat geen beroep open tegen het besluit tot vaststelling van het milieubeleidsplan en het milieuprogramma.

De voorbereiding van het provinciale milieubeleidsplan vindt ingevolge artikel 4.10 van de wet plaats door Gedeputeerde Staten.

Bij de voorbereiding betrekken Gedeputeerde Staten de overheidsorganen, instellingen en organisaties die het meest een belang hebben bij de in het plan te behandelen onderwerpen.

Ingevolge artikel 4.10 van de wet behoren daartoe in elk geval:

- a. de colleges van Gedeputeerde Staten van de aangrenzende provincies;
- b. de overheidsorganen waaraan provinciale bevoegdheden zijn overgedragen bij de uitoefening waarvan met het plan rekening moet worden gehouden, en
- c. de inspecteur milieuhygiëne.

Aangezien dit minimumvereisten zijn, staat het Gedeputeerde Staten vrij ook andere personen en instanties bij de voorbereiding van het plan te betrekken indien zij dat ter vergroting van het draagvlak of anderszins noodzakelijk achten.

In de praktijk zal reeds in een vroegtijdig stadium van het planningsproces worden overlegd met andere overheidsorganen en de belangrijkste doelgroepen van het provinciale milieubeleid. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan gemeenten, waterschappen, de industrie en de landbouw.

Ook de Provinciale Omgevingscommissie (POC) zal reeds in het beginstadium kunnen worden betrokken bij de advisering over de voorgenomen uitgangspunten en hoofdpijnen van het plan. Deze commissie zal ingevolge artikel 2.41 van de wet in ieder geval moeten worden gehoord over het ontwerpplan.

De regeling in de Provinciale milieuverordening

Met bestuurlijk overleg, het doelgroepenoverleg en het advies van de commissie kan niet worden volstaan. De eigenlijke inspraak vindt plaats op de beleidsvoornemens zoals deze zijn neergelegd in het ontwerpplan. Hoewel de kring van inspraakgerechtigden volgens de wet (artikel XVII van het wetsvoorstel Plannen en Milieukwaliteitseisen) beperkt zou kunnen worden tot ingezetenen en in de provincie een belanghebbende natuurlijke en rechtspersonen, is er voor gekozen inspraak mogelijk te maken voor 'een ieder'. Dit betekent tegelijkertijd een verruiming van de kring van inspraakgerechtigden neergelegd in afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht, die in beginsel alleen 'belanghebbenden' daartoe rekent. Het tweede lid van artikel 3:15 Algemene wet bestuursrecht maakt die verruiming mogelijk. Ook in de nieuwe regeling van de Wet ruimtelijke ordening voor de voorbereiding van het structuurplan, en in de Waterverordening Noord-Brabant 1997 voor de voorbereiding van het Provinciaal waterplan 2010-2015 is van die mogelijkheid gebruik gemaakt. Deze uitbreiding kan het maatschappelijk draagvlak van het plan vergroten. Het

voorkomt bovendien interpretatievragen zoals wat onder "een in de provincie een belang hebbende persoon" moet worden verstaan.

Tevens wordt daarmee bereikt dat andere organisaties en instellingen dan die welke in artikel 4.10 van de Wet milieubeheer met name zijn genoemd of ambtshalve door het provinciaal bestuur reeds bij de voorbereiding van het plan zijn betrokken, hun zienswijze over de beleidsvoornemens naar voren kunnen brengen.

Alvorens men kan inspreken, zal eerst het ontwerpplan moeten worden bekendgemaakt. Ingevolge artikel 3:12, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht geschiedt dit door kennisgeving van het ontwerp in een of meer dag-, nieuws-, of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze. De eerst genoemde wijze van kennisgeving is overeenkomstig de bestaande provinciale praktijk. Op gelijke wijze als voor streekplannen in de Wet op de ruimtelijke ordening is in artikel 3.1.1, onder b, van deze verordening bepaald dat de kennisgeving in ieder geval in de Staatscourant moet worden geplaatst.

Vervolgens wordt het ontwerpplan ter inzage gelegd in het provinciehuis en bij de in de provincie gelegen gemeenten. Volgens artikel 3:12, derde lid, Algemene wet bestuursrecht moet in de kennisgeving worden vermeld waar en wanneer het ontwerpplan en de daarop betrekking hebbende stukken ter inzage zullen liggen, wie in de gelegenheid worden gesteld hun zienswijze naar voren te brengen en op welke wijze dat moet geschieden.

Volgens artikel 3:15, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht moet aan belanghebbenden - volgens artikel 3.1.1, onder c, van deze verordening: een ieder - de keuze worden gelaten een zienswijze schriftelijk of mondeling naar voren te brengen.

In de kennisgeving zal duidelijk moeten worden aangegeven op welke wijze mondeling, en op welke wijze schriftelijk gereageerd kan worden.

In artikel 3.1.2 van deze verordening wordt de hiervoor geschetste procedure van overeenkomstige toepassing verklaard op besluiten tot:

- wijziging van het plan (zie ook de toelichting bij artikel 3.1.2)
- vaststelling van het milieuprogramma, voor zover het betreft bodemsaneringsgevallen (het vroegere bodemsaneringsprogramma van de Interim-wet bodemsanering) en
- een wijziging van deze verordening.

Daarbij is de termijn van ter inzagenlegging voor de vaststelling van het milieuprogramma, voorzover het betreft bodemsaneringsgevallen gesteld op vier weken en voor het overige op tenminste vier weken.

Gememoreerd zij dat in alle gevallen in de kennisgeving, bedoeld in artikel 3:12 van de Algemene wet bestuursrecht, moet worden aangegeven op welke wijze een zienswijze mondeling naar voren kan worden gebracht. De memorie van toelichting op de Algemene wet bestuursrecht (TK, vergaderjaar 1988-1989, 21221, nr. 3 blz. 79 en 80) vermeldt een aantal methodes die kunnen worden gehanteerd.

Het ontwerp-besluit tot vaststelling van het provinciaal milieuprogramma voor zover het bodemsaneringsgevallen betreft en het ontwerp-besluit tot wijziging van de Provinciale milieuverordening hoeven niet in de Staatscourant te worden gepubliceerd. Het bepaalde in artikel 3.1.1, sub b, is op deze besluiten niet van toepassing.

De Wet milieubeheer bevat overigens zelf ook enkele procedurele bepalingen voor deze besluiten.

Zo moeten bij de voorbereiding van het milieuprogramma tenminste de overheidsorganen waaraan bepaalde bevoegdheden zijn overgedragen (artikel 4.10 van de wet) worden betrokken, alsmede die welke betrokken zijn bij de bodemsaneringsactiviteiten, zoals de betreffende gemeentebesturen (artikel 4.15 van de wet). En bij de voorbereiding van de Provinciale milieuverordening moet worden overlegd met de niet tot de provincie behorende overheidsorganen die het aangaat (zie artikel 1.4 van de wet). Zo kan overleg met gemeenten, samenwerkingsverbanden en recreatieschappen leiden tot een zorgvuldige afbakening van de onderwerpen die vanwege het bovengemeentelijk belang in de Provinciale milieuverordening een plaats moeten krijgen. Bovendien zal moeten worden nagegaan wat de gevolgen van de provinciale milieuverordening voor de gemeentelijke verordeningen zullen zijn. Dat geldt ook voor verordeningen van recreatieschappen. Een zorgvuldige voorbereiding van de Provinciale milieuverordening zal bijdragen tot een goed draagvlak voor het provinciale milieubeleid.

Zodra Provinciale Staten een besluit als bedoeld in de artikelen 3.1.1 en 3.1.2 hebben vastgesteld, wordt dit bekendgemaakt en medegedeeld overeenkomstig afdeling 3.6 Algemene wet bestuursrecht en artikel 4.11 van de Wet milieubeheer.

Op grond van artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht geschiedt de bekendmaking door kennisgeving van het plan of de zakelijke inhoud ervan in een van overheidswege uitgegeven blad, of een dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad, dan wel op andere geschikte wijze. Artikel 4.11, tweede lid, Wet milieubeheer eist dat de kennisgeving in de Staatscourant wordt geplaatst. Opgemerkt wordt dat de verplichting tot publicatie in de

Staatscourant alleen geldt voor de vaststelling van het provinciale milieubeleidsplan, dus niet voor de andere besluiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van deze verordening, en ook niet voor een wijziging van het provinciale milieubeleidsplan.

Wat betreft de bekendmaking van het ontwerpplan en van de vaststelling van het plan, de termijn van ter inzagenlegging en de kring van personen en instanties die hun zienswijze naar voren kunnen brengen, zijn de regelingen in de Wet op de ruimtelijke ordening en de verordening gelijk. Dit geldt ook ten aanzien van het Provinciaal waterplan 2010-2015 met die uitzondering dat dit niet in de Staatscourant wordt gepubliceerd.

Ingevolge artikel 3:43, eerste lid, eerste volzin, Algemene wet bestuursrecht wordt tegelijkertijd met of zo spoedig mogelijk na de bekendmaking van de vaststelling van het plan mededeling gedaan aan degenen die bij de voorbereiding ervan hun zienswijze naar voren hebben gebracht. Desgewenst kan volstaan worden met een mededeling overeenkomstig artikel 3:12, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht (via dagbladen etc.). Afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht eist niet dat expliciet op de ingebrachte zienswijzen wordt besloten. Uit de motivering van het besluit moet blijken wat het bestuursorgaan met de ingebrachte zienswijzen heeft gedaan.

Hoewel dit niet wettelijk is vereist, ligt het voor de hand overheidsorganen, instellingen en organisaties die op een of andere wijze bij de voorbereiding van het plan betrokken zijn geweest, ook van de vaststelling van het plan op de hoogte te stellen als deze geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid ingevolge afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht c.q. artikel 3.1.1 van de verordening hun zienswijze naar voren te brengen. Volgens de tweede volzin van het eerste lid van artikel 3:43 Algemene wet bestuursrecht moet een adviseur in ieder geval mededeling worden gedaan indien van zijn advies wordt afgeweken.

Evenzo ligt het voor de hand de toezending van het plan niet te beperken tot de verplichte toezending ingevolge artikel 4.1.1, eerste lid van de wet aan "Onze minister en aan de overheidsorganen waaraan provinciale bevoegdheden zijn overgedragen bij de uitoefening waarvan met het plan rekening moet worden gehouden".

Een regeling van beklag, zoals neergelegd in artikel 3.2, wordt voorgeschreven in artikel 147 Provinciewet (voorheen artikel XVII van het wetsvoorstel Plannen en Milieukwaliteitseisen). Ook artikel 52 Wet bodembescherming schrijft een beklagregeling voor. Deze laatste is opgenomen in hoofdstuk 6 van deze verordening.

Op het beklag over de uitvoering van hoofdstuk 3 van deze verordening is de Verordening voor de commissie van klachten en verzoeken van toepassing. De klacht moet aan de commissie klachten en verzoeken worden gericht (Commissie klachten en verzoeken Provincie Noord-Brabant, Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch), en dient de naam en het adres van de indiener te bevatten. De klacht dient ook duidelijk gemotiveerd te zijn en moet voldoende feitelijke gegevens bevatten. De commissie kan de klager in de gelegenheid stellen zijn klacht nader toe te lichten. De klager kan zich daarbij laten vertegenwoordigen of bijstaan door een raadsman.

B.2 Hoofdstuk 4: Algemeen provinciaal milieubeleid

In dit hoofdstuk gaat het om het algemene materiële provinciale milieubeleid. Regels die in dit hoofdstuk worden gesteld gelden voor het gehele gebied van de provincie. Voorheen stonden in dit hoofdstuk vooral de regels met betrekking tot afvalstoffen en secundaire grondstoffen. Als gevolg van Europese en landelijke regelgeving zijn deze bepalingen voor een heel groot gedeelte van rechtswege vervallen.

Titel 4.3 Afvalstoffen

§ 4.3.1 Afvalwater

Op grond van artikel 10.33 van de Wet milieubeheer kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen aan gemeenten van de zorgplicht voor de inzameling en het transport van afvalwater dat vrijkomt binnen de gemeente. Het is gewenst in de verordening een nadere regeling op te nemen voor de procedure bij de voorbereiding van een besluit tot ontheffing. De wet zelf regelt dat namelijk onvoldoende. In de verordening wordt daarom geregeld:

- welke gegevens de aanvraag tot ontheffing moet bevatten;
- dat de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is;
- dat de betrokken waterbeheerders (kwaliteitsbeheerder en kwantiteitsbeheerder) in de gelegenheid moeten worden gesteld advies uit te brengen;
- dat binnen 12 weken wordt beschikt op de aanvraag.

De inhoudelijke criteria voor verlening van een ontheffing zijn in de vorm van beleidsregels opgenomen in de nota Lozingen Buitengebied, die op 11 maart 2003 door Gedeputeerde Staten is vastgesteld.

Titel 4.4 Gebruik van gesloten stortplaatsen

Algemeen

Deze regeling vormt voor wat betreft de gesloten stortplaatsen een aanvulling op de regels welke zijn opgenomen in Titel 8.3 van de Wet milieubeheer. Tevens zijn in deze regeling opgenomen regels met betrekking tot voormalige stortplaatsen.

In Titel 8.3 van de wet is met betrekking tot gesloten stortplaatsen een regeling opgenomen die tot doel heeft te waarborgen dat zodanige maatregelen worden getroffen dat de gesloten stortplaats geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt dan wel dat de grootst mogelijke bescherming wordt geboden tegen nadelige gevolgen. De maatregelen staan beschreven in artikel 8.49 van de wet. Ter uitvoering van deze maatregelen stelt de exploitant van de stortplaats een nazorgplan op, dat de instemming behoeft van Gedeputeerde Staten. Vervolgens zijn ingevolge artikel 8.50 van de wet Gedeputeerde Staten belast met de uitvoering van de maatregelen.

De onderhavige regeling voorziet in de situatie dat er een voornemen bestaat om op een niet meer in bedrijf zijnde stortplaats activiteiten te verrichten dan wel aan die stortplaats een andere bestemming te geven. Het kan dan zowel om een gesloten stortplaats gaan in de zin van Titel 8.3 van de wet als ook om een stortplaats waar sinds een datum gelegen vóór 1 september 1996 geen afvalstoffen meer worden gestort. Op dit type stortplaatsen – in deze regeling aangeduid als “voormalige stortplaatsen” - is Titel 8.3 van de wet niet van toepassing. Het is denkbaar dat voor de stortplaatsen in de toekomst eveneens een regeling in de formele wet opgenomen wordt. Zolang deze regeling er niet is, geldt voor deze stortplaatsen de onderhavige regeling, die derhalve het karakter heeft van interim-wetgeving.

Het doel van de regeling is te waarborgen dat in geval van het verrichten van activiteiten op een voormalige of gesloten stortplaats de aanwezigheid van die stortplaats geen nadelige gevolgen voor het milieu heeft. Dit houdt tevens in dat aan de daartoe aangebrachte nazorgvoorzieningen geen schade wordt toegebracht en de daartoe uit te voeren maatregelen niet worden belemmerd.

Het is aan Gedeputeerde Staten om te beoordelen of de voorgenomen handelingen nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Centraal in deze regeling staan daarom de verboden om op een voormalige of gesloten stortplaats in deze regeling nader omschreven handelingen te verrichten, behoudens ontheffing van Gedeputeerde Staten.

Indien op de stortplaats geen of niet voldoende nazorgvoorzieningen aanwezig zijn, zullen deze eerst moeten worden aangebracht. Dit zal met name het geval zijn op een voormalige stortplaats. Immers, Titel 8.3 voorziet niet in een regeling betreffende de nazorg van voormalige stortplaatsen. Uiteraard kunnen ook deze stortplaatsen nadelige gevolgen voor het milieu hebben. Het is derhalve vanuit milieuhygiënisch oogpunt noodzakelijk om – alvorens op een dergelijke stortplaats bepaalde handelingen te verrichten dan wel voor hergebruik in te richten – op deze stortplaats nazorgvoorzieningen aan te brengen teneinde nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen. Dit dient ook in het hergebruikplan tot uitdrukking gebracht te worden.

Daar waar de nazorgvoorzieningen aangebracht zijn, zal gewaarborgd moeten worden dat aan die voorzieningen door de uit te voeren handelingen geen schade toegebracht wordt. Tevens zal gewaarborgd moeten worden dat de in het kader van het nazorgplan uit te voeren maatregelen doorgang kunnen blijven vinden.

Teneinde de bescherming van het milieu in bovenbedoelde zin in voldoende mate te waarborgen, dient de initiatiefnemer - degene die activiteiten op de voormalige of gesloten stortplaats wil gaan ondernemen teneinde deze voor hergebruik in te richten - een hergebruikplan in. In de “Nota hergebruik van stortplaatsen” is verwoord aan welke voorwaarden een hergebruikplan moet voldoen. Indien Gedeputeerde Staten van oordeel zijn dat door de in het hergebruikplan voorgestelde maatregelen de bescherming van het milieu onvoldoende wordt gewaarborgd, zal dit voor hen aanleiding kunnen zijn om de ontheffing niet te verlenen.

Relatie met andere wetgeving

Ingevolge artikel 28, eerste lid, van de Wet bodembescherming moet degene die voornemens is de bodem te saneren dan wel handelingen te verrichten ten gevolge waarvan de verontreiniging van de bodem wordt verminderd of verplaatst, hiervan melding doen aan het bevoegd gezag. Naar aanleiding van de melding zal het bevoegd gezag vaststellen of er sprake is van een “ernstige verontreiniging van de bodem” in de zin van genoemde wet en, indien dit het geval is, of er van urgentie sprake is om het geval te saneren. Eén en ander wordt ingevolge artikel 29, eerste lid, van de wet vastgelegd in een beschikking. Bevoegd gezag in deze zijn hetzij Gedeputeerde Staten, hetzij burgemeester en wethouders van één van de vijf grote

gemeenten in de provincie (Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg).

Het is zonder meer noodzakelijk dat de besluitvorming met het oog op de beschikking ex artikel 29, eerste lid, van de Wet bodembescherming en de besluitvorming in het kader van de aanvraag om ontheffing op grond van de onderhavige regeling op elkaar afgestemd worden.

Instructiebepalingen ten aanzien van activiteiten binnen inrichtingen

De regelgeving in het kader van deze verordening kan geen betrekking hebben op activiteiten binnen inrichtingen waarvoor op grond van artikel 8.1 een vergunning benodigd is. Het is daarom aan het bevoegd gezag dat een besluit neemt op een aanvraag om vergunning om in de belangenafweging met betrekking tot de aanvraag de aanwezigheid van een voormalige of gesloten stortplaats te betrekken. Dit is in artikel 4.4.7 vastgelegd.

Het verdient de voorkeur dat het bevoegde gezag, indien dit niet Gedeputeerde Staten zelf is, in een vroeg stadium van de besluitvorming overleg pleegt met Gedeputeerde Staten. In gezamenlijkheid kan dan worden bezien welke onderdelen van het in de Nota opgenomen beleid op de concrete situatie van toepassing zijn. In ieder geval dient contact opgenomen te worden met Gedeputeerde Staten als het voornemen bestaat om de aanvraag om vergunning te honoreren. Doel van het overleg met Gedeputeerde Staten zal dan zijn om vast te stellen door middel van welke voorschriften zo doeltreffend mogelijk de bescherming van het belang dat de voormalige of gesloten stortplaats geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt, gewaarborgd kan worden.

Handhaving

Tegen overtreding van het verbod om een voormalige of gesloten stortplaats zonder of in afwijking van een verleende ontheffing te gebruiken of overtreding van de voorschriften die aan een ontheffing zijn verbonden, kan zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk worden opgetreden. Bestuursrechtelijk kan worden opgetreden op grond van artikel 122 Provinciewet in samenhang met hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht. De handhavingsinstrumenten bestaan uit bestuursdwang, dwangsomoplegging of intrekking van de ontheffing. Voor de laatstgenoemde sanctie is de wettelijke grondslag gelegen in artikel 18.12 van de Wet milieubeheer.

Strafrechtelijk is van belang dat overtreding van de verbodsbepaling op grond van het (gewijzigde) artikel 9.1 van de verordening juncto art. 1a Wet op de economische delicten een economisch delict is. Dat geldt ook voor overtreding van de voorschriften die aan een ontheffing zijn verbonden (op grond van artikel 18.18 van de Wet milieubeheer juncto art. 1a Wet op de economische delicten).

Als de aanvraag onderdeel uitmaakt van de ontheffing en er sprake is van een gedraging in strijd met het gestelde in de aanvraag die geen overtreding oplevert van een ontheffingsvoorschrift, is er sprake van overtreding van het verbod opgenomen in artikel 4.4.2. Hetzelfde geldt indien de initiatiefnemer handelingen verricht of nalaat in afwijking van het ingediende hergebruikplan.

B.3 Hoofdstuk 5: Bijzondere gebieden

Ingevolge artikel. 4.9, derde lid, onder c, van de wet vormt de aanduiding van gebieden waarin de kwaliteit van het milieu of van een of meer onderdelen daarvan bijzondere bescherming behoeft, een van de hoofdzaken van het door het provinciaal bestuur te voeren milieubeleid volgens het Provinciaal Milieubeleidsplan. Het plan geeft tevens richting aan het beleid ter bescherming van het milieu in die gebieden. Volgens artikel 4.9 van de wet behoren tot de hoofdzaken van het gebiedsgericht milieubeleid

- a. de in de betrokken periode van acht jaar beoogde resultaten inzake de kwaliteit van de onderscheiden onderdelen van het milieu voor de in het plan aangeduide gebieden waarin de kwaliteit van het milieu of van een of meer onderdelen daarvan bijzondere bescherming behoeft;
- b. de in dezelfde periode beoogde resultaten inzake het voorkomen, beperken of ongedaan maken van gevolgen van menselijke activiteiten die het milieu in die gebieden verontreinigen, aantasten of uitputten.

Deze bijzondere bescherming is het noodzakelijk complement van de functietoekenning aan gebieden zoals die plaatsvindt in het kader van de ruimtelijke ordening, de waterhuishouding en het natuurbeschermingsbeleid. In de wettelijke regeling, in het bijzonder in het vierde en vijfde lid van artikel 4.9 van de wet, komt naar voren dat enerzijds de toekenning van functies aan gebieden en anderzijds de inzet van instrumentarium voor de instandhouding of verwezenlijking van die functies plaatsvinden in meerdere op elkaar afgestemde beleidskaders. De in het milieubeleidsplan opgenomen beleidsvoornemens zullen dan ook vaak een aanvulling vormen op hetgeen reeds is neergelegd in ruimtelijke- en waterplannen. In deze laatste plannen worden door afweging van de betrokken belangen primair de functies toegekend. Het milieubeleidsplan moet zorgen voor de milieuecondities die voor de verwezenlijking en instandhouding van die functies nodig zijn (de sub a. geformuleerde beleidsdoelstellingen), en de daarbij behorende bescherming.

Doorwerking in een andere richting is evenwel ook mogelijk en wenselijk. In het milieubeleidsplan worden

dan milieukwaliteitsdoelstellingen voor gebieden geformuleerd, die consequenties hebben voor functietoekenning, inrichting en beheer van die gebieden. Te denken valt in dit verband aan grondwaterbeschermingsgebieden, waar de met die doelstelling strijdige functies worden geweerd.

In Noord-Brabant is in het Provinciaal Waterplan 2010-2015 het beleid met betrekking tot de bescherming van (grond)water voor de menselijke consumptie opgenomen. Dit beleid gaat niet alleen in op de 'traditionele' grondwaterbeschermingsgebieden (waarbij grondwateronttrekking plaatsvindt ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening) maar ook op grondwateronttrekkingen door industriële verbruikers. Het Provinciaal Waterplan vormt dus de inhoudelijke basis voor de regelgeving in deze milieuverordening.

Om de doelstellingen van het gebiedsgerichte beleid te realiseren kunnen verschillende instrumenten naast elkaar en in onderlinge samenhang worden ingezet. De (gezamenlijke) inzet van instrumenten vergt een strategie afgestemd op het betreffende gebied en het bijzondere karakter ervan. Het behoort tot de functie van de milieubeleidsplanning om per situatie uit het geheel van beschikbare instrumenten een zo doelmatig mogelijk pakket te kiezen (memorie van antwoord, pag. 49). In het milieubeleidsplan moet dan ook zo duidelijk mogelijk in beeld worden gebracht wat de functie(s) van de te beschermen gebieden zijn of zouden moeten zijn en hoe de bijzondere bescherming van het milieu daar zal worden gerealiseerd. Dat kan door middel van de verordening, al dan niet in combinatie met andere instrumenten.

Aan de uitspraken in het milieubeleidsplan met betrekking tot bijzondere gebieden zijn als zodanig voor burgers of andere overheden geen rechtsgevolgen verbonden. Voor hen ontstaan eventuele rechtsgevolgen eerst als op grond van art. 1.2 van de wet in de Provinciale milieuverordening voor die gebieden regels worden gesteld.

De mogelijkheid dat uit andere hoofde rechtsgevolgen intreden, bijvoorbeeld op grond van de aanwijzing van een gebied ingevolge de Natuurbeschermingswet, door het opnemen van een aanlegvergunningstelsel in een bestemmingsplan of door het opnemen van strafbepalingen in de algemene plaatselijke verordeningen, wordt hier niet uitgewerkt. Wel wordt er op gewezen dat een goede afstemming van provinciaal en gemeentelijk beleid noodzakelijk is om tot een efficiënte inzet van het beschikbare instrumentarium te komen.

De regeling van art. 1.2 van de wet, op grond waarvan een bijzonder beschermingsniveau voor bijzondere gebieden kan worden tot stand gebracht, treedt in de plaats van de regelingen ter bescherming van bijzondere gebieden, die de Wet geluidhinder en de Wet bodembescherming kenden.

Aanwijzing van gebieden

Ingevolge artikel 1.2, tweede lid, onder a en b, van de wet bevat de verordening ten minste voor een tweetal categorieën van gebieden regels:

- regels ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning in bij de verordening aangewezen gebieden (het tweede lid, onder a);
- regels inzake het voorkomen of beperken van geluidhinder in bij de verordening aangewezen gebieden (het tweede lid, onder b).

Deze onderdelen zijn reeds eerder in de PMV opgenomen ter vervanging van de toen verplichte grondwaterbeschermingsverordening op grond van de Wet bodembescherming en de verplichte verordening voor stiltegebieden op grond van de Wet geluidhinder. De bestaande verplichtingen ter zake van die verordeningen werden toen gehandhaafd. De regels gelden in bij de verordening aangewezen gebieden. De voorwaarde die de Wet geluidhinder voor stiltegebieden en de Wet bodembescherming voor bodembeschermingsgebieden kende, dat de verordening alleen kon gelden voor in het streekplan aangewezen gebieden, is destijds al vervallen.

Volgens het derde lid van artikel 1.2 van de wet worden, "voor zover dit naar het oordeel van Provinciale Staten van meer dan gemeentelijk belang is (...) verdere regels gesteld ter bescherming van het milieu".

De aanwijzing van gebieden geschiedt in het bijzonder in het belang van de bescherming van de onderdelen van het milieu die zijn aangegeven op de bij de verordening behorende kaarten van die gebieden. De aanwijzing kan zowel betrekking hebben op handhaving van een goede milieukwaliteit als op verbetering van een slechte milieukwaliteit.

Bij de aanwijzing van gebieden met een goede milieukwaliteit kan gedacht worden aan met name:

- het belang van de bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning;
- het belang van de bescherming van de bodem;
- het belang van het beperken en voorkomen van geluidhinder;
- het belang van de bescherming van natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarden.

Een gebied kan om een of meer redenen als bijzonder gebied worden aangewezen.

Regels voor bijzondere gebieden zijn niet alleen mogelijk voor relatief schone gebieden. Het is ook mogelijk gebieden aan te wijzen met een slechte milieukwaliteit. Daarbij kan gedacht worden aan gebieden waarin potentiële waarden worden ontwikkeld en waar nodig wordt gesaneerd.

Kan in het milieubeleidsplan volstaan worden met een min of meer globale aanduiding van het gebied, voor de toepassing van de verordening is een zo duidelijk mogelijke begrenzing van het gebied noodzakelijk. De bij de verordening behorende kaarten hebben daarom in het algemeen een schaal van 1:25.000 (slechts enkele stiltegebieden hebben een schaal van 1:50.000). Over de territoriale werking van de verordening mag men niet in het ongewisse verkeren. Het verdient aanbeveling de grenzen van het gebied zoveel mogelijk te laten samenvallen met duidelijk in het veld herkenbare structuren welke zo min mogelijk aan verandering onderhevig zijn.

De wijze van bebording van de aangewezen gebieden is voor de kenbaarheid ervan en dus voor de toepassing van de daarin geldende regels van groot belang. Indien een gebied wordt aangewezen vanwege een of enkele aspecten dient dit op het bord tot uitdrukking te worden gebracht.

Stapeling van gebieden (ruimtelijke stapeling)

In de inleidende paragraaf is gewezen op het belang van een duidelijk beeld van de functies van de te beschermen gebieden. Aan de specifieke functie van een gebied zijn bepaalde kwaliteiten of waarden inherent. Met de mogelijkheid deze kwaliteiten in stand te houden of - waar ze (deels) nog niet aanwezig zijn - te ontwikkelen, staat of valt de functietoekenning van het gebied.

Dat impliceert dat over de beleidsdoelstellingen voor het betrokken gebied wat betreft functie en bijbehorende kwaliteiten een zo consistent mogelijk beeld moet bestaan. Een veelheid aan betrokkenen, zowel overheden als burgers, moet gezamenlijk voor de realisering van de gestelde doeleinden zorgdragen: een duidelijk beeld over de gestelde doelen en de wegen waarlangs deze doelen kunnen worden bereikt, is daarbij een eerste vereiste. Dit beeld kan worden vertroebeld wanneer binnen een gebied van enige omvang verschillende vanuit een sectorale optiek vastgestelde gebieden zijn gelegen die elkaar gedeeltelijk overlappen. Het tot een gebied samensmelten van die gebieden in het teken van een voor het gehele gebied gemeenschappelijke functietoekenning zou voor de hand liggen. Echter, ook bij een optimale afstemming van beleid zullen in de provincie om verschillende redenen bijzondere gebieden worden aangewezen met ieder hun eigen grenzen. Het gaat hierbij om gebieden waar regels voor grondwaterbescherming gelden, voor het voorkomen of beperken van geluidhinder (stiltegebieden) en gebieden die kwetsbaar zijn voor ongezuiverde lozing van afvalwater. Welke regels in welke gebieden gelden is in de bijlagen 5, 6 en 7 van de verordening aangegeven.

Alle beschermingszones waarvoor regels gelden ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning worden als zodanig aangewezen en op afzonderlijke kaarten aangegeven, evenals alle kwetsbare gebieden en alle stiltegebieden. Deze gebieden met verschillende functies kunnen elkaar geheel of gedeeltelijk overlappen.

Titel 5.1 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning

1 Aanleiding voor dit nieuwe hoofdstuk

1.1 Achtergrond

Al jaren is het IPO-model van de Provinciale milieuverordening (PMV) beschikbaar. Het model dient als richtsnoer voor provincies voor haar eigen regelgeving. De laatste versie dateert van december 2005. Een belangrijk onderdeel van de verordening wordt gevormd door de regels voor de milieubeschermingsgebieden, m.n. voor de gebieden voor de bescherming van het grondwater voor de drinkwaterwinning.

Er hebben zich inmiddels diverse ontwikkelingen voorgedaan die het nu noodzakelijk maken deze grondwaterbeschermingsregels aan te passen. Het gaat met name om:

- diverse wetgevingsontwikkelingen zoals het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer, het Besluit bodemkwaliteit, de herziening van de meststoffenwetgeving, regelgeving voor gewasbeschermingsmiddelen en biociden en de Drinkwaterwet;
- ontwikkelingen voortvloeiend uit de Kaderrichtlijn Water (KRW);
- het onderzoek naar de mogelijkheden van een risicobenadering voor bedrijfsmatige activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden door minder algemene verboden vast te leggen en aansluiting te zoeken bij de Nederlandse richtlijn bodembescherming (de NRB, uitgebracht in 1997 en herzien in 2001 en 2003);
- de rapportage van 2003 van VEWIN, VROM en IPO (“Toekomst grondwaterbescherming in Nederland”);
- relevante beleidsmatige ontwikkelingen en ontwikkelingen t.a.v. nieuwe technieken, zoals bodemenergiesystemen en ondergrondse opslag van hemelwater;
- en niet in de laatste plaats de wens tot vergroting van de gebruikersvriendelijkheid van het model en de

provinciale milieuverordeningen.
Deze ontwikkelingen worden hierna kort toegelicht.

1.2 Wijzigingen in de regelgeving

1.2.1 Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer

In het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer zijn met het oog op de bescherming van de bodem regels opgenomen in afdeling 2.4. Het besluit geeft een wettelijke grondslag aan het bodembeschermingsbeleid dat in de NRB is neergelegd. In artikel 1.1 van het besluit zijn met verwijzing naar de NRB een aantal begrippen gedefinieerd.

In deze verordening wordt bij dit begrippenkader aansluiting gezocht

Het algemene beschermingsniveau dat het besluit in samenhang met de NRB biedt, is deels uitgewerkt in de Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (de artikelen 2.1 tot en met 2.5, 3.7, 3.34 en 3.35). Daarbij zijn ook enkele regels gegeven die specifiek betrekking hebben op inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden.

1.2.2 Besluit bodemkwaliteit

Het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) geeft landelijke regels voor de toepassing van bouwstoffen, grond en baggerspecie op of in de bodem. Dit besluit werkt sinds 1 januari 2008 voor toepassingen op waterbodems en sinds 1 juli 2008 voor toepassingen op landbodems.

Het Besluit bodemkwaliteit kent verschillende toetsingskaders voor bouwstoffen en voor grond en baggerspecie en maakt daarbij onderscheid tussen landbodems en waterbodems.

In de normstelling van het Bbk zijn humane risico's, ecologische risico's en risico's voor de landbouw meegenomen. De kans op verspreiding van verontreinigingen via het grondwater is beperkt meegenomen, daarvoor is nog verder onderzoek nodig. Bij het opstellen van het Besluit bodemkwaliteit heeft de wetgever geconcludeerd dat de emissies naar bodem en grondwater binnen de gestelde normen geen onaanvaardbare risico's geven. Provincies zijn bevoegd gezag voor toepassingen in de beschermingszones van drinkwaterwinningen, voor zover daarvoor op grond van de Wet milieubeheer aanvullende provinciale regels (lees: in de PMV) zijn vastgesteld.

Op basis van het Bbk is het mogelijk onder voorwaarden verontreinigd materiaal op of in de bodem toe te passen. Gelet op de risico's van verontreiniging van het grondwater voor de drinkwaterwinning zijn in de PMV aanvullende regels opgenomen voor toepassingen in de beschermingszones van de drinkwaterwinning.

1.2.3 Herziening van de meststoffenwetgeving

Overmatig gebruik van meststoffen (dierlijke mest en andere meststoffen) zorgt voor te veel stikstof en fosfaat in het grondwater dat wordt gebruikt voor de drinkwaterbereiding. Vooral nitraat vormt een knelpunt. Met name op de drogere zandgronden worden overschrijdingen aangetroffen van de wettelijk toegestane norm van 50 mg per liter. Een afgeleid probleem is de toename van de hardheid van het water. Daarnaast kunnen meststoffen (niet zijnde dierlijke mest of kunstmest) onbekende verontreinigingen bevatten. Het gaat daarbij om meststoffen als compost, zuiveringsslib en overige organische en anorganische meststoffen, die veelal zijn vervaardigd uit reststromen of afvalstromen.

De landelijke mestwetgeving, vastgelegd in de Meststoffenwet en in daarop berustende besluiten, is vooral gericht op het terugdringen van de stikstof- en fosfaatbelasting van het grondwater.

De Meststoffenwet kent vanaf 1 januari 2006 een stelsel van gebruiksnormen voor stikstof en fosfaat uit dierlijke en andere meststoffen. Om de norm van 50 mg nitraat/l in het grondwater te kunnen realiseren zal in de komende jaren naar verwachting verdere aanscherping plaatsvinden van de stikstof- en fosfaatgebruiksnormen, met name voor de zandgronden.

Het Uitvoeringsbesluit meststoffen voorziet o.a. in samenstellingseisen voor meststoffen. Aan de samenstelling van dierlijke meststoffen worden geen milieueisen gesteld. Voor compost en zuiveringsslib, overige organische meststoffen, anorganische meststoffen en kalkmeststoffen gelden normen voor de hoeveelheid zware metalen en arseen. Het besluit kent geen normen voor overige verontreinigingen. Ten aanzien van overige organische stoffen worden daarnaast eisen gesteld aan de hoeveelheid organische microverontreinigingen.

Het Besluit gebruik meststoffen stelt beperkingen aan het gebruik van meststoffen (periode waarin, wijze waarop en omstandigheden waaronder). Het gaat om, voorschriften over verplicht bodembemonstering en -analyse, doseringsvoorschriften ter uitvoering van de goede landbouwpraktijk en voorschriften inzake het gebruik op steile hellingen en op drassig, bevroren of met sneeuw bedekt land.

1.2.4 Regelgeving voor gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Op Europees niveau is aangegeven welke werkzame stoffen mogen worden toegelaten. Hierop is het landelijke toelatingsbeleid van middelen gebaseerd. Nederland regelt dit in de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Stb. 2007, 125) (Wgb) en laat de toelating over aan het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). In heel Nederland zijn uitspoelingsgevoelige gewasbeschermingsmiddelen en biociden verboden in grondwaterbeschermingsgebieden. Het Ctgb toetst dit aan de hand van een systematiek van het RIVM. Wanneer minder dan 0,01 µg /l, maar meer dan 0,001 µg / l uitspoelt, mag het middel niet in grondwaterbeschermingsgebieden toegepast worden. Aangezien de toelating echter is gebaseerd op een modelmatige berekening is het mogelijk dat in een zeer kwetsbare bodemsituatie de risico's groter zijn. Daarmee kan er aanleiding zijn om in grondwaterbeschermingsgebieden meer stoffen te verbieden.

1.2.5 Drinkwaterwet

De Eerste Kamer heeft in juli 2009 ingestemd met het wetsvoorstel voor een nieuwe Drinkwaterwet. De wet zal naar verwachting medio 2010 in werking treden. De nieuwe wet vervangt de Waterleidingwet, die tussen 2000 en 2006 al op verschillende onderdelen was herzien. Met de nieuwe Drinkwaterwet wordt een verbeterd en stevig wettelijk fundament gelegd voor de duurzame veiligstelling van de drinkwatervoorziening.

Doelstelling van de Drinkwaterwet is de bevordering van de volksgezondheid door de voorziening van drinkwater aan alle consumenten op een maatschappelijk verantwoorde wijze te waarborgen. Bij het voorzien in de behoefte aan voldoende en kwalitatief goed (deugdelijk) drinkwater kent de wetgever aan de drinkwaterbedrijven een centrale plaats toe. De rol van de rijksoverheid is, naast het uitoefenen van toezicht (VROM Inspectie), vooral voorwaardenscheppend en kaderstellend.

Voor de bescherming van de drinkwaterbronnen is met name artikel 2 van de nieuwe wet van belang. In het eerste lid wordt een zorgplicht aan alle bestuursorganen opgelegd voor het duurzaam veiligstellen van de openbare drinkwatervoorziening. Deze zorgplicht wordt in het tweede lid verder uitgewerkt door aan te geven dat *“bij de uitoefening van bevoegdheden en toepassing van wettelijke voorschriften door bestuursorganen de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening geldt als een dwingende reden van groot openbaar belang”*.

Daarnaast wordt ook aan het drinkwaterbedrijf een taak toegekend voor de duurzame bescherming van de drinkwaterwinning. In artikel 7 is de verplichting opgenomen tot het bijdragen aan de bescherming van de bronnen voor de drinkwatervoorziening in het distributiegebied tegen verontreiniging. Dat omvat in ieder geval:

- 1°. het verrichten van onderzoek naar de kwaliteit van de bronnen;
- 2°. het beheren of medebeheren van terreinen rondom deze bronnen gericht op het voorkomen of beperken van verontreiniging van deze bronnen.

Het gaat daarbij om de bescherming van de waterwingebieden (in de terminologie van artikel 7 “de terreinen rondom de bronnen”). Deze activiteit wordt gerekend tot de nuttaak om de openbare drinkwatervoorziening te verzorgen.

1.2.6 Kaderrichtlijn Water (KRW)

Het grondwater is een belangrijke bron voor de openbare drinkwatervoorziening. Veel Nederlandse huishoudens ontvangen hun drinkwater uit grondwater. De basis van de bescherming daarvan ligt in het al bestaande generieke (landelijke) milieubeleid, met name de Wet bodembescherming, de Wet milieubeheer, het Derde Nitraatactieprogramma en het gewasbeschermingsmiddelen en biocidenbeleid. Met het oog op de continuïteit van de levering van drinkwater bestaat er reeds enkele decennia een provinciaal beschermingsbeleid, gericht op minimalisering van de risico's op achteruitgang van de kwaliteit. Er zijn waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones aangewezen waarbinnen bepaalde activiteiten en het gebruik van bepaalde stoffen zijn verboden of aan voorschriften gebonden.

De aanwijzing van grondwaterbeschermingsgebieden heeft een effect gehad op de ruimtelijke ordening, waardoor (nieuwe) risicovolle bedrijven en activiteiten uit de omgeving van die winningen geweerd zijn. De consequentie hiervan is dat er beperkingen en extra kosten voor de omgeving zijn. Dit is gerechtvaardigd vanwege het grote maatschappelijk belang van de drinkwaterlevering.

De Kaderrichtlijn Water (Richtlijn 2000/60/EG) heeft hieraan een nieuwe dimensie toegevoegd en stelt eisen aan de kwaliteit van het grondwater waaruit dat drinkwater gewonnen wordt:

“De lidstaten dragen zorg voor de nodige bescherming van de aangewezen waterlichamen met de bedoeling de achteruitgang van de kwaliteit daarvan te voorkomen, teneinde het niveau van zuivering dat voor de productie van drinkwater is vereist, te verlagen. De lidstaten kunnen voor die

waterlichamen beschermingszones vaststellen.” (KRW, art 7, derde lid)

Verder verplicht de KRW (art 7, eerste lid) ertoe de Nederlandse grondwaterlichamen waaruit drinkwater gewonnen wordt, op te nemen in het Register voor beschermde gebieden. De daardoor aangewezen gebieden (een groot deel van Nederland) hebben daarmee de status van ‘Drinking water protected area’. Deze status heeft geen rechtstreekse gevolgen voor het handelen binnen die gebieden, maar geeft wel het gebied aan waarbinnen Nederland moet voldoen aan het vereiste van ‘geen achteruitgang’ met het oog op de binnen het grondwaterlichaam aanwezige drinkwaterwinning(en). De Europese ‘Guidance on Groundwater in Drinking Water Protected Areas’ stelt (paragraaf 3.8): “Member States may establish safeguard zones to assist in meeting the requirement to ensure the necessary protection of DWPA’s. The establishment of such zones is thus at the discretion of Member States.”

Het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water geeft invulling aan de KRW-doelen en bevat monitorings-eisen voor grondwaterlichamen.

De verplichting in de KRW om achteruitgang te voorkomen dwingt er toe de kwaliteit van het grondwater te monitoren. De drinkwaterbedrijven verzorgen deze monitoring en leveren de resultaten aan de provincies. Hierover zijn afspraken gemaakt in het Convenant Uitwisseling Grondwaterkwaliteitgegevens tussen de drinkwaterbedrijven, de provincies en het ministerie van VROM. Ook verrichten provincies zelf onderzoek (provinciaal meetnet).

Als zich een achteruitgang in grondwaterkwaliteit voordoet, moeten maatregelen worden genomen om die trend te keren, teneinde het niveau van zuivering te verlagen. Dat vereist mogelijk meer en/of andersoortige maatregelen dan in deze PMV zijn opgenomen.

Voor de openbare drinkwaterwinning betekent de KRW vooralsnog niet dat een verdergaande vorm van preventieve bescherming nodig is dan reeds als provinciaal beschermingsbeleid was vastgelegd. De aanwijzing van gebieden en de regels die daarvoor zijn opgenomen in de Provinciale milieuverordening, zijn toereikend. De KRW geeft er wel een extra belang aan dat die bescherming effectief en transparant geregeld wordt, zodat ook duidelijk is dat de richtlijn goed wordt nageleefd. Indien de feitelijke kwaliteit van het grondwater desondanks ontoereikend is of wordt, moeten andere, aanvullende maatregelen worden genomen.

1.3 Andere aanleidingen

1.3.1 Evaluatie toekomst grondwaterbescherming Nederland

In 2003 hebben VROM, VEWIN en IPO het Nederlandse grondwaterbeschermingsbeleid rond winningen voor drinkwater middels een “quick scan” geëvalueerd. Daarin wordt geconcludeerd dat deze bescherming een impuls nodig heeft met inzet van ruimtelijk en gebiedsgericht beleid. Geconcludeerd wordt, dat er naast het generieke beschermingsbeleid aanvullende bescherming en regelgeving noodzakelijk is. Naast voornoemde impuls moet het regulerend instrumentarium worden gestroomlijnd en effectiever gemaakt:

1. Zoveel mogelijk bescherming generiek regelen. Nog ontbrekende elementen regelen via landelijke wet- en regelgeving.
2. Provinciale milieuverordening compact en helder maken door alleen die onderdelen op te nemen die generiek niet afdoende geregeld kunnen worden en waarvoor specifiek reguleren effectief en gezien de risico’s ook nodig is.
3. Regelgeving afstemmen op de vereisten van de Kaderrichtlijn Water.
4. Efficiënt en effectief handhaven, onder andere door grondwaterbescherming op te nemen in integrale handhavingprogramma’s.

Ook is aangegeven dat partijen hun rol goed dienen te spelen, waarbij de provincie het beleid maakt en coördineert en de gemeente een belangrijk deel van de uitvoering en handhaving doet.

1.3.2 Het onderzoek naar de mogelijkheden van een risicobenadering bij bedrijfsma- tige activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden

Het model voor de provinciale milieuverordeningen bevat vanaf 1995 lijsten met bedrijfstypen waarvoor in grondwaterbeschermingsgebieden een verbod geldt alsmede instructies voor vergunningvoorschriften voor wel toegelaten bedrijven. Nadeel van deze verbodslijsten is dat er geen rekening wordt gehouden met het door een specifiek bedrijf veroorzaakte feitelijke bodemrisico. Dit kan leiden tot onwenselijke situaties, zowel ten aanzien van bodembescherming als voor wat betreft de rechtsgelijkheid.

De in 1997 uitgebrachte, en in 2001 en 2003 herziene, Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB) bevat wel een toetsingsmethodiek voor de beoordeling van het bodemrisico van individuele bedrijven. Omdat de NRB methodiek primair gericht is op het *algemeen beschermingsniveau*

kon deze niet zonder meer worden toegepast op situaties in grondwaterbeschermingsgebieden. Daarom is in opdracht van het IPO en onder leiding van TNO een studie uitgevoerd om de mogelijkheid te onderzoeken of de methodiek van de NRB toegepast kan worden in het kader van de bescherming van grondwaterbeschermingsgebieden.

Uit de studie “Methodiek voor beoordelen van de risico’s voor de bodem van bedrijfsmatige activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden” van TNO blijkt dat het huidige beschermingsniveau, zoals dit in grondwaterbeschermingsgebieden wordt nagestreefd, niet ten alle tijde kan worden bereikt door toepassing van de NRB. Met name daar waar het betreft de *vestiging van nieuwe inrichtingen*. Als gevolg hiervan kan de lijst met verboden bedrijfstypen niet volledig afgeschaft worden. Een beperkte “zwarte lijst” van bedrijfstypen waarvoor een vestigingsverbod geldt, blijft nodig. TNO zet op de “zwarte lijst” tevens een aantal installaties en stoffen en stelt voor dat vestiging van een bedrijf tevens verboden is indien dergelijke installaties of stoffen aanwezig (zullen) zijn.

Voor, op basis van de “zwarte” lijst, niet verboden inrichtingen blijkt toepassing van de NRB-methodiek wel tot het in grondwaterbeschermingsgebieden vereiste beschermingsniveau te leiden, mits deze inrichtingen aan aanvullende eisen, op te nemen in de PMV, voldoen.

Op 23 september 2004 vond een seminar plaats over de wijze waarop met bodemrisico’s van bedrijfsmatige activiteiten in grondwaterbescherming moet worden omgegaan. De basis voor dit seminar vormde het TNO rapport. De voorgestelde aanpak omvat een deel dat voortbordurt op de voorzieningen en het bodemonderzoek als voorgesteld in de Nederlandse richtlijn bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB) en een voorstel voor een verbodsjijst.

Toepassen van de NRB leidt tot een *verwaarloosbaar* dan wel *aanvaardbaar* bodemrisico. Bij een aanvaardbaar bodemrisico wordt indringing van stoffen in de bodem op voorhand niet uitgesloten, reden waarom aanvaardbaar bodemrisico in grondwaterbeschermingsgebieden geen optie is.

Ook verwaarloosbaar bodemrisico sluit het indringen van stoffen in de bodem niet uit. Bij normale bedrijfsvoering zorgen de aanwezige voorzieningen in combinatie met toezicht en beheermaatregelen er dan voor dat de schade aan de bodem binnen herstelbare proporties blijft. Maar omdat in uitzonderlijke situaties toch (grote) hoeveelheden schadelijke stoffen in de bodem c.q. het grondwater kunnen komen, zijn voor grondwaterbeschermingsgebieden aanvullende voorzorgsmaatregelen of een verbod van bepaalde typen inrichtingen/activiteiten nodig.

De door TNO voorgestelde verbodsjijst is tijdens het seminar becommentarieerd. In het verlengde van het seminar is besloten deze lijst in een kort aanvullend project aan een snelle, second opinion te onderwerpen. Naar aanleiding daarvan is besloten tot een in de second opinion ontwikkelde methodiek om te beoordelen of een activiteit kan worden toegestaan in een grondwaterbeschermingsgebied. Deze methodiek bestaat uit een beknopte lijst met verboden typen inrichtingen en een lijst met stoffen die verboden zijn, tenzij op basis van de in het rapport uitgewerkte toetsingsystematiek blijkt, dat de gebezigde stoffen geen noemenswaardig risico voor het grondwater vormen.

Deze methodiek is nu in de verordening opgenomen. Voor een toelichting wordt verwezen naar paragraaf 2.3. Voor een vergelijking van de beknopte lijst van categorieën van verboden inrichtingen ten opzichte van de verbodsjijsten die tot nu toe in de provinciale milieuverordeningen zijn opgenomen, wordt verwezen naar de bijlage 2 bij deze toelichting.

1.3.3 Nieuwe technieken

Nieuwe technieken, zoals bodemenergiesystemen en ondergrondse opslag van regenwater, vormen een bedreiging voor de kwaliteit van het grondwater. Niet alleen is het mogelijk dat ongewenste stoffen de waterkwaliteit aantasten, dat kan ook het gevolg zijn van temperatuurverschillen als gevolg van deze activiteiten. Daarom worden hiervoor in de verordening regels gesteld.

1.3.4 Vergroting van de gebruikersvriendelijkheid

De huidige verordening is moeilijk toegankelijk en weinig transparant; dat hangt samen met het feit dat veel regels in bijlagen zijn opgenomen (bij sommige provincies in door GS vastgestelde regels) en bij die bijlagen weer bijlagen horen.

Ook is er kritiek op enkele regels die als onnodig streng en bureaucratisch ervaren worden. Zo bevat de verordening vrij strenge regels waarvan in veel gevallen wel ontheffing kan worden verleend wat tot een aanzienlijke administratieve lastendruk leidt. In dit model is er daarom voor gekozen in alle regels in de verordening zelf op te nemen zodat op grond van de verordeningstekst duidelijk is of een activiteit verboden of toegestaan is, al dan niet met aanvullende regels. Alleen voor zeer bijzondere situaties kan van een hardheidsclausule gebruik gemaakt worden.

Het doel van de regels en het bestaande beschermingsbeleid staan op zich niet ter discussie. Het onderdeel ‘grondwaterbescherming’ in de PMV, waarin deze regels zijn opgenomen, is echter toe aan modernisering.

Opbouw van de regeling

1.4 Soorten van beschermingszones

Rond de plaats(en) waar grondwater wordt gewonnen ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening zijn beschermingszones gecreëerd. Binnen die zones gelden regels die tot doel hebben de kwaliteit van het grondwater te beschermen. Die bescherming ligt niet in alle gebieden op eenzelfde niveau. Er is namelijk van uitgegaan dat met een geringer beschermingsniveau kan worden volstaan, naarmate:

- op het maaiveld de (horizontale) afstand tot de winningsmiddelen toeneemt,
- in de bodem slecht doorlatende lagen boven het watervoerende pakket waaruit wordt onttrokken (de verticale afstand), aanwezig zijn.

Dit heeft geleid tot een onderverdeling van de beschermingszones in waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied en boringsvrije zone.

Waterwingebieden worden begrensd door de lijn van waaraf het grondwater tenminste 60 dagen in het watervoerende pakket nodig heeft om de winningsmiddelen te bereiken. Deze 60-dagen lijn is gekozen omdat wordt aangenomen dat een verblijfstijd van het grondwater in de bodem van 60 dagen voldoende is voor een zodanige afbraak van ziekteverwekkende kiemen, dat er geen gevaar voor de volksgezondheid meer dreigt. De afstand van de grens van het waterwingebied tot de winningsmiddelen bedraagt in het algemeen minimaal 30 meter.

Grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones liggen als een schil rond de waterwingebieden. De grens van deze gebieden is de lijn, van waaraf het grondwater een periode van 25 jaar nodig heeft om de pompputten te bereiken (de 25-jaars zone). In enkele zeer kwetsbare gebieden is tevens de 100-jaars zone aangewezen, vanwege de bijzondere kwetsbaarheid van de winning.

Bij de vaststelling van de zonegrens van een boringsvrije zone is uitgegaan van de (horizontale) reistijd van het grondwater door het watervoerende pakket waaruit wordt gewonnen.

Het verschil tussen de grondwaterbeschermingsgebieden en de boringsvrije zones is dat zich in een boringsvrije zone tussen het maaiveld en het watervoerende pakket waaraan het grondwater wordt onttrokken een aaneengesloten slecht doordringbare kleilaag bevindt. In de grondwaterbeschermingsgebieden ontbreekt zo'n laag, of deze is niet aaneengesloten of dun. Grondwaterbeschermingsgebieden zijn daarmee kwetsbaarder voor verontreinigingen en aantastingen dan boringsvrije zones.

1.5 Onderscheid inrichtingen en activiteiten buiten inrichtingen

In de verordening wordt een onderscheid gemaakt tussen activiteiten buiten inrichtingen en activiteiten in inrichtingen. Dit vloeit voort uit het systeem van de Wet milieubeheer dat beperkingen stelt aan de mogelijkheid om de in de verordening regels te stellen met betrekking tot inrichtingen. Dit systeem brengt met zich mee dat:

- voor activiteiten buiten inrichtingen regels kunnen worden gesteld op grond van artikel 1.2, tweede lid, onder a van de Wet milieubeheer;
- in de verordening de oprichting, verandering of het in werking hebben van aangewezen categorieën van inrichtingen kan worden verboden (artikel 1.2, zesde lid, onder b, Wet milieubeheer);
- voor niet-vergunningplichtige inrichtingen algemene regels kunnen worden gesteld (artikel 1.2, zesde lid, onder a, Wet milieubeheer);
- voor vergunningplichtige inrichtingen instructies kunnen worden gegeven die het bevoegd gezag – niet zijnde de Minister van VROM of de Minister van EZ – bij de vergunningverlening in acht moet nemen (artikel 8.46 Wet milieubeheer).

Een bijzondere positie wordt ingenomen door inrichtingen die worden gedreven door het drinkwaterbedrijf. Verwacht mag worden dat het drinkwaterbedrijf zich (ook in de winzone) tenminste houdt aan de normen voor grondwaterbeschermingsgebieden en dat de zorgplicht in acht wordt genomen. De gemeente zal bij vergunningverlening daar op moeten letten.

1.6 Stoffenbenadering

Zoals in paragraaf 1.3.2 is aangegeven, sluit ook een verwaarloosbaar bodemrisico het indringen van stoffen in de bodem niet uit. Bij normale bedrijfsvoering zorgen de aanwezige voorzieningen in combinatie met toezicht en beheermaatregelen er dan voor dat de schade aan de bodem binnen herstelbare proporties blijft. Maar omdat in uitzonderlijke situaties toch (grote) hoeveelheden schadelijke stoffen in de bodem en daarmee in het grondwater kunnen komen, zijn schadelijke stoffen in waterwingebieden verboden. Voor

waterwingebieden is geen limitatieve lijst van gevaarlijke stoffen opgenomen. Wel is in deze toelichting (in paragraaf 2.4.2.1) een indicatief overzicht opgenomen om wat voor stoffen en toepassingen het gaat.

Voor grondwaterbeschermingsgebieden gelden aanvullende voorzorgsmaatregelen en een verbod van bepaalde zeer risicovolle inrichtingen en activiteiten.

Aanvullende voorzorgsmaatregelen en verboden zijn niet nieuw; zij stonden al eerder in de provinciale milieuverordening (bijlage 10, onderdeel B, titel 2). Wel nieuw in deze PMV is, dat de zwarte lijst van verboden bedrijven is sterk ingekrompen (van ca 45 naar 20 categorieën); de grijze lijst voor de zeer kwetsbare gebieden is vervallen. In plaats daarvan is er een nieuw verbod voor zeer risicovolle stoffen (zwarte stoffenlijst) en een beoordeling van overige stoffen met daaraan gekoppelde beperkingen. De nieuwe PMV heeft hierdoor een betere relatie tussen risico's en regels.

2 Inhoud van de regeling

2.1 Inleiding

De regeling voor gebieden waarin de kwaliteit van het grondwater moet worden beschermd, maakt deel uit van hoofdstuk 5 van de provinciale milieuverordening, dat handelt over milieubeschermingsgebieden. Er is naar gestreefd de normstellende regels zoveel mogelijk in de tekst van het hoofdstuk op te nemen. Dat is een verandering ten opzichte van de voorheen geldende verordening: hoofdstuk 5 bevatte toen alleen een aantal kapstokbepalingen waaraan de normatieve regels van de bijlagen 9 en 10 waren opgehangen. Voor de andere gebiedsgerichte onderdelen van de provinciale milieuverordening is het de bedoeling op termijn de geldende regels uit de bijlagen ook naar de hoofdtekst te verplaatsen.

2.2 Aanwijzing beschermingszones (artikel 5.1.1.2)

In de verordening (artikel 5.1.1.2) zijn de beschermingszones aangewezen als “gebieden waarvoor regels gelden ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning”. De tussen aanhalingstekens geplaatste tekst komt overeen met de omschrijving in artikel 1.2, tweede lid, onder a van de Wet milieubeheer, dat de verplichting bevat dat in de provinciale milieuverordening voor deze gebieden regels worden gesteld. Bij de aanwijzing van gebieden is onderscheid gemaakt tussen waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied en boringsvrije zones. Voor deze gebieden gelden verschillende regimes: paragraaf 5.1.2 voor waterwingebieden, paragraaf 5.1.3 voor grondwaterbeschermingsgebieden en paragraaf 5.1.4 voor boringsvrije zones. Welk regime op een gebied betrekking heeft, blijkt uit de tekst van artikel 5.1.1.2 en de bijbehorende kaarten.

Alle gebieden zijn aangeduid met het bord dat is opgenomen in bijlage 2 van de verordening.

2.3 Zorgplicht (artikel 5.1.1.3)

In artikel 5.1.1.3 is een bijzondere zorgplicht ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater opgenomen. De zorgplicht met betrekking tot de in de verordening geregelde beschermingsgebieden is ‘bijzonder’ ter onderscheiding van de algemene zorgplicht voor het milieu (artikel 1.1a Wet milieubeheer, artikel 13 Wet bodembescherming, artikel 18 Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden). In de beschermingszones is sprake van een kwetsbare functie (drinkwaterwinning) en een veelal kwetsbare bodem. Daarom mag extra alertheid en zorgvuldigheid worden verwacht van personen en instanties die hier maatschappelijke activiteiten ontplooiën die de kwaliteit van het grondwater negatief kunnen beïnvloeden.

Ook al geldt er geen expliciet verbod op een activiteit in een beschermingszone, als die activiteit risico's voor de kwaliteit van het grondwater met zich meebrengt, mag zij niet worden uitgevoerd. Alleen als het achterwege laten van die activiteit redelijkerwijs niet kan worden gevergd, mag de activiteit wel worden uitgevoerd, maar dan dienen maatregelen te worden genomen om schade te voorkomen en om, als zich toch schade zou voordoen, die schade te beperken en de gevolgen te beperken en ongedaan te maken.

De bijzondere zorgplicht is belangrijk omdat het aantal expliciete regels en verboden in de verordening beperkt is. Zo is het voorheen in de verordening opgenomen verbod om in grondwaterbeschermingsgebied schadelijke stoffen te hebben, te gebruiken, te vervoeren of op of in de bodem te brengen, niet in de nieuwe regeling opgenomen. De aan de nieuwe regeling ten grondslag liggende risicobenadering brengt met zich mee dat degene die een dergelijke activiteit zou willen uitvoeren, op grond van de zorgplicht zelf beoordeelt of er geen minder risicovol alternatief is en, als dat er niet is, welke maatregelen ter beperking van de risico's moeten worden genomen. De zorgplicht is dus een belangrijk vangnet.

Een voorbeeld waar de zorgplicht van belang is, is de organisatie van festiviteiten in het landelijk gebied waarbij gebruik gemaakt wordt van aggregaten en waarvoor brandstof wordt opgeslagen. De zorgplicht vereist extra maatregelen gericht op het opvangen van eventuele gelekte brandstof of olie.

Het bevoegd gezag handhaaft de bijzondere zorgplicht. In onderdeel B.3, paragraaf 2.7.3 van deze toelichting is beschreven welk bestuursorgaan op grond van de Wet milieubeheer bevoegd gezag is.

2.4 Regeling waterwingebieden (paragraaf 5.1.2)

Een waterwingebied wordt aangemerkt als het meest kwetsbare deel van het gebied dat wordt beschermd met het oog op de kwaliteit van het grondwater ten behoeve van de waterwinning. Het waterwingebied is het gebied waar het drinkwater daadwerkelijk wordt gewonnen. Daarvoor is een zeer stringente bescherming nodig.

2.4.1 Inrichtingen

In waterwingebieden geldt een absoluut verbod voor het oprichten van bedrijven (inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer). Een uitzondering wordt alleen gemaakt voor de bedrijfsmatige activiteiten van het drinkwaterbedrijf, voor zover noodzakelijk voor de bereiding van drinkwater, en voor activiteiten die ten tijde van de inwerkingtreding van dit besluit al legaal aanwezig waren. De uitzondering voor de activiteiten van het drinkwaterbedrijf ligt voor de hand: het drinkwaterbedrijf kan anders zijn taak niet vervullen. Omdat het bedrijf er zelf belang bij heeft dat een goede grondwaterkwaliteit wordt gehandhaafd, mag er van uit worden gegaan dat het bedrijf zich tenminste aan zijn zorgplicht en de normen die voor grondwaterbeschermingsgebieden gelden, zal houden en dat het bevoegd gezag bij vergunningverlening daar op zal letten.

Het verbod voor het oprichten van nieuwe inrichtingen kwam ook al in de vorige verordening voor. Het is in de praktijk minder ingrijpend dan het lijkt, omdat de meeste waterwingebieden in eigendom van de waterleidingbedrijven zijn en in die gebieden nagenoeg geen 'gewone' bedrijven aanwezig zijn. Bovendien kunnen inrichtingen die op het moment van inwerkingtreden van de bepaling voor waterwingebieden al aanwezig en in werking zijn overeenkomstig de daarvoor geldende regels, krachtens het overgangsrecht in werking blijven. Voor deze inrichtingen geldt wel dat op termijn tenminste de voorschriften die gaan gelden voor inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden, in acht zullen moeten worden genomen. Daarom is in het overgangsrecht bepaald dat de betreffende voorschriften binnen drie jaar aan de vergunning moeten worden verbonden (artikel 10.3, vierde lid) en is aangegeven vanaf wanneer die voorschriften in werking treden.

2.4.2 Activiteiten buiten inrichtingen

2.4.2.1 Schadelijke stoffen

Volgens artikel 5.1.2.2 is het verboden in waterwingebieden stoffen, combinaties van stoffen of vloeistoffen, preparaten e.d. te hebben als die de bodem kunnen verontreinigen. Ook mogen geen constructies of werken worden opgericht als daardoor schadelijke stoffen in de bodem kunnen worden verspreid. Een limitatieve opsomming van schadelijke stoffen is - hoewel uit een oogpunt van rechtszekerheid aantrekkelijk - vermeden, omdat daarbij het gevaar blijft bestaan dat nieuwe stoffen, die schadelijk (kunnen) zijn, niet onder de verbodsbepalingen vallen. De verordening zou dan telkens gewijzigd moeten worden. In het tweede lid van artikel 5.1.2.2 staan – niet uitputtend – een aantal stoffen die in ieder geval in een waterwingebied niet toegelaten worden. In het vierde lid zijn daarvoor overigens enkele specifieke uitzonderingen opgenomen. In de hierna opgenomen tabel wordt een indicatie gegeven om wat voor stoffen het nog meer gaat.

Elementen, stoffen of groepen van stoffen en enkele voorbeelden daarvan	Voorbeelden van producten die deze elementen stoffen of groepen van stoffen (kunnen) bevatten	Voorbeelden van productieprocessen waarbij deze elementen, stoffen of groepen van stoffen (kunnen) worden gebruikt
1. Organische halogeenverbindingen: - PCB's - gehalogeneerde alifatische koolwaterstoffen - gehalogeneerde aromatische koolwaterstoffen - chloorethers - chloorfenolen	- koelvloeistof in transformatoren en condensatoren; hydraulische olie, verven, carbonvrij kopieerpapier. - ontvettings- en reinigingsmiddelen. - oplosmiddelen, wasmiddelen, kunststoffen. - gewasbeschermingsmiddelen en biociden, lijm, stijfjel.	- - chemische wasserijen, spoelmiddelen in garages, toepassing in metallurgische industrie - halffabricaten in chemische industrie. - grondstoffen voor gewasbeschermingsmiddelen en biocide-industrie - grondstoffen voor gewasbeschermingsmiddelen en biocide-industrie

Elementen, stoffen of groepen van stoffen en enkele voorbeelden daarvan	Voorbeelden van producten die deze elementen stoffen of groepen van stoffen (kunnen) bevatten	Voorbeelden van productieprocessen waarbij deze elementen, stoffen of groepen van stoffen (kunnen) worden gebruikt
2. Organische fosforverbindingen:	- gewasbeschermingsmiddelen en biociden.	- grondstoffen voor gewasbeschermingsmiddelen en biocide-industrie
3. Organische tinverbindingen : tributhyltioxyde dibuthyltinchloride dibuthyltinlaureaat tetraethyltin	- houtconserveringsmiddelen, verf - gewasbeschermingsmiddelen en biociden. - gewasbeschermingsmiddelen en biociden. - gewasbeschermingsmiddelen en biociden.	- stabilisatiemiddel bij de productie van kunststof - stabilisatiemiddel bij de productie van kunststoffen. - stabilisatiemiddel bij de productie van kunststoffen.
4. Organische zuurstofverbindingen: - tetrahydrofuraan	- oplosmiddelen, kunststoffen, coatings, magnetische tape, drukinkt.	- productie van kunststoffen, vinylsoorten.
5. Organische stikstofverbindingen: - pyridine	- antivries, fungiciden.	- productie van vitaminen, geneesmiddelen, textielindustrie, bereiding van rubber
6. Organische zwavelverbindingen: - tetrahydrothiofeen	- oplosmiddelen.	- reukstof bij gasproductie
7. Organische siliciumverbindingen:	- bindmiddel in verf.	- chemische en grafische industrie.
8. Anorganische fosforverbindingen:	- kunstmeststoffen, coatings, wasmiddelen, vuurwerk, dierlijke meststoffen	- additieven bij halfgeleiders, chemische industrie, landbouw, veeteelt.
9. Cyaniden:	- gewasbeschermingsmiddelen en biociden, in afval van kolenvergas-sing.	- toepassing in metallurgische industrie (galvaniseren en harden), fotografische ateliers en laboratoria
10. Chloriden: Bromiden: Fluoriden:	- wegzout, ontsmettings/-bestrijdingsmiddel, bleekmiddel. - geneesmiddelen, fotopapier/film, ontsmettingsmiddel - geneesmiddelen.	- chemische- en farmaceutische industrie. - chemische- en farmaceutische industrie. - chemische- en farmaceutische industrie, uraanverrijking
11. Sulfaten:	- gips uit rookgasontzwaveling, gipsplaten, geneesmiddelen.	- chemische- en farmaceutische industrie.
12. Anorganische zwavelverbindingen;	- batterijen, conserveringsmiddelen	- vulkaniseren rubber.
13. Ammoniak, nitraten en nitrieten:	- koelinstallaties, conserveringsmiddelen, synthetische koelvloeistoffen, dierlijke mest, kunstmest.	- landbouw, veeteelt.
14. Minerale oliën	- benzine, stookolie, smeerolie, huisbrandolie, dieselolie	- benzinestankstations, garages, machine- en olie-industrie
15. Polycyclische en aromatische koolwaterstoffen: - naftaleen - anthracen - fenantheen - fluorantheen - fenolen	- teer, asfalt, bitumen - fungicide, mottenballen, snijolie, verfstoffen, textielinkten. - geneesmiddelen, explosieven, verfstoffen. - derivaat uit koolteer. - verfsoorten, desinfecteermiddelen, oplosmiddelen, houtconserveringsmiddelen (creosoot)	- wegenbouw, woningbouw - halfabricaten in chemische industrie, toepassing in textielindustrie. - onderzoek naar halfgeleiders - biochemisch onderzoek - farmaceutische en chemische industrie, productie van rubber.
16. Elementen: Kwik Cadmium	- Tl-buizen, verfstoffen, geneesmiddelen, thermometers, batterijen, conserveringsmiddelen, zaadontmetter. - pigmenten, nikkel-cadmium batterijen, vliegass, zuiveringsslib, fosforgips, geel pigment.	- fabricage van elektrische apparatuur, bereiding van amalgamen (tandheelkunde). - stabilisator bij productie van plastics, toepassing bij corrosiebestrijding, galvanische industrie, kernreactor regelstaaf.

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010
Toelichting

Elementen, stoffen of groepen van stoffen en enkele voorbeelden daarvan	Voorbeelden van producten die deze elementen stoffen of groepen van stoffen (kunnen) bevatten	Voorbeelden van productieprocessen waarbij deze elementen, stoffen of groepen van stoffen (kunnen) worden gebruikt
Lood	- accu's, verfstoffen, pigmenten, afgewerkte olie, vliegass, zuiverings-slib, batterijen, soldeer, munitie.	- stralingsbescherming.
Arseen	- houtconserveringsmiddelen, medicijnen, vliegass, aardappelloofdo-dingsmiddel, batterijen, munitie, elektronica.	- conserveringsmiddel van de weekmaker bij de productie van PVC, in metaallegeringen
Antimoon	- pigmenten, kleurstoffen, soldeermid-delen, cosmetica, accu.	- in diverse metaallegeringen brandvertragers in metaalproductie, textiel-plastic.
Tin	- soldeermiddelen, verf, emaille.	- toepassing in tingietieren productie van glas, in diverse legeringen, conservenind.
Beryllium	- munitie, laselektroden, horlogeonder-delen.	- toepassing in nucleaire-en ruimtevaartind., in legeringen met koper en tin.
Uranium	- gekleurd glas, kernreactor, brandstof	- toepassing in nucleaire industrie.
Thallium	- rattenverdelingsmiddelen, vuurwerk	- toepassing in optische industrie, hartspieronderzoek.
Telluur	- elektronica, weerstandsdraad bescherming acculood	- vulkanisator in rubber, toepassing in elektronische industrie, diverse legeringen.
Zilver	- fotopapierontwikkelaar, spiegels, tandheelkunde, medische en weten-schappelijke apparatuur, batterij.	- fotografische industrie, elektrotechni-sche industrie, veredeling van metalen.
Aluminium	- constructies, tubes, folie, verven, auto-onderdelen.	- foto-elektrische industrie, auto-, raket-, vliegtuigproductie.
Kalium	- kunstmest, zout glas.	- reagens in laboratoria.
Natrium	- lampen, elektriciteitskabel zout soda, batterijen.	- reagens in laboratoria, koelmiddel in kerncentrales, warmtewisselaar in generators, antiklopiddelbereiding.
Zink	- zinkstof en verven, pesticiden, drogecel batterijen, zinkzouten in medicinale toepassing, vliegass, zuiveringsslib, wit pigment.	- verzinken van staal, diverse legeringen, rubberbereiding.
Koper	- vliegass, zuiveringsslib, buizen, verven, inkten, fungiciden ten behoeve van landbouw, elektrische bedrading.	- katalysator bij chemische processen ten behoeve van metaalveredeling en bescherming.
Nikkel	- nikkel-cadmium-accu's, laselektroden, vetten, verven.	- diverse legeringen, elektrotechnische coatinggrafische industrie.
Chroom	- pigmenten, verfstoffen, etsvloestoffen, vliegass, zuiveringsslib, geluids- en videobanden.	- veredeling van metalen, nucleaire industrie, lederindustrie.
Seleen	- lichtgevoelige cellen, keramiek, zonnecellen, shampoos	- elektrotechnische industrie, fotokopieerapparatuur.
Molybdeen	- pigmenten in drukinkten, verven batterijen, keramiek, smeermiddelen, kachelgloeidraden.	- vliegtuigindustrie, reactorvaten, diverse legeringen, automobiel- en wapenindustrie, katalysator petro-chemie.
Boor	- wasmiddelen, oogontsmetters, hittebestendig glas, kernreactorregel-staaf.	- halfgeleiders, toepassing bij opwekking van kernenergie, coating van metalen.
Vanadium	- thomasslakkenmeel, laselektroden in glas, vliegass, constructie mat.	- diverse legeringen ten behoeve van gereedschappen, katalysator bij rubberproductie, zwavelbereiding.
Kobalt	- drukinkt, verven, vernis, kleurstoffen, scheermessen, magneet	- katalysator in petrochemische industrie, diverse legeringen ten behoeve van gereedschappen, gammabestralingsbron.
Barium	- keramiek, koelmiddelen, kleurstof van papier, bougies, lampen.	- antioxidant voor koper, diverse legeringen, productie van glas en staal.
Titaan	- pigmenten, prothesen, warmtewisse-laars.	- vliegtuigindustrie, machine-industrie, ontziltingsinstallaties,

Elementen, stoffen of groepen van stoffen en enkele voorbeelden daarvan	Voorbeelden van producten die deze elementen stoffen of groepen van stoffen (kunnen) bevatten	Voorbeelden van productieprocessen waarbij deze elementen, stoffen of groepen van stoffen (kunnen) worden gebruikt
		elektrotechnische industrie, katalysator polymerisatie.
17. Stoffen die een kankerverwekkende, mutagene of teratogene werking hebben: - aniline - benzeen - styreen - toluen - vinylchloride - polycyclische aromaten - zwavelkoolstof	- kleurstof in druk- en textielinkten. - benzine, oplosmiddel, verf coatingsmiddel. - verven plastics. - benzine, rubber, oplosmiddelen, lijm, verf, verpakkingsmateriaal. - verpakkingsmateriaal - oplosmiddelen	- productie van kunststoffen (polyurethanen) - productie van nylon, aniline, fenolen. - productie van kunststoffen - toepassing in spuitserien en drukkerien. - halffabricaten in chemische industrie - productie van kooltetrachloride
18. Stoffen die een schadelijke werking hebben op de smaak, geur of kleur van het grondwater: fenolen, esters, minerale oliën, alcoholen.	- brandstoffen, terpentine, kwastenreiner, afgewerkte olie, dierlijke mest.	- petrochemische industrie, machine-industrie, landbouw, veeteelt.

In artikel 5.1.2.2 is expliciet een verbod opgenomen om grond of baggerspecie toe te passen waarvan de kwaliteit de achtergrondwaarde overschrijdt.

2.4.2.2 Constructies en werken

In artikel 5.1.2.2, eerste lid, onder b, is een verbod opgenomen om constructies of werken van welke aard dan ook op of in de bodem te hebben als daarmee verspreiding van schadelijke stoffen in de bodem ontstaat of kan ontstaan. Ook de vroegere verordeningen bevatten een vergelijkbaar verbod. Ook hier geldt dat een limitatieve opsomming niet goed mogelijk is. Wel is in het derde lid een aantal constructies en werken genoemd die in ieder geval niet toelaatbaar zijn.

In het vierde lid van artikel 5.1.2.2 is een aantal uitzonderingen op het verbod opgenomen. Zo zijn vanzelfsprekend constructies en werken voor de drinkwaterwinning toegestaan. Ook aardgasleidingen zijn vanwege de beperkte risico's voor het grondwater toelaatbaar.

In artikel 5.1.2.2 is ook een verbod opgenomen om warmte aan het grondwater te onttrekken of toe te voegen, bijvoorbeeld door bodemenergiesystemen. Het risico van het inbrengen of verspreiden van verontreinigingen wordt als niet acceptabel beschouwd. Ook is nog onvoldoende bekend wat het effect van temperatuurschommelingen is op de kwaliteit van het grondwater.

2.5 Regeling grondwaterbeschermingsgebieden (paragraaf 5.1.3)

2.5.1 Inrichtingen

2.5.1.1 Niet toegelaten inrichtingen

In grondwaterbeschermingsgebieden moet worden voorkomen dat er inrichtingen worden gevestigd die voor de kwaliteit van de bodem en het grondwater met het oog op de waterwinning een te groot risico vormen. Voor deze inrichtingen geldt een absoluut verbod. Dit verbod is gebaseerd op artikel 1.2, zesde lid, onder b, van de Wet milieubeheer¹.

Het verbod betreft de categorieën van inrichtingen die zijn aangewezen in bijlage 3 van de verordening ("de zwarte lijst"). De aanwijzing is gebaseerd op een risicoanalyse met behulp van vijf (hierna beschreven) criteria.

De criteria zijn in hun onderlinge samenhang beoordeeld. Het voldoen aan één criterium heeft alleen dan tot een verbod geleid als sprake is van een op zichzelf niet aanvaardbaar risico, uitgedrukt in bodem- en grondwaterbedreigende stoffen die in een substantiële omvang aanwezig zijn of worden gebruikt.

Bij de beoordeling of een categorie van inrichtingen moet worden verboden, is gelet op de gemiddelde

¹ Het ligt voor de hand dat de verbodsjijst ook een vertaling krijgt in de bestemmingsplannen voor grondwaterbeschermingsgebieden.

situatie voor die categorie. Het gaat dan om zaken zoals omvang van de inrichting, aard en hoeveelheid van stoffen en aanwezigheid van installaties e.d. , waarbij werkzaamheden plaatsvinden volgens de gangbare bedrijfsvoering van de onder die categorie vallende inrichtingen en op basis van de huidige stand der techniek.

De zwarte lijst is zo beperkt mogelijk gehouden: er zijn alleen categorieën van inrichtingen verboden waarbij de best beschikbare technieken ontoereikend zijn om het bodemrisico verwaarloosbaar te maken. Het aantal verboden categorieën is ten opzichte van de tot nu toe geldende provinciale milieuverordeningen aanzienlijk beperkt. Dit is zichtbaar gemaakt in de bijlage 2 bij deze toelichting.

Voor de overige inrichtingen, die met hun activiteiten en te gebruiken stoffen potentieel een risico vormen voor de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning, kan met goede voorzieningen wel een verwaarloosbaar bodemrisico bereikt worden. Hier kan worden volstaan met - in aanvulling op de NRB - het stellen van extra eisen aan het bedrijfsproces, de opslag van stoffen en een geïntensiverde monitorverplichting. Dit pakket aanvullende maatregelen kan ook wel worden aangeduid als NRB+.

Een voorbeeld van een categorie die met NRB+ wel kan worden toegelaten, is de categorie inrichtingen waarop het Besluit beheer autowrakken van toepassing is.

Het criterium handhaafbaarheid (zie hierna) zou – op basis van ervaringen uit het verleden – aanleiding kunnen geven om dit soort inrichtingen niet toe te laten. De branche heeft de laatste decennia echter een grote ontwikkeling doorgemaakt. In de praktijk bestaan nu autodemontagebedrijven die volledig vloeistofdicht zijn uitgevoerd en volgens de voorschriften werken. Het opslaan en demonteren van autowrakken is mogelijk onder NRB+ condities. Auto's die op hun wielen staan, zijn vrij van de vloer. Wrakken kunnen vrij van de vloer “opgebokt” worden. NRB+ kan gerealiseerd worden met behulp van vloeistofdichte vloeren en hemelwaterafvoeren. Het aftappen van alle vloeistoffen en het inpandig (hemelwaterdicht) demonteren van wrakken kan met gebruikmaking van lekbakken en boven een vloeistofdichte voorziening.

Handhaving dient met name gefocust te zijn op bodembescherming. Voor een belangrijk deel is dit ook gezekerd door het inspectiebureau dat de vloeistofdichte voorzieningen beoordeelt.

Het is daarom niet nodig deze inrichtingen generiek te verbieden.

Omdat de reguliere eisen bij een milieuvergunning tegenwoordig een hoog beschermingsniveau inhouden, zijn de extra eisen en dus ook de extra kosten doorgaans beperkt.

Indien voor een inrichting de noodzakelijke bodembeschermende voorzieningen zo kostbaar zijn dat redelijkerwijs niet is te verwachten dat deze kunnen worden gerealiseerd, zal de vergunning moeten worden geweigerd, ook al behoort de inrichting niet tot een verboden categorie. Gedacht kan worden aan het treffen van NRB+-maatregelen bij bijvoorbeeld een spoorwegemplacement of een inrichting voor het malen, roosten, pelletiseren of doen sinteren van ertsen of derivaten daarvan. Nieuwe materialen of het beschikbaar komen van goedkopere bodembeschermende technieken kunnen vestiging van dit type inrichtingen later alsnog mogelijk maken.

Het verbod op basis van de zwarte lijst is absoluut, er is geen ontheffingsmogelijkheid. Het belang van de drinkwaterwinning laat niet toe dat de vestiging van een ‘zwarte lijst’-inrichting wordt geaccepteerd vanwege andere belangen. Bedacht moet worden dat de zwarte lijst is beperkt tot die categorieën inrichtingen waarbij het bodemrisico zelfs met de best beschikbare technieken niet verwaarloosbaar te maken is.

Bestaande (eerder legaal gevestigde) risicovolle inrichtingen die voorkomen op de zwarte lijst, vallen onder het overgangsrecht van artikel 10.5. In het overgangsrecht is aangegeven aan welke eisen deze inrichtingen moeten voldoen om het bodemrisico zo ver mogelijk te reduceren.

Toelichting op de Verbodslijst

Voor de risicoanalyse zijn de volgende vijf criteria gehanteerd.

Criterium 1.

De aard van de activiteiten binnen de inrichting sluit bodembeschermende voorzieningen uit, bijvoorbeeld doordat er in de bodem wordt gewerkt.

Criterium 2.

Er worden in de procesvoering (d.w.z. buiten huishoudelijk gebruik) stoffen gebruikt met een hoge

mobilititeit¹ en in een zodanige omvang, dat adequate preventieve maatregelen en voorzieningen moeilijk realiseerbaar zijn, zoals vloeistoffen die dichtheidsstroming (soortelijk gewicht > 1,02 kg/l) tot gevolg hebben.

Criterium 3.

De bodembeschermende voorzieningen zijn niet visueel inspecteerbaar, ofwel het is niet mogelijk een inspectie uit te voeren volgens CRU/PBV-Aanbeveling 44 op basis waarvan een PBV Verklaring Vloeistofdichte Voorziening (VTV) kan worden afgegeven.

Criterium 4.

Het oprichten of in werking hebben van de inrichting leidt tot ongewenste activiteiten buiten de inrichting maar binnen het grondwaterbeschermingsgebied. Ongewenst betekent, dat door indirecte effecten (verkeersaanzuigende werking, de kans op ongelukken en calamiteiten of domino-effecten of activiteiten met bodembedreigende stoffen waar door haar aard geen bodembeschermende voorzieningen voor mogelijk zijn), het risico substantieel toeneemt.

Dit vierde criterium is als additioneel criterium gehanteerd, dat wil zeggen: wanneer er bezwaren zijn tegen inrichtingen op basis van criterium 1, 2, 3 of 5, maar op zichzelf nog niet voldoende zwaarwegend om te verbieden, dan kan de toepasselijkheid van criterium 4 de doorslag geven om toch te verbieden.²

Criterium 5.

Er worden in de inrichting bodem- en grondwaterbedreigende stoffen gebruikt in zodanig grote hoeveelheden en installaties dat adequate voorzieningen en maatregelen moeilijk realiseerbaar zijn en de controle en handhaving van de bodembescherming bezwaarlijk complex wordt en/of een bezwaarlijk hoge controle- en handhavingintensiteit vergt.³

Hierna zijn in een tabel de categorieën van verboden inrichtingen aangegeven die zijn opgenomen in de bijlage 3 van de verordening met daarbij wat de reden is van het verbod.

Categorie	Inrichting	Reden verbod
a.	inrichtingen voor het winnen van mergel, zand of grind, kalkzandsteen, kalk, steenkolen, turf of andere delfstoffen	De risico's bestaan uit: – intensieve grondroerende activiteiten met risico op verstoringen van grondwaterstromen; – winning impliceert het gebruik van (zware) machines, direct op of in de bodem, waarbij een verwaarloosbaar bodemrisico niet realiseerbaar is Categorie is verboden op basis van criterium 1.
b.	inrichtingen voor het opslaan, overslaan en/of bewerken van steenkool, erts en derivaten van erts	De risico's bestaan uit: – Uitvoering van de processen en opslag van stoffen vrij van de grond boven vloeistofdichte vloeren is niet realiseerbaar, NRB+ is niet realiseerbaar (criterium 3) – verspreiding van (stuifgevoelige) bodembelastende stoffen binnen en in de omgeving van de inrichting is niet uit te sluiten (criteria 2 en 4). Categorie is verboden op basis van de criteria 2, 3 en 4.
c.	inrichtingen voor het vervaardigen van ruw ijzer, ruw staal, of primaire non-ferro metalen	De risico's bestaan uit: – Uitvoering van de processen en opslag van stoffen vrij van de grond boven vloeistofdichte vloeren is niet realiseerbaar, NRB+ is niet realiseerbaar (criterium 3). Geldt met name de opslag van erts, brandstoffen en slakken. Categorie is verboden op basis van criterium 3.
d.	inrichtingen voor het vervaardigen van cokes uit steenkool	De risico's bestaan uit: – Uitvoering van de processen en opslag van stoffen vrij van de grond boven vloeistofdichte vloeren is niet realiseerbaar, NRB+ is niet realiseerbaar (criterium 3) – verspreiding van (stuifgevoelige) bodembelastende stoffen

¹ Bedoeld is hier inclusief de mobiliteit van relevante afbraakproducten van deze stoffen

² Dit criterium is additioneel, omdat op zichzelf activiteiten buiten inrichtingen (waar criterium 4 over gaat) ook zelfstandig verboden kunnen worden.

³ Wanneer deze of andere stoffen of installaties bovendien de kans op calamiteiten vergroten (explosie- en brandgevaarlijkheid) leidt dit eerder tot een verbod van een dergelijke categorie inrichtingen

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010
Toelichting

Categorie	Inrichting	Reden verbod
		binnen en in de omgeving van de inrichting is niet uit te sluiten (criteria 2 en 4). Categorie is verboden op basis van de criteria 2, 3 en 4.
e.	Inrichtingen voor de open overslag, verbranding of andere wijze van verwijdering van afvalstoffen.	– De opslag van vast, niet uitloogbaar afval is in theorie uitvoerbaar in volledig gesloten systemen, in hemelwaterdichte gebouwen onder NRB+ omstandigheden. – Echter is het differentiëren in te verwijderen (en op te slaan) soorten van afval, voor deze categorie van inrichtingen moeilijk realiseerbaar en kan controle en handhaving bezwaarlijk ingewikkeld worden. – Het begrip afvalstoffen is gedefinieerd in artikel 1.1 Wm. Onder afvalstoffen vallen ook radioactieve afvalstoffen, afgedankte explosieven, afvalwater, dierlijk afval en destructiemateriaal als bedoeld in de Destructiewet en afvalstoffen die ontstaan bij opsporing, winning, behandeling en opslag van delfstoffen, alsmede afval van winningindustrieën. De categorie wordt in zijn geheel verboden op basis van de volgende risico's: – Uitvoering van de processen en opslag van stoffen vrij van de grond boven vloestofdichte vloeren is niet altijd realiseerbaar, NRB+ is niet realiseerbaar (criterium 3); – verspreiding van (stufgevoelige) bodembelastende stoffen binnen en in de omgeving van de inrichting is niet altijd uit te sluiten (criteria 2 en 4); – Controle en handhaving van de bodembescherming wordt bezwaarlijk ingewikkeld Categorie is verboden op basis van de criteria 2, 3, 4 en 5.
f.	Inrichtingen voor het opslaan en/of storten van baggerspecie op land en/of op of in oppervlaktewateren	De risico's bestaan uit: – Uitvoering van de processen en opslag van stoffen vrij van de grond boven vloestofdichte vloeren is niet realiseerbaar, NRB+ is niet realiseerbaar (criteria 1 en 3); – verspreiding van (stufgevoelige) bodembelastende stoffen binnen en in de omgeving van de inrichting is niet uit te sluiten (criteria 2 en 4). Categorie is verboden op basis van de criteria 1, 2, 3 en 4.
g.	inrichtingen voor het storten of het anderszins op of in de bodem brengen van afvalstoffen.	De risico's bestaan uit: – Uitvoering van de processen en opslag van stoffen vrij van de grond boven vloestofdichte vloeren is niet realiseerbaar, NRB+ is niet realiseerbaar (criteria 1 en 3); – verspreiding van (stufgevoelige) bodembelastende stoffen binnen en in de omgeving van de inrichting is niet uit te sluiten (criteria 2 en 4). Categorie is verboden op basis van de criteria 1, 2, 3 en 4. Zie voor een toelichting op het begrip afvalstoffen de toelichting bij categorie e.
h.	inrichtingen voor het vervaardigen, onderhouden, repareren of het behandelen van de oppervlakte van schepen voor de beroepsvaart	– Schepen voor de beroepsvaart kunnen vervaardigd / gerepareerd worden in een droogdok. Droogdokken zijn te beschouwen als vloestofdichte voorziening omdat uittreding van vloeistoffen tegen de waterdruk (van buiten af) in niet plaats vindt, eerder zal infiltratie van water plaatsvinden. Reparaties op een scheepshelling kunnen onder NRB+ condities worden uitgevoerd mits de helling en voorzieningen voor afstromend hemelwater vloestofdicht worden uitgevoerd. – Probleem blijft echter de verspreiding van verontreinigingen in de lucht, denk aan verwaaiing van verfstenen (verfspuiten, Pak- of loodhoudende verven), slijpresten, antifoulings etc. – Daarnaast geldt dat riolen nooit volledig lekdicht

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010
Toelichting

Categorie	Inrichting	Reden verbod
		verondersteld worden. Ook de CUR-aanbevelingen 51 en 44 laten een zeker lekverlies voor een vloeistofdicht riool toe. Doordat (hemel)afvoer vanaf scheepshellingen en/of vanuit dokken afgevoerd zullen worden per riolering ontstaat een risico op bodembelasting met risicostoffen zoals antifouling, PAK's, en/of lood afkomstig van het schoonmaken c.q. werkzaamheden aan scheepshuiden. Dit leidt tot het volgende risico: – verspreiding van bodembelastende stoffen binnen en in de omgeving van de inrichting is niet uit te sluiten (criteria 2 en 4); – (hemel)waterafvoeren kunnen leiden tot bodembelastingen. Categorie is verboden op basis van de criteria 1, 2, 4 en 5.
i.	inrichtingen voor het afleveren van vloeibare brandstoffen voor motorvoertuigen voor het wegverkeer of aan beroepsvaartuigen	– Bij deze inrichtingen zijn opslagtanks uit veiligheidsoverwegingen veelal ondergronds aangebracht. Risico is wel te verkleinen door lekdetectiesystemen, kathodische bescherming, coating, dubbele wand etc. doch voor tanks (direct op of) in de bodem is een verwaarloosbaar bodemrisico in het kader van NRB+ niet realiseerbaar. – Het tanken van voertuigen met vloeibare brandstoffen kan worden uitgevoerd boven een vloeistofdichte voorziening. Afvalwater (van de reiniging) kan in volledig gesloten systemen worden behandeld en kan worden afgevoerd of worden geloosd op een riool. Verwacht kan worden dat het afvalwater per riool wordt afgevoerd. Riolen zijn echter nooit volledig lekdicht. Ook de CUR-aanbevelingen 51 en 44 laten een zeker lekverlies voor een vloeistofdicht riool toe. Doordat afvalwater van de tankactiviteiten wordt afgevoerd per riolering ontstaat een risico op bodembelasting met risicostoffen. Categorie is verboden op basis van de criteria 1, 2, 3 en 5.
j.	inrichtingen voor de opslag van vloeibare brandstoffen, afgewerkte olie, gevaarlijke stoffen, CMR-stoffen of andere bodembelastende stoffen in ondergrondse opslagtanks.	– Een verwaarloosbaar bodemrisico in het kader van NRB+ voor tanks direct op of in de bodem is niet realiseerbaar. Risico is te verkleinen door lekdetectiesystemen, kathodische bescherming, coating, dubbele wand etc. doch een volledig uit te sluiten bodemrisico is niet realiseerbaar. Categorie is verboden op basis van de criteria 1 en 3.
k.	inrichtingen voor het reinigen van tankschepen	– Het betreft hier het inwendig reinigen van tankschepen. Het tankschip als zodanig kan worden beschouwd als een vloeistofdichte voorziening. De op- en overslag van afvalwater (van de reiniging) kan in volledig gesloten systemen worden uitgevoerd. Maar verwacht kan worden dat afvalwater per riool wordt afgevoerd. Dan geldt dat riolen nooit volledig lekdicht verondersteld worden. Ook de CUR-aanbevelingen 51 en 44 laten een zeker lekverlies voor een vloeistofdicht riool toe. Doordat afvalwater van de reinigingsactiviteiten (vervuild met restanten lading) wordt afgevoerd per riolering ontstaat een risico op bodembelasting met risicostoffen. Categorie is verboden op basis van de criteria 2 en 5.
l.	inrichtingen voor het inwendig reinigen mobiele tanks, tankwagens, tankcontainers of bulkcontainers	– Het inwendig reinigen van tanks kan worden uitgevoerd boven een vloeistofdichte voorziening. Afvalwater (van de reiniging) kan in volledig gesloten systemen worden behandeld en kan worden afgevoerd of worden geloosd op een riool. Verwacht kan worden dat het afvalwater per riool wordt afgevoerd. Dan geldt dat riolen nooit volledig lekdicht verondersteld worden. Ook de CUR-aanbevelingen 51 en 44 laten een zeker lekverlies voor een vloeistofdicht riool toe. Doordat afvalwater van de reinigingsactiviteiten (vervuild

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010
Toelichting

Categorie	Inrichting	Reden verbod
		met restanten lading) wordt afgevoerd per riolering ontstaat een risico op bodembelasting met risicostoffen. Categorie is verboden op basis van de criteria 2 en 5.
m.	zuiveringstechnische werken en bedrijfsafvalwaterzuiveringen die zelfstandig een inrichting vormen	– Inrichtingen voor de zuivering van afvalwater omvatten veelal bassins in of direct op de bodem. – Een verwaarloosbaar bodemrisico in het kader van NRB+ voor bassins direct op of in de bodem is niet realiseerbaar. Categorie is verboden op basis van de criteria 1 en 3.
n.	inrichtingen voor het recreatievissen of het kweken van siervis of consumptievis in een bassin dat in contact staat met bodem, grondwater of oppervlaktewater	– Viskweek in open systemen (oppervlaktewater) kan leiden tot een (beperkte) belasting met geneesmiddelen (antibiotica), voer en mest. Er zijn in Nederland nog geen officiële regels voor het gebruik van diergeneesmiddelen in de visteelt. Eenduidige gegevens over eventueel medicijngebruik staan ons niet ter beschikking. Een eenduidige beoordeling van de risico's is daarmee nog niet mogelijk. In gesloten kweeksystemen worden recirculatiesystemen voor het zuiveren van het water toegepast. Kweekbassins zijn echter vaak direct in of op de grond geplaatst waardoor visuele inspectie op vloeistofdichtheid niet mogelijk is. Omdat een eenduidige risicobeoordeling, aan de hand van beschikbare gegevens niet mogelijk is, is deze categorie van inrichtingen vooralsnog verboden.
o.	Inrichtingen voor oppervlaktebehandeling van metalen en/of kunststoffen door middel van een elektrolytisch of chemisch procédé, of het aanbrengen gesmolten metaal waarbij de gebruikte behandelingsbaden direct in of op de bodem zijn geplaatst.	– Galvanische (cyanidehoudende) baden zijn veelal direct op of in de bodem aangebracht en daarmee niet volledig visueel inspecteerbaar. Een verwaarloosbaar bodemrisico in het kader van NRB+ voor bassins direct op of in de bodem is niet realiseerbaar. Categorie is verboden op basis van de criteria 1 en 3.
p.	Inrichtingen voor schieten in de open lucht zonder gebruikmaking van kogelvangers, met vuurwapens of wapens werkend met luchtdruk of gasdruk	– Risico op bodembelasting met lood uit loodhoudende munitie. – De aard van de activiteiten sluit afdoende bodembeschermende voorzieningen uit. – Voor evenementen waarbij zonder kogelvanger wordt geschoten zijn de terugwinpercentages (doorgaans 90-95%) van belang. Dit impliceert dat bij het schieten met het open schootsveld ca. 5-10% van het lood in of op de bodem blijft. Daarnaast is (voor andere takken van schietsport) handhaving moeilijk omdat alleen aan de hand van teruggevonden kogels aantoonbaar is of al dan niet met lood geschoten is. Categorie is verboden op basis van criteria 1 en 5
q.	Aardolie- en aardgaswinning	– Door het boren kunnen grondwaterverstoringen optreden en kan grondwatervervuiling, door het gebruik van boorvloeistoffen, optreden. – De aard van de activiteiten sluit afdoende bodembeschermende voorzieningen uit. Categorie is verboden op basis van criterium 1
r.	Bewerking van splijt- en kweekstoffen	– Risico op radioactieve belasting van bodem en grondwater. – De aard van de activiteiten sluit afdoende bodembeschermende voorzieningen uit. Categorie is verboden op basis van criterium 1
s.	inrichtingen voor het parkeren van vervoerseenheden met gevaarlijke	– Verkeersbewegingen bestaan voor deze inrichtingen voor een groot deel uit vrachtverkeer. Hiermee worden de aan- en afvoerwegen van en naar de inrichting zwaar belast. Aanleg

Categorie	Inrichting	Reden verbod
	stoffen	en onderhoud van wegen wordt onevenredig kostbaar. Het is niet redelijk / mogelijk de wegbeheerder te verplichten om afdoende extra maatregelen te treffen vanwege de aanwezigheid van een dergelijke opstelplaats. – De bodembeschermende functie van de wegen is daarnaast moeilijk handhaafbaar, wegen zouden zeer frequent geïnspecteerd moeten worden (denk aan vorstschade etc). Categorie is verboden op basis van criteria 4 en 5.
t.	inrichtingen voor het gebruiken van bromfietsen, motorvoertuigen of andere gemotoriseerde voertuigen of vaartuigen in wedstrijdverband of voor recreatieve doeleinden in de open lucht	– In beginsel kan een circuit volledig vloeistofdicht worden uitgevoerd. Echter moet dan ook uitgesloten zijn dat voertuigen (als gevolg van een crash) naast het circuit kunnen komen. Het vervoer / afslepen van beschadigde voertuigen moet correct worden uitgevoerd etc. De bodembeschermende functie van het circuit is moeilijk handhaafbaar, baan zou zeer frequent geïnspecteerd moeten worden (denk aan ongeval en/of vorstschade etc). Categorie is verboden op basis van criteria 4 en 5.

2.5.1.2 Regels voor inrichtingen

Normstelling

Het eerste deel van paragraaf 5.1.3 heeft betrekking op inrichtingen die in een grondwaterbeschermingsgebied zijn gelegen en waarin een bodembedreigende activiteit wordt ondernomen. Alvorens in te gaan op de normen die ten aanzien van deze inrichtingen gelden, wordt stilgestaan bij het begrip “bodembedreigende activiteit”. Hiervoor is in de verordening geen definitie opgenomen. Een limitatieve opsomming zou tot gevolg hebben dat geen rekening wordt gehouden met nieuwe activiteiten en zou bovendien, bij een te ruime omschrijving, meer activiteiten omvatten dan nodig is. Om een beeld te krijgen om wat voor activiteiten het dan wel gaat, kan aansluiting worden gezocht bij de NRB. Volgens paragraaf 3.1 van deel A3 van de NRB worden de volgende bedrijfsactiviteiten als bodembedreigende activiteiten beschouwd:

- 1 Opslag bulkvloeistoffen
 - 1.1 Opslag in ondergrondse of ingeterpte tank
 - 1.2 Opslag in bovengrondse tank, verticaal met bodemplaat
 - 1.3 Opslag in bovengrondse tank, vrij van de grond opgesteld (horizontaal/verticaal)
 - 1.4 Opslag in putten en bassins
- 2 Overslag en intern transport bulkvloeistoffen
 - 2.1 Los- en laadactiviteiten
 - 2.2 Leidingtransport
 - 2.3 Verpompen
 - 2.4 Transport op bedrijfsterrein in open vaten e.d.
- 3 Opslag en verlading stort- en stukgoed
 - 3.1 Opslag stortgoed
 - 3.2 Verlading stortgoed
 - 3.3 Opslag en verlading vaste stoffen (inclusief viskeuze vloeistoffen) in emballage (drums, containers etc.)
 - 3.4 Opslag en verlading vloeistoffen in emballage (drums, containers etc.)
- 4 Procesactiviteiten / -bewerkingen
 - 4.1 Gesloten proces of bewerking
 - 4.2 (Half-)open proces of bewerking
- 5 Overige activiteiten
 - 5.1 Afvoer afvalwater in bedrijfsriolering
 - 5.2 Calamiteitenopvang
 - 5.3 Activiteiten in werkplaats
 - 5.4 Afvalwaterzuivering

Voor inrichtingen waarin bodembedreigende activiteiten plaatsvinden, gelden de volgende normen:

- a. de bijzondere zorgplicht van artikel 5.1.1.3; verwezen wordt naar paragraaf 2.3 van deel B.3 van deze toelichting;
- b. er dienen bodembeschermende voorzieningen en bodembeschermende maatregelen te worden getroffen waarmee een verwaarloosbaar bodemrisico wordt gerealiseerd; voor een toelichting wordt verwezen naar de NRB;

- c. in de inrichting mag **niet** een “niet-toelaatbare voor het grondwater schadelijke stof” aanwezig zijn; dit begrip is gedefinieerd in artikel 5.1.1.1. Het gaat om stoffen die aangewezen zijn in bijlage 4.
- d. voor andere potentiële voor het grondwater schadelijke stoffen gelden uitgangspunten die hierna onder “stoffenbeleid” zijn toegelicht;
- e. en tenslotte zijn enkele specifieke activiteiten binnen inrichtingen verboden, evenals zij buiten inrichtingen worden verboden, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Het gaat hier om de activiteiten die zijn geregeld in de artikelen 5.1.3.5 tot en met 5.1.3.11. Verwezen wordt naar onderdeel B.3, **paragraaf 2.5.2** van deze toelichting.

Stoffenbeleid

Stoffen waarvoor het algemeen beschrijvingsniveau voldoende is

Niet voor alle stoffen is in grondwaterbeschermingsgebied een bijzonder beschermingsniveau nodig. Stoffen waarvoor geen verpakkings- en etiketteringseisen gelden op grond van artikel 9.2.3.1 van de Wet milieubeheer, mogen zonder extra beperking van deze verordening in het grondwaterbeschermingsgebied worden toegepast. Wel geldt vanzelfsprekend ook dan de bijzondere zorgplicht van artikel 5.1.1.3.

Verboden stoffen

Een aantal stoffen die een ernstige gevaar voor de grondwaterkwaliteit kunnen opleveren, wordt niet in het grondwaterbeschermingsgebied toegelaten.

De kern van deze ‘zwarte stoffenlijst’ wordt gevormd door in Europese regelgeving aangewezen kanker- verwekkende (carcinogene), mutagene en voor de voortplanting schadelijke (reproductie-toxische) stoffen: de CMR-stoffen. In aanvulling daarop is een beperkte selectie gemaakt van stoffen die voorkomen op de lijst in bijlage XVII van de EG-verordening registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen en de Nederlandse prioritair stoffenlijst van het RIVM¹. Het gaat bij die laatste lijst om stoffen met “zeer ernstige zorg” (ZEZ), waarvan een deel ook prioritair is op grond van de Kaderrichtlijn Water.

De CMR-stoffen zijn eenvoudig identificeerbaar aan de hand van de ‘veiligheidszinnen’ die op de verpakking of op een veiligheidsblad moeten staan.

De in aanvulling daarop apart vermelde stoffen zijn verboden omdat de stof aan een of meer van de volgende criteria voldoet:

- vloeibare gehalogeneerde koolstofverbindingen: stoffen met een dichtheid groter dan water, die niet met water mengen; deze kunnen diep in het grondwater doordringen en lossen langzaam op;
- giftig of zeer giftig;
- moeilijk afbreekbaar;
- moeilijk verwijderbaar.

Met uitzondering van kwik-, organische tin- en arseenverbindingen zijn vooralsnog geen zware metalen opgenomen. Het is nog niet voldoende duidelijk of de risico’s daarvan zodanig zijn dat een algeheel verbod nodig is.

De stof 1,2-dichlooretheen (nr. 24) komt als enige niet op een van de lijsten voor, maar breekt in de bodem af tot het kankerverwekkende en slecht afbreekbare vinylchloride, en is daarom toch verboden.

Stoffen die aan bovenvermelde criteria voldoen en tevens aangemerkt zijn als kankerverwekkend, mutageen of schadelijk voor de voortplanting, vallen onder het verbod (de verzamelcategorie CMR-stoffen), maar zijn niet apart vermeld.

Stoffen waarvoor op grond van Europese of nationale regelgeving al een totaalverbod of zeer vergaande beperkingen gelden, bij voorbeeld op grond van de EG-verordening registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen, zijn niet opgenomen.

Voor alle verboden stoffen geldt, dat op grond van Europese of nationale regelgeving reeds vergaande beperkingen gelden ten aanzien van – onder andere – de gehalten en toepassing van bepaalde gevaarlijke stoffen in preparaten (mengsels) en voorwerpen, en van de stof als zodanig. Levering aan ‘het grote publiek’ is veelal reeds verboden; bepaalde professionele toepassingen zijn soms wel toegestaan. Voor het bedrijfsmatig vervaardigen of gebruiken van deze preparaten of voorwerpen zullen die stoffen in grotere hoeveelheden in het bedrijf aanwezig moeten zijn. Waar in de vorige versie van de PMV om die reden bepaalde bedrijfstakken waren verboden, is nu het gebruik van deze stoffen verboden, in verband met het gevaar voor de drinkwatervoorziening. Het gevolg is een selectief verbod op bepaalde activiteiten waarbij

¹ Bepaald door het ministerie van VROM in het kader van de uitvoering van het project SOMS (Strategie Omgaan Met Stoffen).

die stoffen gebruikt worden.

In artikel 5.1.3.2, derde lid, en 5.1.3.3, vierde lid, zijn ook enkele uitzonderingen opgenomen van ‘zwarte’ stoffen of toepassingen die wél zijn toegelaten. Daarbij is aangesloten bij vergelijkbare uitzonderingsbepalingen in de genoemde EG-verordening. Een voorbeeld is de uitzondering voor (lees: toelating van) asbest. Deze stof is kankerverwekkend, maar is niet mobiel in de bodem en kan dus nooit in het drinkwater komen. Het gebruik van specifieke in die artikelen genoemde ‘zwarte’ stoffen is dus mogelijk in situaties waar het verbod gezien de eigenschappen of toepassing onnodig is, en het verbod onbillijk, voor zover dit kon worden voorzien bij het opstellen van deze verordening. Indien in de praktijk blijkt dat dit voor meer stoffen of toepassingen geldt, kan voor incidentele situaties een beroep gedaan worden op de hardheidsclausule. Het toetsingscriterium daarbij is enkel de bescherming van het grondwater met het oog op de drinkwatervoorziening. Het gebruik van deze stof zal dan nog steeds moeten voldoen aan de regels in deze verordening, met name de artikelen 5.1.3.2 en 5.1.3.3.

Uit het ontbreken van bepaalde stoffen op deze lijst zou – ten onrechte – afgeleid kunnen worden dat die stof wél in de bodem zou mogen komen. Een verontreiniging van de bodem is echter in alle gevallen ontoelaatbaar. Het verschil tussen “zwarte” stoffen en overige stoffen is niet een al dan niet toegestane emissie bij de ‘normale’ bedrijfsvoering, maar de inschatting van het risico voor de grondwaterkwaliteit bij calamiteiten en milieu-incidenten.

De zwarte lijst wordt voor het eerst aan deze verordening verbonden. Het effect en de effectiviteit van het verbod zal de komende jaren gevolgd en geëvalueerd worden. Onderzocht zal worden of niet alsnog bepaalde stoffen, zoals zware metalen, aan de lijst moeten worden toegevoegd, of andere afgevoerd, bij voorbeeld naar aanleiding van het gebruik van de hardheidsclausule. Ook nieuwe risico-evaluaties die in Europees verband worden uitgevoerd, kunnen aanleiding zijn bij een toekomstige wijziging van de PMV stoffen toe te voegen of van de lijst te halen.

Stoffenbeoordeling en NRB+

Potentieel voor het grondwater schadelijke stoffen (stoffen die behoren tot een categorie die is genoemd in artikel 9.2.3.1, tweede lid van de wet) mogen in grondwaterbeschermingsgebied alleen aanwezig zijn als enkele aanvullende maatregelen worden getroffen (NRB+, zie hierna) en als dat – afhankelijk van de aard van de stoffen – in niet te grote hoeveelheden gebeurt, dan wel gecompartmenteerd in verschillende opslageenheden.

Voor wat betreft de toelaatbare hoeveelheden is het volgende bepaald:

- voor wat betreft giftige stoffen: in geval van een giftige of anderszins schadelijke stof als bedoeld in bijlage 1, tabel A.1.1 of tabel A.1.2 mag in de inrichting de in de tabel aangegeven drempelwaarde niet worden overschreden;
- voor wat betreft andere potentieel voor het grondwater schadelijke stoffen:
 - a. van een tot vloeistof gekoeld gas of een vloeistof: mag per opslageenheid niet meer dan 5 m³ aanwezig zijn;
 - b. van een viskeuze of vaste stof mag per opslageenheid niet meer dan 5000 kilogram aanwezig zijn.

Echter, de onder a en b genoemde hoeveelheden mogen worden overschreden als de stof niet zeer mobiel en zeer persistent is. Als een stof wel zeer mobiel en zeer persistent is, zal er voor moeten worden gezorgd dat per compartiment de hiervoor genoemde hoeveelheid niet wordt overschreden. Een en ander volgt uit de beoordelingssystematiek die is opgenomen in bijlage 1, schema A2 en tabel A.2.1 van de verordening.

In de bijlage 1 bij deze toelichting is een meer gedetailleerde toelichting op de stoffenbeoordelingssystematiek opgenomen.

Voor alle potentieel voor het grondwater schadelijke stoffen geldt dat aanvullende maatregelen genomen moeten worden die verder gaan dan wat in de NRB is opgenomen. Deze maatregelen (NRB+) houden in dat de bodembeschermende voorzieningen en bodembeschermende maatregelen de hoogst mogelijke vorm van bescherming bieden, waaronder in ieder geval wordt verstaan dat:

- a. volledig gesloten procesapparatuur of procesapparatuur met geïntegreerde lekdetectie wordt toegepast;
- b. proces en opslag vrij van de grond boven vloeistofdichte vloeren of lekbakken plaatsvindt; en
- c. tussentijds bodemonderzoek met een tenminste tweemaal hogere frequentie plaatsvindt dan op basis van de NRB wordt aanbevolen (en tenminste eenmaal per vijf jaar).

Instructiebepalingen en algemene bepalingen

Voor bestaande inrichtingen/vergunningen gelden de instructies eveneens, zij het met een vertraging, om aan het bevoegd gezag de gelegenheid te bieden de geldende vergunningen aan te passen en aan de inrichtingen om vervolgens maatregelen en voorzieningen te treffen. Ingevolge artikel 8:22 Wm moeten de vergunningen van vergunningplichtige bedrijven regelmatig¹ worden geactualiseerd. Toepassing van de stoffenbeoordelingsmethodiek bij de actualisering van de vergunning van die bestaande bedrijven kan dan uitsluitend geven over de aan de opslag van die stoffen te stellen eisen.

In beginsel worden dezelfde eisen gesteld als bij nieuwe inrichtingen, zo snel te verwezenlijken als redelijkerwijs kan. Een planmatige en projectmatige aanpak is daarbij vereist. Als uiterste termijn van actualisering van de vergunning wordt uitgegaan van drie jaar. Vanzelfsprekend zullen bij een aanvraag voor een vergunning tot verandering van de inrichting of de werking daarvan, bij verlening van die vergunning die extra eisen direct moeten worden opgenomen.

2.5.2 Activiteiten buiten inrichtingen

2.5.2.1 Boorputten en grond- of funderingswerken (artikel 5.1.3.5)

Boorputten

Bij het uitvoeren van boringen kunnen in de bodem aanwezige afsluitende lagen worden verstoord. Verontreinigingen kunnen door middel van lekstromen in het diepere grondwater komen. Daarnaast is het van belang dat putten goed aan maaiveld worden afgesloten. Bij beëindiging van de put moet er voor worden gezorgd dat boorgaten op een goede wijze weer worden opgevuld. Doorboring van afsluitende lagen moet worden hersteld. Het uitvoeren van boringen is dusdanig risicovol dat het verboden is een boring uit te voeren. Er is een uitzondering opgenomen voor drie situaties waarin boringen wel zijn toegestaan:

- boorputten voor de controle van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening door de voor het grondwaterbeheer verantwoordelijke instanties;
- het onderzoeken of saneren van de bodem in het kader van de Wet bodembescherming; of
- boorputten bestemd voor het onttrekken van grondwater ten behoeve van industriële toepassingen en de openbare drinkwatervoorziening als bedoeld in artikel 6.4 (waarvoor provincie bevoegd gezag is), en onttrekkingen als bedoeld in artikel 6.5, onder b (waarvoor waterschap bevoegd gezag is) van de Waterwet.

De ook in art. 6.4 van de Waterwet genoemde bodemenergiesystemen ("koude- en warmteopslag") vallen niet onder de toegestane onttrekkingen; die zijn op grond van art. 5.1.3.10 van deze PMV verboden in grondwaterbeschermingsgebieden.

Dit betekent dat ook in grondwaterbeschermingsgebieden putten bestemd voor het onttrekken van grondwater (bronbemaling, beregening, industrie etc.) toegestaan worden indien dat mogelijk is op grond van de Waterwet en daarop gebaseerde waterverordeningen van de provincie en de waterschappen.

De bepaling in het vierde lid, waardoor Gedeputeerde Staten nadere regels kunnen stellen, is onder meer bedoeld om algemene regels te kunnen geven voor de wijze van boren, voor het afdichten van scheidende lagen, voor het buiten gebruik stellen van de putten en het zogenaamde 'regenereren' bij verstopping. Indien een boring voldoet aan bovenstaande eisen zijn er voldoende waarborgen om een verontreiniging van het grondwater te voorkomen. .

Grondwerken

Bij het roeren van de grond gaat het om het uitvoeren of doen uitvoeren van werken op of in de bodem, waarbij ingrepen worden verricht of stoffen worden gebruikt die de beschermende werking van de slecht-doorlatende bodemlagen kunnen aantasten. Hieronder vallen in ieder geval bodemstabiliseringswerken, boringen, grond- en funderingswerken en het plaatsen en verwijderen van damwanden, folies en heipalen. Het roeren van de grond in de eerste drie meter heeft weinig invloed op de kwaliteit van het grondwater en zal doorgaans geen gevaar opleveren. Daarom heeft het verbod alleen betrekking op activiteiten die drie meter of meer onder het maaiveld plaatsvinden.

Een geheel verbod op het roeren van de grond dieper dan drie meter is niet haalbaar. Er zijn situaties denkbaar waarbij het nodig is de grond dieper dan de in de verordening genoemde diepte te roeren terwijl geen bedreiging voor de grondwaterkwaliteit optreedt. Bijvoorbeeld het aanleggen van een parkeergarage (met dichte vloer). Met algemene voorschriften kan in een dergelijk geval voldoende bescherming worden

¹ Wat regelmatig is, is in de parlementaire stukken in het midden gelaten. De frequentie hangt mede af van de aard van de inrichting. In de onderhavige gevallen ligt het voor de hand om de intervallen niet te groot te maken.

geboden.

Op basis van deze algemene voorschriften moet na graafwerkzaamheden het bodemprofiel worden aangevuld tot tenminste 3 m onder het oude maaiveld. Aanvulling van grond moet gebeuren volgens het oorspronkelijke bodemprofiel en aansluiten op eventuele kunstwerken die zijn aangebracht (riolering, kelder e.d.). Ook hier kunnen Gedeputeerde Staten zonodig aanvullende regels stellen over de uitvoering van de werken.

Funderingstechnieken

Gladde geprefabriceerde palen en in de grond gevormde palen, zonder verbrede voet, zijn funderingstechnieken die het minste risico opleveren voor de kwaliteit van het grondwater.

Er zijn echter omstandigheden bekend waarbij gladde heipalen niet voldoen en andere technieken nodig zijn. Ook de lokale omstandigheden kunnen het nodig maken om andere technieken te gebruiken. Een te rigoreus verbod kan betekenen dat bepaalde maatschappelijk gewenste activiteiten niet door kunnen gaan. Voor dit soort situaties is een alternatief beschikbaar: de schroefpaal. Hiermee wordt voorkomen dat deze activiteiten onnodig worden geblokkeerd.

2.5.2.2 Buisleidingen (artikel 5.1.3.6)

Transportleidingen vormen een belangrijke risicofactor vanwege potentiële lekkages. Er moet dus zoveel mogelijk worden voorkomen dat transportleidingen van (milieu)gevaarlijke stoffen een grondwaterbeschermingsgebied doorkruisen.

2.5.2.3 Gebouwen, wegen en andere werken (artikel 5.1.3.7)

Verhardingen en gebouwen

Verhardingen zoals wegen en parkeerplaatsen en gebouwen in grondwaterbeschermingsgebieden zijn tot nu toe aangemerkt als risico's en oorzaak van belasting van de bodem, zowel bij aanleg als gebruik. De regels in eerdere versies van de PMV bestonden uit een verbod op, of beperkingen aan bouwen en aanleggen. Het verbod gold in aangegeven gevallen niet door het stellen van algemene regels of het geven van een ontheffing met voorschriften.

Echter: niet de aanwezigheid van verhardingen en gebouwen op zichzelf, maar de keuze van bouwmaterialen en het gebruik brengen risico's en mogelijk bodembelasting met zich mee.

Het is niet nodig regels te stellen aan de constructie of vloeistofdichtheid van verhardingen. Wegen zijn berekend op de verkeersbelasting als gevolg van de verkeerstechnische eisen die aan de weg gesteld worden. Deze brengen met zich mee dat de wegen vloeistofdicht of vloeistofkerend zijn.

Het werkelijke risico wordt gevormd door het afstromende water. Regenwater dat van nature schoon is, kan onderweg verontreinigingen opnemen van (bijvoorbeeld) uitlogende bouwmaterialen en van het verkeer. Het afstromend water van wegen bevat zware metalen, PAK's en minerale olie; in het afstromend hemelwater van gebouwen komen o.a. opgelost koper en zink voor. Bij een calamiteit op de weg kan een grote hoeveelheid schadelijke stoffen in de berm komen. Bij ongecontroleerde infiltratie in de berm kan dit tot vervuiling van de bodem en het grondwater leiden. Generieke regelgeving beperkt dit risico onvoldoende, gelet op het bijzondere belang en de kwetsbaarheid van de drinkwatervoorziening.

Het aanleggen van een snelweg of een intensief te gebruiken (auto)weg in een grondwaterbeschermingsgebied introduceert een relatief groot risico op calamiteiten met mogelijk grote gevolgen en is daarom in beginsel ongewenst. Een tracé buiten het grondwaterbeschermingsgebied heeft de voorkeur, gezien vanuit het belang van de drinkwatervoorziening. Als dat niet mogelijk is, kan met adequate voorzieningen (best bestaande technieken) het risico van de weg tot verwaarloosbaar teruggebracht worden. Een absoluut verbod op het aanleggen van wegen is daarom niet proportioneel, evenals voor woonwijken, individuele gebouwen en dergelijke. Een dergelijk verbod zou in de praktijk kunnen leiden tot grote druk om een grondwaterwinning te sluiten om daarmee het verbod op te heffen. De grondwaterbescherming werkt dan averechts: in plaats van het beschermen van het grondwater wordt de winning gesloten. Daarmee zou dit middel zijn doel voorbij schieten.

De PMV is er daarom op gericht de resterende risico's van verhardingen en gebouwen verwaarloosbaar te maken, onder meer door het tegengaan van infiltratie van vervuild water en bescherming van afsluitende grondlagen.

Als handreiking aan de initiatiefnemer wordt hier verwezen naar het rapport "Afstromend wegwater" (Commissie Integraal Waterbeheer, Den Haag, 2002), waarbij aangetekend wordt dat later nieuwe

inzichten kunnen ontstaan waardoor dit rapport achterhaald wordt.

De Commissie Integraal Waterbeheer (CIW) komt – met het oog op de bodembescherming in het algemeen - tot een aantal maatregelen die zijn samengevat in een tabel (pg 11 van de samenvatting). Die komen onder andere neer op het gebruik van ZOAB, periodiek reinigen van de vluchtstrook en het gecontroleerd infiltreren in de berm of buiten het kwetsbare gebied. Dit ‘gecontroleerd infiltreren’ wordt in het rapport nader toegelicht. De CIW vervolgt dat het aan de provincies is om extra maatregelen te nemen met het oog op de bescherming van het drinkwater.

De door de CIW voorgestelde maatregelen moeten als een minimum beschouwd worden.

Voor intensief gebruikte wegen, zoals autosnelwegen en doorgaande (auto)wegen, met een relatief grote kans op incidenten, zijn zwaardere maatregelen nodig, zoals het gebruik van folies en afvoervoorzieningen in de wegbermen. Het opvangen water wordt afgevoerd of met de best beschikbare technieken gezuiverd voordat het wordt geïnfiltrerd. Voor minder intensief bereden wegen zijn minder vergaande maatregelen nodig, mede afhankelijk van de kwetsbaarheid van het gebied. Voor kleine weggetjes is het uiteraard overbodig de bermen met folie in te pakken en het regenwater op het riool af te voeren. De CIW-aanpak van gecontroleerd infiltreren is hier afdoende.

Uiteindelijk beoordeelt het bestuursorgaan, aan wie de melding gedaan wordt, of de initiatiefnemer in die specifieke situatie voldoende maatregelen heeft getroffen.

Toegestaan gebruik van de bodem, bijzondere zorgplicht

In deze PMV is afgezien van het opnemen van voorschriften die het ‘normale’, toegestane gebruik van de bodem (bij voorbeeld bewoning) reguleren. Dit gebruik vormt een verwaarloosbaar risico, mits gebruikers ‘met gezond verstand’ en volgens de algemeen geldende regels met de bodem omgaan. De bijzondere zorgplicht van artikel 5.1.1.3 biedt voldoende mogelijkheden om eventuele uitwassen en de gevolgen daarvan aan te pakken. Daarom is afgezien van bijvoorbeeld het stellen van speciale regels aan bouwactiviteiten. Generieke regelgeving en de bijzondere zorgplicht zijn voldoende. Dit houdt ook in dat het bevoegde gezag bij vergunningverlening de initiatiefnemers op de risico’s en de bijzondere zorgplicht wijst en zo nodig (aanvullende) voorschriften stelt zodat adequate bodembeschermende maatregelen worden getroffen.

Diepinfiltratie

Bij diepinfiltratie wordt opgevangen hemelwater in watervoerende lagen gebracht, meestal enkele tientallen meters diep. Binnen de intrekgebieden van de drinkwatervoorziening vormt diepinfiltratie een groot risico, omdat het niet naleven van regels of het maken van fouten vergaande gevolgen heeft. Een eventuele verontreiniging kan immers zonder de reinigende werking (natuurlijke afbraak, adsorptie aan bodemdeeltjes) van een bodempassage direct in het watervoerende pakket doordringen. Een voorbeeld van een dergelijke fout is het verkeerd aansluiten van riolering of het lozen van vuil water op een hemelwaterkolk, waardoor vuil water in een hemelwaterriool terecht kan komen. Als dit water diep wordt geïnfiltrerd, kan dit een drinkwaterbron onbruikbaar maken.

De regelgeving voor het grondwater in het algemeen (generieke regelgeving) is niet toereikend waar het gaat om de zorg voor de drinkwatervoorziening omdat deze wel regels stelt aan diepinfiltratie, maar het onvoldoende mogelijk maakt om in kwetsbare gebieden diepinfiltratie volledig uit te sluiten. In de verordening is daarom een absoluut verbod voor diepinfiltratie van afstromend water opgenomen (artikel 5.1.3.7, vierde lid). Ook andere, meer incidenteel, voorkomende vormen van diepinfiltratie zijn in het algemeen niet toelaatbaar. Dat volgt uit de algemene zorgplichtbepaling.

Parkeren op tijdelijke (onverharde) parkeerplaatsen

Het risico op lekkage en afspoelen van schadelijke stoffen van motorvoertuigen is bij de huidige stand der techniek beperkt, maar niet verwaarloosbaar. Parkeren op onverharde terreinen, dat wil zeggen: zonder aaneengesloten verharding, dus bijvoorbeeld op kale grond, gras, grind en steengranulaat, is ongewenst. Vaste parkeerplekken moeten daarom voorzien worden van een aaneengesloten verharding. Ook zijn er regels gesteld met betrekking tot afstromend water van verhardingen.

Bij een aaneengesloten verharding, zoals asfalt en strak gelegde straatklinkers stroomt het merendeel of alle water af en kan dit worden opgevangen. Eventuele olie lekkage wordt opgemerkt en opgevangen door de verharding en kan daarna kan worden opgevangen of uit het afstromend water worden gehaald.

Het risico op bodemverontreiniging neemt toe met de intensiteit van het parkeren. Een permanente parkeervoorziening op niet verhard terrein is daarom niet toegestaan. Een absoluut verbod op incidenteel parkeren op onverharde terreinen zou veel activiteiten onmogelijk maken en gezien het risico onevenredig zijn. Voor incidenteel gebruik (bijvoorbeeld parkeren bij festiviteiten zoals braderieën, kermissen en dergelijke buiten inrichtingen) kan daarom een uitzondering worden gemaakt. De initiatiefnemer zal wel maatregelen moeten treffen die voorkomen dat bodemverontreiniging ontstaat, en dat eventuele lekkage wordt opgemerkt en opgeruimd. Bij activiteiten buiten inrichtingen laat de initiatiefnemer door de melding

weten op welke wijze hij hieraan invulling zal geven.

Incidentele activiteiten blijven dus mogelijk, maar bij het gebruik als parkeergelegenheid bij een evenemententerrein waar regelmatig activiteiten plaats vinden, zal een verharding (inclusief bijbehorende opvang en zuivering van afstromend water) moeten worden aangebracht.

Het 'sluipenderwijs' ontlopen van de plicht tot het aanbrengen van verhardingen wordt bij regelmatig gebruikte parkeerplaatsen dus niet getolereerd.

Het aanbieden van onverharde parkeervoorzieningen binnen inrichtingen is aan dezelfde regels gebonden. Bij inrichtingen waarvoor een vergunning op grond van artikel 8.1 Wet milieubeheer nodig is, moet een vergelijkbare regeling in de vergunningvoorschriften worden opgenomen of zal het bevoegde gezag voorschriften aan de vergunning verbinden waarmee aan het doelvoorschrift wordt voldaan. Voor inrichtingen die niet een dergelijke vergunning behoeven, geldt de regeling rechtstreeks (zie artikel 5.1.3.3, zevende lid).

2.5.2.4 Meststoffen (artikel 5.1.3.8)

De huidige en toekomstige landelijke regels (zie par. 1.2.3) worden toereikend geacht om de fosfaat en stikstofbelasting in voldoende mate terug te dringen, ook in grondwaterbeschermingsgebieden.

In de PMV is (in artikel 5.1.3.8) desondanks een verbod op het gebruik van meststoffen in grondwaterbeschermingsgebieden opgenomen vanwege het risico van mogelijk aanwezige onbekende verontreinigingen in meststoffen. Met name in *zuiveringsslib* en in *overige organische en anorganische meststoffen* kunnen zich verontreinigingen bevinden. Ook speelt een rol dat de regels voor het gebruik van deze meststoffen moeilijk handhaafbaar zijn. In de praktijk blijkt er een grote handel te zijn in partijen van deze meststoffen. Het is moeilijk controleerbaar of een partij al dan niet gedurende het transport vermengd is met andere (afval)stoffen die negatieve gevolgen hebben voor het drinkwater. Verder is in ogenschouw genomen dat toepassing van deze meststoffen niet strikt noodzakelijk is omdat er minder risicovolle alternatieven voorhanden zijn (gebruik van dierlijke meststoffen en kunstmest).

Voor het gebruik van dierlijke meststoffen, bepaalde anorganische meststoffen, compost en kalkmeststoffen geldt een vrijstelling van het verbod van artikel 5.1.3.8.

Door de in de afgelopen jaren opgetreden aanscherping van het landelijk regime voor *dierlijke meststoffen* wordt de bescherming van het grondwater met het oog op de waterwinning voor die stoffen voldoende geacht. In de toekomst wordt nog verdere aanscherping van de landelijke regels verwacht. Eventuele risico's voor de drinkwaterwinning worden daarmee voldoende beheerst. Daarom is een vrijstelling opgenomen voor dierlijke meststoffen.

De toepassing van *compost* brengt wel risico's met zich mee vanwege de mogelijke aanwezigheid van (onbekende) verontreinigingen. Een verbod wordt echter als niet handhaafbaar beschouwd omdat een ieder ongecontroleerd kleine partijen compost kan inkopen en toepassen. Daarom is een vrijstelling opgenomen voor het gebruik van compost.

Met de verzamelnaam 'kunstmest' kunnen producten bedoeld worden die ongewenste bijmengsels en verontreinigingen bevatten. Daarom worden alleen anorganische meststoffen toegelaten als bedoeld in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. Het gebruik hiervan kan leiden tot nitraatuitspoeling. Het algemene beschermingsniveau (gebruiksnormen) is echter voldoende om dit risico te ondervangen. In de reguliere bedrijfsvoering wordt kunstmest bovendien als een kostbaar product gezien waar zuinig mee wordt omgegaan. Doordat specifieke meststoffen en sporenelementen worden gebruikt, heeft de juiste toepassing van kunstmest een betere benutting van bestanddelen van organische mest tot gevolg. Dit maakt dat de juiste toepassing van kunstmest zelfs gunstig kan uitwerken voor de grondwaterkwaliteit. Daarom is een vrijstelling opgenomen voor het gebruik van kunstmest, met een beperking tot genoemde stoffen als bedoeld in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet.

Ook voor kalkmeststoffen is een vrijstelling opgenomen. Kalkmeststoffen zijn organische of anorganische meststoffen die hoofdzakelijk zijn bedoeld om de juiste zuurgraad (pH) in de bodem te handhaven en de grondstructuur te verbeteren. Met de juiste zuurgraad is het mogelijk om met minder aanvoer van stikstof en fosfaat toch optimale gewasopbrengsten te realiseren. In die zin kan ook het gebruik van kalkmeststoffen een positief effect hebben op de grondwaterkwaliteit.

De vrijstelling betreft het gebruik van meststoffen, maar heeft geen betrekking op de opslag van meststoffen. In het algemeen vindt het opslaan van meststoffen plaats in een inrichting waarvoor regels gelden krachtens de Wet milieubeheer. Met toepassing van die regels kan worden volstaan.

2.5.2.5 Begraafplaatsen (artikel 5.1.3.9)

De bestaande regels met betrekking tot begraafplaatsen en uitstrooivelden zijn gehandhaafd en uitgebreid met dierbegrafplaatsen. Deze uitbreiding met dierbegrafplaatsen is gebaseerd op een eerdere evaluatie

van de IPO-model PMV, waarop deze PMV is gebaseerd.

2.5.2.6 Warmtetoevoeging en –onttrekking (artikel 5.1.3.10)

Warmtetoevoeging en warmteonttrekking aan bodem en grondwater vindt vooral plaats om te besparen op het gebruik van niet vernieuwbare energiebronnen. Gebouwen en processen kunnen op een energiezuinige manier van koeling en verwarming worden voorzien door gebruik te maken van ondergrondse energicop-slag. De techniek daarvoor is goed uitontwikkeld en wordt inmiddels op ruime schaal toegepast.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen open systemen (grondwatersystemen, KWO), en gesloten systemen (bodemwarmtewisselaars).

In open systemen wordt grondwater uit een watervoerend pakket op de ene locatie opgepompt, waarna het via een warmtewisselaar energie opneemt of afstaat, om vervolgens op een tweede locatie te worden geïnfiltrerd. Door in het warme seizoen grondwater op de eerste locatie op te pompen en te gebruiken voor koeldoeleinden, en het daardoor opgewarmde grondwater op de tweede locatie te infiltreren ontstaat daar een “bel” van opgewarmd grondwater. Door omkering van de pomprichting in het koude seizoen kan de opgeslagen warmte worden gebruikt voor verwarmingsdoelen. Er ontstaat dus een warme en een koude bron in de ondergrond die wisselend worden gebruikt voor koeling en verwarming.

Een gesloten systeem werkt volgens het zelfde principe, maar hier wordt via een in de ondergrond aangelegd gesloten systeem van (kunststof) slangen of buizen warmte aan de bodem toegevoegd in de zomer en onttrokken in de winter. Het gesloten systeem is gevuld met een vloeistof (bijv. glycol, water) .

De toepassing van deze systemen brengt risico's met zich mee voor de drinkwaterwinning. Opwarming van het grondwater kan leiden tot verandering van de chemische kwaliteit, er kan negatieve beïnvloeding optreden van de stromingsrichting van grondwater voor drinkwaterbereiding en daardoor mogelijk verplaatsen van (bekende of onbekende) verontreinigingen, en er kunnen zich calamiteiten voordoen bij gebruik van vloeistoffen in gesloten systemen. Ook het boren in de bodem kan een bedreiging opleveren. Deze systemen zijn daarom niet toegestaan.

Op zich zou dit apart geformuleerde verbod niet nodig zijn, omdat het verbod op boren (artikel 5.1.3.5) ook impliceert dat bodemenergiesystemen niet geïnstalleerd mogen worden. Omwille van de duidelijkheid en vooral vanwege de *reden* voor het verbod is toch voor een 'extra' artikel gekozen. De reden voor het boorverbod (5.1.3.5) is vooral *de boring zelf*. De bepaling stelt voorwaarden aan de wijze van boren, waarbij het verbod voor de meeste situaties opgeheven wordt indien de boring wordt gemeld en bij die melding wordt aangegeven op welke wijze aan die regels wordt voldaan. De reden voor het verbod op bodemenergiesystemen ligt met name in *het gebruik* van die boring, zoals het risico van de gebruikte stoffen, verplaatsing van verontreiniging en temperatuurveranderingen in de bodem.

2.5.2.7 Verontreinigde bouwstoffen, grond en baggerspecie (artikel 5.1.3.11)

Door het (her)gebruik van bouwstoffen, grond en bagger kan het grondwater dat wordt gebruikt voor de openbare drinkwaterwinning, worden verontreinigd. Landelijke gebruiksregels zijn opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). In het Bbk worden voor diverse situaties “standaardnormen” vastgesteld (zie ook paragraaf 1.2.2 van deze toelichting). Bij de normstelling is het risico van verspreiding van verontreinigingen naar het grondwater dat voor de drinkwaterwinning is bestemd, niet specifiek in aanmerking genomen. Dergelijke risico's zijn echter niet bij voorbaat uit te sluiten. Tussen verschillende locaties kunnen de risico's afwijken, afhankelijk van o.a. de kwetsbaarheid van een gebied, reeds aanwezige functies, bodemopbouw, bodemsamenstelling, kwaliteit van het te storten materiaal, mobiliteit van verontreinigingen, mate van doorlatendheid van de (water)bodem en van het toegepaste materiaal en wijzigingen in milieumomstandigheden (zuurgraad en zuurstof). Dit vraagt in bepaalde gevallen om een locatiespecifieke benadering.

In grondwaterbeschermingsgebieden is het beleid erop gericht om het bestaande beschermingsniveau minimaal in stand te laten (standstill) en zo mogelijk een verbetering van het beschermingsniveau te bereiken. Met het oog daarop geldt dat aanvoer van verontreinigende stoffen van buiten het grondwaterbeschermingsgebied dient te worden voorkomen. Daarmee wordt bereikt dat geen toename van verontreinigingen in het grondwaterbeschermingsgebied plaatsvindt.

Gelet op bovenstaande zijn in de PMV de volgende regels opgenomen voor toepassing van bouwstoffen, grond en bagger in de grondwaterbeschermingsgebieden, aanvullend op de regels van het Bbk.

IBC-bouwstoffen

In het Bbk wordt onderscheid gemaakt tussen vormgegeven bouwstoffen, niet-vormgegeven bouwstoffen en IBC-bouwstoffen. Vormgegeven bouwstoffen bestaan uit flinke brokken, bijv. bakstenen, betonklinkers,

asfaltbeton en heipalen. Voorbeelden van niet-vormgegeven bouwstoffen zijn assen en granulaten. Wanneer niet-vormgegeven bouwstoffen niet aan de norm voor ongeïsoleerde toepassing voldoen, dan kan de bouwstof mogelijk nog als IBC-bouwstof worden toegepast. IBC-bouwstoffen zijn niet-vormgegeven bouwstoffen die alleen mogen worden toegepast met isolatie-, beheers- en controle (IBC-)maatregelen, omdat het gebruik anders tot teveel emissies naar het milieu kan leiden.

De normen voor bouwstoffen bestaan uit maximale samenstellings- en emissiewaarden: samenstellingwaarden voor organische parameters en emissiewaarden voor anorganische parameters. De emissiewaarden zijn verschillend voor vormgegeven, niet-vormgegeven en IBC-bouwstoffen, vanwege de verschillen in uitlooeigenschappen. De samenstellingwaarden zijn voor de verschillende bouwstoffen gelijk.

In grondwaterbeschermingsgebieden worden schone (primaire) bouwstoffen toegestaan en bouwstoffen die voldoen aan de emissie- en samenstellingsnormen voor ongeïsoleerde toepassing. Toepassing van zwaarder verontreinigde bouwstoffen (IBC-bouwstoffen) is in grondwaterbeschermingsgebieden niet toegestaan. Vanuit de optiek van de bescherming van de grondwaterkwaliteit zou het wellicht wenselijk zijn dat de aanvoer van verontreinigde bouwstoffen van buiten het grondwaterbeschermingsgebied geheel wordt verboden (standstill op gebiedsniveau). Omdat echter niet altijd voldoende schone bouwstoffen beschikbaar zijn - verhardingsmateriaal bijv. bevat vaak lichte verontreinigingen -, is dat niet realistisch. De toepassing van andere bouwstoffen dan IBC-bouwstoffen is derhalve onder de voorwaarden van het Bbk in grondwaterbeschermingsgebied wel toegestaan.

Grond en baggerspecie (toepassing tot 5000 m³)

Op grond van het generieke beleid mag de toe te passen kwaliteit van grond of baggerspecie niet slechter zijn dan de kwaliteit van de ontvangende bodem. Onderscheiden worden de klassen Achtergrondwaarden, Wonen en Industrie voor landbodems en de klassen Achtergrondwaarden, klassen A en B en Niet toepasbaar voor waterbodems.

Op basis van het gebiedsspecifieke kader van het Bbk kunnen gemeenten en waterschappen lokale normen vaststellen, die hoger of lager zijn dan op basis van het generieke kader is toegestaan tot maximaal de Interventiewaarden/Saneringscriterium. Wanneer hogere lokale normen worden vastgesteld, is het mogelijk om grond/bagger toe te passen met een kwaliteit die slechter is dan de kwaliteit van de ontvangende (water)bodem, mits het gaat om gebiedseigen grond (uit het totale beheergebied).

Op grond van bepaling 5.1.3.1 is in grondwaterbeschermingsgebieden de toepassing van grond en baggerspecie met de kwaliteit Achtergrondwaarden (schoon) toegestaan en onder voorwaarden klasse Wonen/klasse A. Voor de toepassing van verontreinigde grond of baggerspecie van de klasse Wonen/klasse A, moet aan twee voorwaarden zijn voldaan. De eerste voorwaarde is dat de grond of baggerspecie afkomstig is uit hetzelfde grondwaterbeschermingsgebied om een toename van verontreinigingen op gebiedsniveau te voorkomen (standstill op gebiedsniveau). De tweede voorwaarde is dat geen verontreinigde grond (klasse Wonen/klasse A) op een schone (water)bodem (Achtergrondwaarden) mag worden toegepast (standstill op lokaal niveau).

Grootschalige toepassing van grond en baggerspecie (meer dan 5000 m³)

Het toetsingskader voor grootschalige toepassingen conform artikel 63 van het Bbk (minimale omvang van 5000 m³ en een minimale laagdikte van 2 meter) kent naast de Achtergrondwaarden (schoon) ook Emissiewaarden en Emissietoetswaarden voor zware metalen. Bij grootschalige toepassing van grond en baggerspecie op landbodem mag de kwaliteitsklasse Industrie niet worden overschreden. Bij grootschalige toepassing van grond in oppervlaktewater mag de kwaliteitsklasse Industrie en de Interventiewaarden voor waterbodems niet worden overschreden en bij toepassingen van bagger mogen de Interventiewaarden voor waterbodems niet worden overschreden. Het toetsingskader voor grootschalige toepassingen is daarmee ruimer, soepeler dan het generiek en gebiedsspecifiek toetsingskader van het Bbk.

Voor grootschalige toepassing in beschermingsgebieden voor de drinkwaterwinning is het toetsingskader voor grootschalige toepassingen in het Bbk niet geschikt. Juist bij toepassing van grote hoeveelheden grond en bagger, in soms diepe putten, is vanwege de risico's voor de kwaliteit van het grondwater een strikter toetsingskader noodzakelijk.

Daarom is bepaald dat grootschalig toe te passen verontreinigde grond of baggerspecie de klasse Wonen/klasse A niet mag overschrijden en uit het gebied afkomstig moet zijn en dat door de wijze van toepassing en de te treffen voorzieningen en maatregelen de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de betreffende drinkwatervoorziening niet toenemen.

Met name bij grootschalige toepassingen (voor onder water) kan ernstiger schade ontstaan als ernstig

verontreinigd materiaal illegaal wordt gestort of zich calamiteiten voordoen. Er zal gedurende de duur van het project dan ook een grote handhavingsinspanning moeten worden geleverd om te voorkomen dat ernstig verontreinigde grond of baggerspecie wordt toegepast. Daarom wordt ook de aanvoer van grote hoeveelheden niet-schone grond van buitenaf verboden.

Grootschalige toepassing in een grondwaterbeschermingsgebied dient niet alleen op grond van het Bbk te worden gemeld aan het meldpunt bodemkwaliteit, maar ook dient daarvan op grond van de regeling in de verordening een melding te worden gedaan. De melding moet de resultaten bevatten van locatiespecifiek onderzoek waarmee wordt aangetoond dat door de wijze van toepassing en de te treffen voorzieningen en maatregelen de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de betreffende drinkwatervoorziening niet toenemen. Deze melding maakt preventief toezicht mogelijk. Op de melding zijn de procedureregels van artikel 5.1.5.3 van toepassing.

Opgemerkt wordt nog dat de hiervoor beschreven regeling voor de grootschalige toepassing niet betrekking heeft op toepassing binnen een inrichting. Ingevolge het bepaalde onder 28.3 van het Inrichten- en vergunningenbesluit milieubeheer zijn "inrichtingen voor zover het betreft toepassingen van bouwstoffen, grond of baggerspecie waarop het Besluit bodemkwaliteit van toepassing is en waarin wordt gehandeld in overeenstemming met de bepalingen van dat besluit" geen inrichtingen die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer. Indien echter de bepalingen van het Besluit bodemkwaliteit niet worden nageleefd, is er wel sprake van een inrichting, en wel van een inrichting voor het storten van afvalstoffen of het anderszins op of in de bodem brengen van afvalstoffen (categorie 28, punt 28.1, van het Inrichten- en vergunningenbesluit milieubeheer). Een dergelijke inrichting is in grondwaterbeschermingsgebied niet toegelaten (artikel 5.1.3.1 juncto bijlage 3, onder f en g).

Verspreiding baggerspecie

Voor verspreiding van baggerspecie vanuit watergangen over aangrenzende percelen biedt het Besluit bodemkwaliteit voldoende bescherming. Dit kan worden toegestaan in de grondwaterbeschermingsgebieden, conform de eisen van het Bbk.

2.6 Regeling boringsvrije zones (paragraaf 5.1.4)

In een boringsvrije zone bevinden zich tussen het maaiveld en het watervoerende pakket waaraan het grondwater wordt onttrokken, zodanige beschermende bodemlagen dat met een beperkte regeling kan worden volstaan.

Een verbod op het oprichten en in gebruik hebben van inrichtingen of de uitvoering van activiteiten die zich bovengronds afspelen is niet nodig omdat de generieke wetgeving, toepassing van de NRB en in aanvulling daarop de bijzondere zorgplicht voldoende bescherming bieden.

Wel zijn er regels nodig om de scheidende lagen boven het watervoerende pakket van drinkwaterwinning zo min mogelijk te verstoren. Het gaat daarbij om regels voor boorputten en grond- of funderingswerken en om regels voor bodemenergiesystemen (warmtetoevoeging en -onttrekking). Deze regels gelden ook in grondwaterbeschermingsgebieden en worden in paragraaf 5.1.4 van toepassing verklaard voor boringsvrije zones. Daarbij is wel bepaald dat de verboden niet van toepassing zijn als het grondwater waaruit het drinkwater wordt gewonnen, niet wordt bereikt. Bij boorputten en grond- of funderingswerken is dat het geval als er een beschermende kleilaag boven de voor het drinkwaterwinning bestemde grondwater is gelegen en deze niet wordt doorboord. En voor warmtetoevoeging en -onttrekking als geen warmte wordt onttrokken of toegevoegd aan het watervoerend pakket waaruit het drinkwater wordt gewonnen. Eveneens mag dan die kleilaag niet worden doorboord.

Het verbod op boorputten en bodemenergiesystemen (art. 5.1.4.4 en 5.1.4.5) betekent ook dat het onttrekken of toevoegen van warmte uit lagen dieper dan het watervoerend pakket waaruit drinkwater wordt gewonnen, evenmin is toegestaan. Daarvoor moet immers de beschermende kleilaag worden doorboord. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de regeling in de grondwaterbeschermingsgebieden (artikel 5.1.3.5 en 5.1.3.10).

2.7 Uitvoerbaarheid

2.7.1 Meldingen

Voor de handhaving van de in deze verordening gestelde regels is het van groot belang dat het bevoegd gezag tijdig informatie ontvangt over het voornemen om activiteiten uit te voeren die risico's voor de kwaliteit van het grondwater met zich mee brengen. Daarom is daarvoor een informatieverplichting in de verordening opgenomen. Hoewel ook het streven van de provincies er op is gericht zo min mogelijk

administratieve lastendruk te veroorzaken, is het belang van een goede bewaking van de grondwaterkwaliteit zo zwaarwegend dat aan deze informatieverplichting niet valt te ontkomen. Bedacht moet worden dat reeds een geringe verontreiniging ernstige gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van het grondwater en daarmee voor de drinkwatervoorziening.

Het kan zijn dat voor de activiteit waarvoor een melding moet worden gedaan, op grond van andere regelgeving al een melding moet worden gedaan. Dat kan zijn op grond van algemene regels voor inrichtingen op grond van artikel 8.40 en 8.41 van de Wet milieubeheer of op grond van artikel 32 of artikel 42 van het Besluit bodemkwaliteit. Het ligt voor de hand dat in een dergelijk geval de meldingen dan zoveel mogelijk tegelijkertijd worden gedaan. Wel zullen daarbij in ieder geval de termijnen en inhoudelijke eisen die in de verordening worden gesteld in acht moeten worden genomen.

De relatie met de vergunning (op grond van artikel 8.1 Wet milieubeheer) voor een inrichting verdient bijzondere aandacht.

In artikel 5.1.3.2, tweede lid, onder f, is bepaald dat het bevoegd gezag aan de vergunning de voorschriften verbindt die in de artikelen 5.1.3.5 tot en met 5.1.3.11 voor bepaalde risicovolle activiteiten zijn opgenomen (voor zover die activiteiten binnen de inrichting kunnen plaatsvinden). Daarbij moet ook opgenomen worden dat de activiteiten gemeld moeten worden. Het is immers niet zeker dat voor een dergelijke activiteit steeds een (wijziging van de) vergunning nodig is (bijv. voor het vernieuwen van een dak of het bieden van parkeergelegenheid). Indien echter wel een (wijziging van de) vergunning nodig is, biedt de vergunningaanvraag voldoende informatie en behoeft niet ook nog een melding te worden gedaan. Dat blijkt uit artikel 5.1.3.2, tweede lid, onder f, en artikel 5.1.4.1, tweede lid.

Samengevat kunnen de volgende situaties worden onderscheiden.

- Als voor de activiteit op grond van artikel 8.1 Wet milieubeheer een vergunning is vereist, voegt de melding zich in de aanvraag om vergunning. Als de activiteit plaats vindt binnen een vergunningplichtige inrichting, maar voor de activiteit geen (wijziging van de) vergunning nodig is, geldt de meldingsverplichting wel. De melding moet dan worden gedaan aan het bevoegd gezag voor de inrichting. Dit is de situatie van artikel 5.1.5.3, derde lid, eerste volzin.
- Als de activiteit plaats vindt binnen een inrichting waarvoor geen vergunning op grond van artikel 8.1 Wet milieubeheer is vereist en voor die inrichting algemene regels gelden op grond van artikel 8.40, wordt de melding gedaan aan gedeputeerde staten;
- Als de activiteit niet binnen een inrichting plaats vindt, wordt de melding eveneens aan gedeputeerde staten gedaan.

De regeling van de melding in de provinciale milieuverordening is als volgt.

De melding wordt uiterlijk negen weken voor de uitvoering gedaan. De melding bevat een beschrijving van de activiteit en de bodembeschermende voorzieningen en maatregelen.

Na ontvangst van de melding wordt onverwijld een afschrift van de melding aan het drinkwaterbedrijf gezonden. Binnen zes weken na ontvangst stuurt het bestuursorgaan een brief waarin het aangeeft of het verwacht dat de activiteit waarvan melding wordt gedaan, gezien de ontvangen gegevens zal voldoen aan de gestelde regels. Het is onzeker of het geven van een dergelijke verwachting moet worden aangemerkt als het nemen van een besluit. Enerzijds kan de mededeling worden aangemerkt als een niet bindende beoordeling van de activiteit in vooroverleg. Anderzijds is er jurisprudentie dat de mededeling die een oordeel geeft over de aanvaardbaarheid van een activiteit, moet worden aangemerkt als een besluit, waartegen bezwaar en beroep open staat.

Als de gegevens in de melding voor een beoordeling van de te nemen maatregelen onvoldoende zijn, kan met overeenkomstige toepassing van artikel 4:5 Awb om aanvullende gegevens worden gevraagd.

De termijn waarbinnen het bestuursorgaan moet reageren, is zes weken. Bij overschrijding van de termijn wordt het oordeel van het bestuursorgaan geacht positief voor de melder te zijn. Als om aanvullende gegevens wordt gevraagd, wordt de termijn van zes weken opgeschort (artikel 4:15 Awb).

2.7.2 Afwijken van instructies en hardheidsclausule (artikel 5.1.5.4 en 10.11)

De strikte regelgeving ter bescherming van de grondwaterkwaliteit kan leiden tot een “onbillijkheid van overwegende aard”. Wanneer daarvan sprake is kan vooraf niet worden voorzien; dan zou dit immers in een regel vervat kunnen worden. Voor rechtstreeks werkende regels kan door Gedeputeerde Staten in individuele gevallen afgeweken worden van de regels in deze verordening, door toepassing van de algemene hardheidsclausule die op de gehele PMV van toepassing is (artikel 10.11). Op gevallen waar de regels door instructiebepalingen aan een vergunning moeten worden verbonden (in het bijzonder waar de gemeente bevoegd gezag is), is die hardheidsclausule niet van toepassing. Om in bijzondere, individuele gevallen de mogelijkheid te scheppen toch te kunnen afwijken is artikel 5.1.5.4 opgenomen.

Om er voor te zorgen dat alle betrokken belangen op een juiste wijze worden afgewogen, is bepaald dat Gedeputeerde Staten en het drinkwaterbedrijf worden gehoord, zodat zij in de gelegenheid worden gesteld om een advies uit te brengen. Gedeputeerde Staten houden daarmee zicht op de frequentie waarmee afgeweken wordt en de waarborgen waarmee de bescherming van het grondwater wordt omgeven.

Indien gebruik gemaakt wordt van deze afwijkmogelijkheid, moeten voorschriften worden opgelegd die de hoogst mogelijke bescherming van de kwaliteit van het grondwater bieden. Dat betekent dat de beste milieupraktijken en de best beschikbare technieken dienen te worden toegepast.

Wellicht ten overvloede wordt er op gewezen dat de bedoeling van de hardheidsclausule (10.11) niet te vergelijken is met de regeling voor ontheffingen zoals deze vóór de herziening van de verordening gold voor het onderdeel grondwaterbescherming. Onder die regeling was de ontheffing immers een instrument om door middel van het stellen van voorschriften risicovolle, maar in beginsel niet ontoelaatbare activiteiten te “vergunnen”. De hardheidsclausule is er alleen voor spaarzame, incidentele gevallen. Voor het afwijken van middelvoorschriften, waarvoor de “hardheidsclausule” in de nu vervallen PMV in het leven geroepen was, is de nu geformuleerde afwijkingbepaling (5.1.5.4) niet nodig. De instructieregels zijn immers niet meer als gedetailleerd middelvoorschrift geformuleerd. Deze afwijkingbepaling is ook niet bedoeld om een afweging te maken tussen het enkele belang van een individuele aanvrager en het belang van de bescherming van de grondwaterkwaliteit. Met de nieuwe regeling zal dus slechts zeer incidenteel een afwijking van de instructieregels nodig en gerechtvaardigd zijn.

2.7.3 Handhaving

Bij activiteiten binnen een inrichting, is het bevoegd gezag voor die inrichting ook het bestuursorgaan dat belast is met de handhaving van de regels op grond van deze verordening.

Voor activiteiten buiten inrichtingen, is Gedeputeerde Staten het bestuursorgaan dat met de handhaving is belast.

Overtreding van de rechtstreeks werkende bepalingen van de verordening is een economische delict.

Artikel 9.1 van de verordening is daartoe aangepast.

Titel 5.2 Het voorkomen of beperken van geluidhinder

Als algemene bepaling is in artikel 5.2.1 de aanwijzing van stiltegebieden opgenomen. Ook zijn in deze titel zorgplichtbepalingen opgenomen. Deze bepalingen dienen voor het geval er sprake is van een duidelijk aantasting van het gebied en de specifieke regels niet de vereiste bescherming bieden. Zij betreffen alleen aantasting van het bijzondere belang met het oog op het voorkomen of beperken van geluidhinder. Als evenwel een integraal bijzonder gebied is aangewezen, krijgt ook de zorgplichtbepaling een ruimere betekenis. De gebieden zijn aangewezen in bijlage 5 en de regels die gelden in deze stiltegebieden zijn omschreven in bijlage 7.

Titel 5.3A Rechtstreeks werkende regels voor gedragingen in kwetsbare gebieden

Als algemene bepaling is in artikel 5.3.1 een zorgplichtbepaling opgenomen. Deze bepaling dient als vangnet voor het geval van een duidelijk voorzienbare aantasting van het gebied sprake is en de specifieke gedragsregels niet de vereiste bescherming bieden. Het betreft geen 'algemene' zorgplichtbepaling. Zij betreft alleen aantasting van het bijzondere belang met het oog waarop het gebied als bijzonder gebied is aangewezen. Als evenwel een integraal bijzonder gebied is aangewezen, krijgt ook de zorgplichtbepaling een ruimere betekenis. Voor zover aan de overige vereisten is voldaan, kan dan in beginsel elke aantasting van het gebied er onder vallen.

Door deze toespitsing op de kwaliteiten van het gebied is de zorgplichtbepaling voldoende geconcretiseerd om overtreding ervan strafbaar te stellen.

Met de invoering van het nieuwe hoofdstuk grondwaterbescherming (Titel 5.1) en het daarin opgenomen specifieke zorgplichtartikel 5.1.1.3 is de werking van artikel 5.3.1 in de praktijk beperkt tot de stiltegebieden. Andere rechtstreeks werkende regels voor bijzondere gebieden zijn gebaseerd op artikel 5.3.2. In aanmerking komende regels zijn opgenomen in bijlage 6. In bijlage 6 is aangegeven welke rechtstreeks werkende regels (verbodsbepalingen) in welke (op grond van art. 5.1 aangewezen) bijzondere gebieden gelden.

B.4 Hoofdstuk 6: Bodemsanering

Inleiding

Per 1 januari 2006 is met de Wet houdende wijziging van de Wet bodembescherming en enkele andere wetten in verband met de wijzigingen in het beleid inzake bodemsanering (Staatsblad 2005, 680) de Wet bodembescherming ingrijpend gewijzigd. Voorts maakt ook de Aanpassingswet uniforme openbare voorbereidingsprocedure Awb (Staatsblad 2005, 282), waardoor onder meer per 1 juli 2006 artikel 52 van de Wet bodembescherming is gewijzigd, een wijziging van hoofdstuk 6 van de Provinciale milieuverordening noodzakelijk. Gelet op het grote aantal wijzigingen door de hele tekst van de verordening heen is er voor gekozen om de integrale tekst van hoofdstuk 6 van de Provinciale milieuverordening opnieuw vast te stellen. Dit komt de duidelijkheid en leesbaarheid ten goede. Bovendien is ook de nummering van de artikelen gewijzigd.

Met de wijziging van de Wet bodembescherming is de reeds eerder ingezette koers van een nieuw bodembeleid wettelijk verankerd. Deze nieuwe koers moet er toe leiden dat de opgetreden stagnatie in de bodemsaneringsoperatie wordt opgeheven. De belangrijkste wijziging die tot gevolg heeft dat de Provinciale milieuverordening (de PMV) moet worden aangepast, is de wijziging van de saneringsdoelstelling van artikel 38 van de Wet bodembescherming. Niet langer is het noodzakelijk om multifunctioneel te saneren, maar mag worden volstaan met een sanering die is afgestemd op de functie van het te saneren gebied. Functiegericht saneren heeft echter als consequentie dat na afloop van de sanering verontreiniging in de bodem achter kan blijven. Het beheer van deze restverontreiniging is daarom belangrijk geworden. Om dit te benadrukken heeft de wetgever het verslag van de sanering en het nazorgplan een wettelijke status gegeven. Beide behoeven bovendien de instemming van Gedeputeerde Staten. Aan Provinciale Staten wordt de bevoegdheid gegeven om nadere regels te stellen waaraan het evaluatieverslag en het nazorgplan moeten voldoen. In deze tranche van de Provinciale milieuverordening wordt hier invulling aan gegeven.

In hoofdstuk 6 zijn regels opgenomen met betrekking tot de inspraak en de (voorbereidings)procedure van besluiten (titel 6.1), de indiening van aanvragen en meldingen (titel 6.2, 6.3 en 6.6 tot en met 6.8) en de betrokkenheid van derden bij de uitvoering van een sanering (titel 6.4). Verder is er nog een bijzondere regeling voor de sanering van de waterbodem (titel 6.5) opgenomen, een onderdeel met voor toezicht relevante bepalingen (Titel 6.9) en een bepaling om te waarborgen dat de verordening niet onbedoeld de regelingen voor gebiedsgericht beleid gaat doorkruisen.

De grondslag voor de regels is gelegen in de artikelen 39 lid 1 en 4, 39c lid 3, 39 d lid 5, 63g lid 2 en 63i lid 4 van de Wet bodembescherming en in de hoofdstukken 3 en 4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Inspraak bij de besluitvorming, betrokkenheid bij de uitvoering en beklag

Op grond van artikel 52 van de Wet bodembescherming dienen Provinciale Staten een verordening vast te stellen waarin regels worden gegeven voor de wijze waarop Burgemeester en Wethouders van de gemeente waarin een (mogelijk) geval van ernstige verontreiniging is gelegen, alsmede ingezetenen en andere belanghebbenden bij de uitvoering van onderzoek en sanering worden betrokken. Dit artikel 52 Wet bodembescherming is op 1 juli 2006 gewijzigd in werking getreden. De betrokkenheid, zoals het nieuwe artikel 52 Wet bodembescherming die voor ogen heeft, moet worden gerelateerd aan de inspraakverordening op basis van artikel 147 Provinciewet. Dit betekent niet dat in alle gevallen afdeling 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing wordt. De bestaande regeling, met desgewenst instelling van een projectgroep, voldoet in de praktijk en kan worden voortgezet. In de inspraakverordening wordt een verwijzing naar de toepasselijke artikelen uit de Provinciale milieuverordening opgenomen.

Er is onderscheid gemaakt naar inspraak bij de totstandkoming van besluiten met betrekking tot bodemverontreiniging en- sanering (titel 6.1) en de betrokkenheid bij de uitvoering van onderzoek en sanering (titel 6.4).

Titel 6.1 Inspraak c.q. voorbereiding besluitvorming

De inspraak heeft betrekking op de besluitvorming van het bevoegd gezag.

In het kader van de bodemsanering is er - naast het onderdeel van het milieuprogramma, waarin onderzoeksgevallen en gevallen van verontreiniging worden aangewezen, een aantal besluiten die in beginsel met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, de openbare voorbereidingsprocedure, tot stand komen:

- o de beschikking op grond van artikel 29 van de Wet bodembescherming waarbij wordt vastgesteld of sprake is van een geval van ernstige verontreiniging, waarbij ingevolge artikel 37 Wet bodembescherming ook een uitspraak moet worden gedaan over de spoedeisendheid;
- o de instemming met het saneringsplan;
- o in geval de sanering wordt uitgevoerd in opdracht van Gedeputeerde Staten, de vaststelling van het

- saneringsplan;
- o de instemming met het saneringsverslag en met het nazorgplan.

De openbare voorbereidingsprocedure wordt in bepaalde situaties als te zwaar en niet voldoende toegesneden op de praktijk ervaren. Er is daarom een mogelijkheid opgenomen om hiervan in voorkomende gevallen af te wijken en de kortere procedure van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht toe te passen, mits dat gepubliceerd wordt. In titel 6.1 is bepaald dat Gedeputeerde Staten kunnen besluiten afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet toe te passen indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat daaraan geen behoefte bestaat. In beleidsregels kan door Gedeputeerde Staten worden aangegeven wanneer redelijkerwijs kan worden aangenomen dat aan de toepassing van de procedure geen behoefte bestaat. Deze beleidsregels van Gedeputeerde Staten van 18 januari 2000 zullen aan de ontwikkelingen worden aangepast.

Titel 6.2 De inhoud van het saneringsplan

Op grond van artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming kunnen bij provinciale verordening regels worden gesteld voor de inhoud van het saneringsplan. Deze regels zijn opgenomen in artikel 6.3.1.

De in artikel 6.3.1 opgenomen eisen leiden niet zonder meer tot een standaard voor een saneringsplan. Artikel 39 van de Wet bodembescherming bevat nog enkele inhoudelijke eisen en uit artikel 40 van deze wet blijkt bijvoorbeeld dat, als het gaat om een geringe verplaatsing van de verontreinigde bodem, met een saneringsplan voor dat gedeelte kan worden volstaan. Verder zullen meer in het algemeen de eisen die aan een saneringsplan worden gesteld, afhankelijk zijn van de omstandigheden van het geval. Met het oog daarop is de mogelijkheid geïntroduceerd om bij (technisch) eenvoudige gevallen gemotiveerd een beperkt aantal gegevens te leveren. Waar het om gaat, is dat Gedeputeerde Staten kunnen beoordelen of de saneringsdoelstelling gelet op artikel 38 van de Wet bodembescherming of daarvoor in de plaats tredend gebiedsgericht beleid juist is gesteld, en of de gestelde doelstelling met de voorgestelde aanpak kan worden gerealiseerd. Overigens is de wens bepaalde gegevens geheim te houden in het algemeen geen grond om deze gegevens niet in te dienen. Op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) bestaat immers de mogelijkheid bepaalde gegevens in te dienen met het verzoek om geheimhouding. Gedeputeerde Staten kunnen dan, met toepassing van de in de Wob genoemde uitzonderingsgronden, deze gegevens intern houden.

De doelstelling van de sanering

Gedeputeerde Staten stemmen op grond van artikel 39, tweede lid, Wet bodembescherming slechts met het saneringsplan in indien door de daarin beschreven sanering naar hun oordeel wordt voldaan aan het bij of krachtens artikel 38 Wet bodembescherming bepaalde.

Artikel 38 Wet bodembescherming bepaalde tot 1 januari 2006 dat degene die de bodem saneert, de sanering in beginsel zodanig dient uit te voeren, dat daardoor de functionele eigenschappen van de bodem voor mens, plant of dier worden behouden of hersteld, tenzij sprake is van locatiespecifieke omstandigheden. Met het Besluit en Regeling Locatiespecifieke Omstandigheden van 14 oktober 2002 van de Staatssecretaris van VROM, dat was gebaseerd op artikel 38 van de Wet bodembescherming, is het mogelijk geworden om onder bepaalde omstandigheden af te wijken van deze saneringsdoelstelling zoals die in het eerste lid van artikel 38 is omschreven. Inmiddels is, zoals in de inleiding al opgemerkt, niet langer multifunctionele sanering het uitgangspunt maar functiegerichte sanering.

Op 1 mei 2006 is, in afwachting van de Algemene maatregel van bestuur, de Circulaire bodemsanering 2006 in werking getreden. Daarin worden de aanpassingen op het gebied van de saneringsdoelstelling en de bepaling van de mate van spoedeisendheid verder uiteengezet.

Voor waterbodems geldt ingevolge het nieuwe artikel 38, lid 2 Wet bodembescherming en eveneens in afwachting van de Algemene maatregel van bestuur een afzonderlijk beoordelingskader in de vorm van de Circulaire saneringswaterbodems, Stscr 31 mei 2006, nr. 104 en de daarbij behorende Handreiking vaststellen noodzaak, doelstelling en tijdstip voor saneren van waterbodems. De chemische en ecologische doelstellingen vanuit de Europese Kaderrichtlijn water zijn daarin maatgevend. Beide documenten hebben het karakter van richtlijnen, waarmee het bevoegd gezag uit het oogpunt van zorgvuldige besluitvorming rekening moet houden.

Beslistermijn saneringsplan

Het saneringsplan moet op grond van artikel 39, tweede lid, van de Wet bodembescherming vijftien weken door Gedeputeerde Staten worden beoordeeld. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste vijftien weken worden verlengd.

In deze periode kan zo nodig overleg worden gepleegd met de meldingsplichtige. Dat overleg is er op gericht

eventuele onduidelijkheden of onvolkomenheden in het saneringsplan weg te nemen. Indien het saneringsplan niet voldoet aan de eisen die in de Wet bodembescherming en deze verordening worden gesteld, en indien de indiener niet binnen een hem daartoe gestelde termijn de vereiste gegevens alsnog heeft aangeleverd, kunnen Gedeputeerde Staten besluiten de aanvraag (het saneringsplan) niet in behandeling te nemen (artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht). Het besluit de aanvraag niet in behandeling te nemen, wordt gelijkgesteld met een weigering om een besluit te nemen (artikel 6:2 van de Algemene wet bestuursrecht). Het besluit om het plan niet te behandelen moet aan de indiener worden bekend gemaakt binnen vier weken nadat het plan is aangevuld of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken (artikel 4:5, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht).

Titel 6.4 De betrokkenheid van belanghebbenden

Als bij de feitelijke uitvoering van het onderzoek en de sanering derden betrokken zijn, kan de instelling van een projectgroep gewenst zijn. In de verordening wordt er van uit gegaan dat dit in het algemeen het geval is bij saneringen van overheidswege.

Voor saneringen in opdracht van de provincie is in de verordening bepaald dat een projectgroep wordt ingesteld tenzij mag worden aangenomen dat daaraan geen behoefte bestaat. Voor onderzoek en saneringen op grond van artikel 53 van de Wet bodembescherming kan een gelijke bepaling in de gemeentelijk verordening op basis van artikel 54 van de Wet bodembescherming worden opgenomen.

Bij onderzoek en saneringen in eigen beheer kan instelling van een projectgroep gewenst zijn, doch of daartoe wordt overgegaan is een verantwoordelijkheid van degene die de opdracht voor het onderzoek of de sanering geeft. In de verordening is wel bepaald dat Gedeputeerde Staten in daarvoor in aanmerking komende gevallen instelling van een projectgroep bevorderen.

Ook is bepaald dat in het saneringsplan wordt aangegeven hoe belanghebbenden zullen worden betrokken bij de uitvoering van de sanering.

Titel 6.5 Bijzondere regels inzake sanering van de waterbodem

Aan de wijzigingen in het beoordelingskader voor sanering van de waterbodem is reeds aandacht gegeven. De bepalingen van de PMV die voor landbodemsanering gelden, bijvoorbeeld titel 6.4 over projectgroepen, zijn in principe ook van toepassing op waterbodemsaneringen.

Titel 6.6 Wijziging saneringsplan

In artikel 39, vierde lid van de Wet bodembescherming is de verplichting opgenomen om afwijkingen van het saneringsplan tijdig bij Gedeputeerde Staten te melden. In dit artikel wordt in verband met deze meldingsplicht de mogelijkheid geboden om nadere regels te stellen omtrent de gegevens die bij de melding moeten worden verstrekt.

Titel 6.7 Saneringsverslag

Op grond van artikel 39c, derde lid, van de Wet bodembescherming kunnen bij provinciale verordening regels worden gesteld omtrent de inhoud van het saneringsverslag. Deze regels zijn opgenomen in artikel 6.7. Aan dit artikel moet worden voldaan als na de uitvoering van de sanering of een fase van de sanering een saneringsverslag bij Gedeputeerde Staten moet worden ingediend. Gedeputeerde Staten dienen met het verslag in te stemmen en zij stemmen slechts in met het verslag wanneer gesaneerd is overeenkomstig artikel 38 van de Wet bodembescherming. Indien niet afdoende volgens het saneringsplan is gesaneerd kunnen op grond van artikel 39a van de Wet bodembescherming aanvullende saneringsmaatregelen worden afgedwongen. Om te kunnen beoordelen of een saneringsresultaat voldoet aan artikel 38 van de Wet bodembescherming, wordt in artikel 39c van de Wet bodembescherming een aantal minimumeisen gesteld waaraan het evaluatieverslag moet voldoen. Artikel 6.7 stelt daarnaast nog een aantal extra eisen aan de inhoud van het saneringsverslag. Deze extra eisen vormen een verdere uitwerking van hetgeen wordt gesteld in artikel 39c van de Wet bodembescherming en zijn nodig voor een goede kwaliteit van het saneringsverslag. Alleen dan is een goede toetsing van de uitgevoerde sanering mogelijk. Wel kan het in de praktijk zo zijn dat met minder dan het gestelde kan worden volstaan. Hierbij moet worden gedacht aan eenvoudige saneringen, waarbij na afloop duidelijk is dat het in het saneringsplan opgenomen saneringsdoel is bereikt en is voldaan aan het wettelijke saneringsdoel van artikel 38 van de Wet bodembescherming. In het tweede lid van artikel 6.7 is de mogelijkheid gecreëerd om gemotiveerd te kunnen afwijken van de in de verordening gestelde eisen aan het saneringsverslag.

Titel 6.8 Nazorgplan

Op grond van artikel 39d, vijfde lid van de Wet bodembescherming kunnen bij provinciale verordening regels worden gesteld omtrent de inhoud van het nazorgplan. Deze regels zijn opgenomen in artikel 6.8. Aan dit artikel moet worden voldaan indien na de uitvoering van de sanering verontreiniging in de bodem aanwezig blijft, die beperkingen in het gebruik van de bodem tot gevolg heeft of nazorgmaatregelen noodzakelijk maakt. In het nazorgplan moeten de gebruiksbeperkingen en de nazorgmaatregelen worden beschreven. De gebruiksbeperkingen moeten voorkomen dat er contact is met de restverontreiniging om eventuele risico's of verspreiding van de restverontreiniging te voorkomen. De nazorgmaatregelen hebben tot doel om er voor te zorgen dat het bereikte saneringsresultaat blijvend is. Gedeputeerde Staten dienen met het nazorgplan in te stemmen.

Omdat artikel 39d van de Wet bodembescherming geen duidelijke opsomming kent van eisen waaraan het nazorgplan moet voldoen, worden in artikel 6.8 eisen gesteld aan de inhoud van het nazorgplan. Hierbij is aansluiting gezocht bij de reeds bestaande praktijk. Het belang van een goed nazorgplan is gelegen in de handhaving van het bereikte eindresultaat van de sanering. De geleverde saneringsinspanning mag niet te niet worden gedaan door een slecht beheer van de restverontreiniging na afloop van de sanering. In het nazorgplan moet derhalve duidelijk zijn opgenomen waaruit de nazorg bestaat en wie daarvoor (financieel) verantwoordelijk is. Voorts is het ook voor derden, zoals toekomstige eigenaren en eigenaren van aan de restverontreiniging grenzende percelen, belangrijk dat zij er op kunnen vertrouwen dat het bereikte eindresultaat van de sanering blijvend is en zij in een later stadium niet (opnieuw) worden geconfronteerd met de verontreiniging.

Titel 6.9 Toezicht en handhaving

Op 2 juli 2002 is het Toezichtsplan Bodemsanering 'Toezicht tot in de Bodem' door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Hierin is de wijze waarop Gedeputeerde Staten toezicht houden op de bodemsaneringen in Brabant vastgelegd.

Om dit plan goed te kunnen uitvoeren, is een verbeterde informatiestroom van de saneerders naar het bevoegd gezag noodzakelijk. In de PMV zijn destijds dan ook al regels gesteld inzake de rapportageverplichtingen die zijn genoemd in het Toezichtsplan.

In paragraaf 3 van hoofdstuk IV van de per 1 januari 2006 gewijzigde Wet bodembescherming is op het punt van toezicht en handhaving een aantal verbeteringen doorgevoerd.

Afwijkingen van het saneringsplan waarmee is ingestemd kennen een meldingsplicht richting het bevoegd gezag volgens de regeling in artikel 39 lid 4 en lid 5 Wet bodembescherming.

De verplichting tot uitvoeren van de sanering volgens het saneringsplan en eventuele aanwijzingen is verplicht

gesteld in artikel 39 onder a en in artikel 39 onder e Wet bodembescherming zijn de eigenaar, erfpachter of gebruiker van het grondgebied aangewezen als zijnde aanspreekbaar op naleving van gebruiksbeperkingen.

De dienovereenkomstige bepalingen uit de verordening komen dan ook te vervallen. Ook de sinds januari 2006 in artikel 39c van de Wet bodembescherming opgenomen verplichting tot het indienen van een saneringsverslag leidt ertoe dat een regeling van dit onderwerp in het toezichtartikel van de PMV overbodig is geworden.

In verband met de strafbaarstelling via artikel 9 van de PMV is aangehaakt bij artikel 6.9.1 lid 1 tot en met 5 van de verordening, op zichzelf vergelijkbaar met de gebruikelijke keuze van bepalingen tot nu toe.

B.5 Hoofdstuk 7: Ontheffingen

Bij de wijziging van de Wet milieubeheer waarbij het hoofdstuk afvalstoffen is ingevoerd (Stb. 1993, 283), is ook de regeling van 1.2 van de PMV, gewijzigd. Een van de wijzigingen betreft de invoering van een nieuw artikel 1.3 over het verlenen van ontheffingen van de verordening. Het nieuwe artikel is van belang voor de volgende onderwerpen:

- de gevallen waarin ontheffing kan worden verleend;
- wie is bevoegd gezag;
- de toetsingsgronden die bij de beoordeling van een verzoek om ontheffing moeten worden gehanteerd;
- de te volgen procedure.

Deze onderwerpen worden hierna besproken. Daarbij is aangegeven hoe zij in de verordening zijn uitgewerkt.

De gevallen waarin ontheffing kan worden verleend

Van aangewezen regels kan ontheffing worden verleend "in daarbij aangegeven categorieën van gevallen". De gevallen waarin ontheffing kan worden verleend, zijn aangegeven in de verordening zelf en in de bijlagen bij de verordening, bij de regels waarop de ontheffing betrekking heeft.

Wie is bestuursorgaan

Bij de aanwijzing van de gevallen waarin ontheffing kan worden verleend, is tevens aangegeven welk orgaan daartoe bevoegd is. Bij deze bevoegdheidstoedeling is aangesloten bij de bestaande verdeling van bevoegdheden.

De toetsingsgronden

Volgens art. 1.3, eerste lid, van de wet kan een ontheffing alleen worden verleend als het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet. In aanvulling daarop is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij het vergunningstelsel van hoofdstuk 8 van de wet.

De procedure

Als hoofdregel volgen aanvragen om ontheffing de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Alleen als uit een oogpunt van bescherming van het milieu redelijkerwijs geen bedenkingen zijn te verwachten, kan bij de verordening anders worden bepaald. Aan de minimeisen die hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht aan de totstandkoming van beschikkingen stelt, zal vanzelfsprekend ook in die gevallen wel moeten worden voldaan. Indien in het kader van deze verordening een andere procedureregeling dan die van afdeling 3.4 van toepassing is, is dat aangegeven in de bepalingen die de mogelijkheid van ontheffing regelen (veelal dus in de bijlagen).

De procedureregeling in de verordening kan zeer beperkt blijven. In aanvulling op de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht is alleen bepaald aan welke eisen een aanvraag om ontheffing moet voldoen en wie als adviseur resp. bestuursorgaan bij de totstandkoming van de beschikking op de aanvraag worden betrokken.

De verordening bevat verder nog enige bepalingen over het verlenen van een ontheffing onder beperkingen of voorschriften en de wijziging of intrekking van ontheffingen. Ook bij deze bepalingen is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij hoofdstuk 8 van de wet..

Het is aannemelijk dat het bij het besluit naar aanleiding van een verzoek om ontheffing van meerdere bepalingen niet om een beschikking gaat, maar om een bundel beschikkingen. Omdat bevoegd gezag en totstandkomingsprocedure verschillend kunnen zijn, zal niet steeds met één ontheffingsbesluit kunnen worden volstaan.

B.6 Hoofdstuk 8: Vergoeding van kosten en schade

Dit hoofdstuk bevat enkele procedurele bepalingen met betrekking tot de totstandkoming van een beslissing over de vergoeding van schade en kosten door het van toepassing worden van bepalingen van deze verordening ingevolge artikel 15.21, eerste lid, onder a, juncto artikel 15.20 en ingevolge artikel 15.22 van de wet.

In de artikelen 15.20 en 15.21 van de wet zijn de criteria opgenomen waaraan moet worden voldaan wil men voor vergoeding van schade en kosten door het bevoegde gezag in aanmerking komen. De Wet milieubeheer bevat daarnaast bepalingen inzake de advisering door deskundigen en de mogelijkheid tot het instellen van beroep bij de administratieve rechter. Het is aan Provinciale Staten overgelaten de procedure voor de besluitvorming door het bevoegd gezag in te richten, vanzelfsprekend rekening houdend met de Algemene wet bestuursrecht.

In artikel 8.2 is gebruik gemaakt van de aanvullende bevoegdheid om te specificeren welke gegevens voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn. De gegevens die in dat artikel zijn opgesomd vormen de basisgegevens die de aanvraag ten minste dient te bevatten. Uit de Algemene wet bestuursrecht (artikel 4:2) blijkt dat van de aanvrager verlangd kan worden dat hij (voorts) de gegevens en bescheiden verschaft die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn.

Uitgaande van die basisgegevens kan het bevoegde gezag ertoe besluiten een formulier vast te stellen met daarin een verdergaande specificatie van de gevraagde gegevens (artikel 4:4 van de Algemene wet bestuursrecht).

Het bevoegde gezag kan zich laten adviseren door een of meer deskundigen.

Wezenlijk voor de advisering inzake besluiten omtrent de toekenning van een vergoeding van kosten dan wel schade is bovendien dat de deskundigen in staat zijn een onpartijdig oordeel te geven over de toepasselijkheid van de wettelijke criteria op de aanvraag om vergoeding of op de ambtshalve toekenning daarvan. Het bevoegde gezag regelt ook de werkwijze van deskundigen, de termijn waarbinnen het advies moet worden uitgebracht.

De aanvrager van een vergoeding van kosten of schade of degene aan wie Gedeputeerde Staten uit eigen beweging een schadevergoeding willen toekennen wordt de gelegenheid geboden aan de deskundigen zijn aanvraag toe te lichten dan wel zijn opvattingen omtrent het voornemen tot ambtshalve toekenning kenbaar te maken.

Omdat de kosten in verband met de verlening van schadevergoeding een gevolg is van bepalingen ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning, voor rekening kan worden gebracht van de betrokken grondwateronttrekker, heeft deze een bijzonder belang bij de besluitvorming terzake.

Om die reden wordt ook deze grondwateronttrekker in de gelegenheid gesteld aan de deskundigen mondeling zijn opvattingen kenbaar te maken over een schadevergoedingsaanvraag of het voornemen van Gedeputeerde Staten om uit eigen beweging een vergoeding toe te kennen.

Een hoorzitting vervult bij het vergaren van de benodigde kennis een zeer nuttige rol. De aanvrager kan een toelichting geven op de aanvraag en vragen van de deskundigen beantwoorden. Zo nodig kan het bevoegde gezag daarna een verzoek laten uitgaan om aanvullende gegevens; ook kan er nog behoefte zijn aan gegevens en bescheiden waarover het gezag zelf beschikt of redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.

Voor de organisatie van de hoorzitting wordt zorg gedragen door een ambtelijk secretariaat, dat ook als intermediair tussen de deskundigen en Gedeputeerde Staten fungeert.

Indien het bevoegde gezag advies van deskundigen heeft ingewonnen omtrent een aanvraag om vergoeding of omtrent het voornemen tot een toekenning daarvan uit eigen beweging, zendt het dit advies aan de belanghebbende. In de verordening is bepaald dat ook de grondwateronttrekker dat recht toekomt als Gedeputeerde Staten naar aanleiding van het advies voornemens zijn een vergoeding toe te kennen.

De regeling omtrent vergoeding van kosten en schade ten aanzien van gedragingen binnen inrichtingen staat vermeld in artikel 15.20 van de wet.

In artikel 8.5 is gebruik gemaakt van de aanvullende bevoegdheid om te specificeren waaraan een verzoek aan Gedeputeerde Staten om instemming met de toekenning van een vergoeding van kosten dan wel schade dient te voldoen.

B.7 Hoofdstuk 9: Handhaving

Artikel 1a, onder 1, van de Wet op de economische delicten (WED) merkt overtredingen van voorschriften gesteld bij of krachtens de PMV aan als economische delicten, voor zover die overtredingen worden aangeduid als strafbaar feit. In artikel 9.1 van de verordening is de door artikel 1a, onder 1 van de WED vereiste strafbaarstelling in de vorm van een opsomming van de relevante verbodsbepalingen uit de verordening opgenomen.

In artikel 18.18 van de wet is een verbodsbepaling opgenomen met betrekking tot een "gedraging in strijd met een voorschrift dat is verbonden aan een krachtens deze wet verleende vergunning of ontheffing". Hieronder is mede begrepen een gedraging, die in strijd is met voorschriften verbonden aan een krachtens de PMV verleende vergunning of ontheffing. Deze conclusie kan worden getrokken op grond van artikel 18.1, juncto artikelen 1.2 en 1.3, van de wet.

B.8 Hoofdstuk 10: Overgangs- en slotbepalingen

Het merendeel van de overgangsbepalingen is opgenomen vanwege de invoering van het nieuwe hoofdstuk grondwaterbescherming. Dit overgangsrecht is opgenomen voor inrichtingen en activiteiten die ten tijde van de inwerkingtreding van deze regeling legaal, dat wil zeggen in overeenstemming met de op dat moment geldende regels van de provinciale milieuverordening, in werking zijn respectievelijk worden uitgevoerd. Daarbij wordt wel zoveel mogelijk het beschermingsniveau (NRB+, vergunningvoorschriften en algemene regels) aangehouden zoals dat ook voor nieuwe inrichtingen en activiteiten geldt.

De hoofdlijnen van het overgangsrecht zijn de volgende:

- Algemene regels zijn niet van toepassing op voortdurende activiteiten die al voor de inwerkingtreding van die regels worden uitgevoerd en in overeenstemming zijn met de (provinciale) regels zoals die voor deze activiteiten voor de inwerkingtreding van deze verordening golden. Bij voortdurende activiteiten gaat het om het hebben van boorputten en grond- of funderingswerken, buisleidingen, gebouwen, wegen en andere verhardingen, bestaande bodemenergiesystemen en begraafplaatsen, uitstrooivelden en dierenbegraafplaatsen. Begraafplaatsen en uitstrooivelden mogen ook worden uitgebreid, mits de laatste versie van de Inspectierichtlijn Wet op de lijkbezorging wordt gevolgd. Voor dierenbegraafplaatsen geldt de mogelijkheid tot uitbreiden niet. Voor de toepassing van meststoffen, IBC-bouwstoffen, verontreinigde grond en baggerspecie geldt geen overgangsrecht.
- Instructievoorschriften moeten binnen drie jaar worden verbonden aan de vergunningen voor bestaande inrichtingen. Daarbij is bepaald dat in het voorschrift moet worden opgenomen dat die regels pas tien jaar na de inwerkingtreding van deze verordening gaan gelden. Alleen het voorschrift met betrekking tot intensievere monitoring treedt meteen in werking nadat de vergunningvoorschriften zijn aangepast.
- Voor bestaande (legale) inrichtingen die op grond van de nieuwe bepalingen verboden zouden zijn, geldt dat verbod niet. De oude regels blijven op deze inrichtingen van toepassing, maar na tien jaar worden wel de beschermingsregels van toepassing die gelden voor niet-verboden inrichtingen. Het bevoegd gezag verbindt die regels binnen drie jaar aan de vergunning. Het overgangsrecht bevat ook regels voor wijziging van de inrichting.
- De bovenstaande overgangsbepalingen houden ook in dat bestaande (legale) inrichtingen die op grond van de nieuwe stoffenbenadering te maken zouden krijgen met een verbod of een beperking op het hebben of gebruiken van stoffen die eerder toegestaan waren, tot tien jaar de tijd krijgen de bedrijfsvoering aan te passen.
- Voor niet-vergunningplichtige inrichtingen gelden in essentie dezelfde overgangsbepalingen als hierboven beschreven.

De overgangsbepalingen resulteren dus in de verplichting tot het treffen van extra voorzieningen binnen maximaal tien jaar vanaf het van kracht worden van deze verordening. Hierdoor krijgt het bedrijf de gelegenheid zich in te stellen op de nieuwe situatie, de voor die activiteit gedane investeringen af te schrijven en nieuwe investeringen op een 'bedrijfsmatig logisch' moment te doen. Hoewel op grond van deze regels formeel niet verplicht, zal een ondernemer die zijn installaties (bijvoorbeeld) vijf jaar na het in werking treden van deze verordening ingrijpend verandert, er verstandig aan doen die meteen 'op niveau' te brengen (zie artikel 5.1.3.2 en 5.1.3.3). Anders is hij gedwongen enkele jaren later opnieuw zijn installatie aan te passen, wanneer het einde van de overgangstermijn van tien jaar in zicht komt. Het gebruik van stoffen zal, vanwege het belang van de drinkwaterbescherming, voor alle bedrijven in overeenstemming met deze verordening moeten worden gebracht, ook als dat beëindiging van die activiteit tot gevolg heeft. De overgangstermijn geeft de tijd om naar alternatieven te zoeken.

Ook voor lopende procedures is (in artikel 10.10) overgangsrecht opgenomen. Dit geldt enkel (ontvankelijk) vergunning- en ontheffingaanvragen die zijn ingediend vóórdat deze verordening in werking trad.

In deze verordening is ook een algemene hardheidsclausule opgenomen, voor die gevallen waar toepassing van de regels tot 'een onbillijkheid van overwegende aard' zou leiden. Zie ook de toelichting in onderdeel B.3, paragraaf 2.7.

C. Artikelgewijze toelichting

C.1 Hoofdstuk 1. Begripsbepalingen

Artikel 1.1

Voor de inhoud van verschillende van de in de verordening gehanteerde begrippen (zoals inspecteur en

provinciaal milieubeleidsplan) behoeft geen omschrijving te worden gegeven, omdat artikel 1.1 van de wet bepaalt dat de daar gegeven omschrijvingen doorwerken in de verordening.

Voor een toelichting op de begripsbepalingen "meerjarenplan" en "plichtgebied" wordt verwezen naar de toelichting bij titel 4.3.

Voor de definities van afvalwater, huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater is aangesloten bij de definities die zijn opgenomen in het Lozingenbesluit bodembescherming (Besluit van 8 december 1997, houdende regels met betrekking tot het in de bodem lozen van vloeistoffen) en het Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater (Besluit van 24 januari 1997, houdende regels voor directe lozingen van huishoudelijk afvalwater).

Voor het bereik van deze verordening wordt onder bedrijfsafvalwater uitsluitend verstaan afvalwater afkomstig van inrichtingen die vallen onder het beleid zoals dat is vastgelegd in de Nota lozingen buitengebied, vastgesteld door Gedeputeerde Staten d.d. 11 maart 2003. In artikel 5.4A.1 van deze verordening (en de toelichting hierop) wordt aangegeven welke soort inrichtingen dit zijn.

Voor een verdere toelichting op de definitie van een IBA III volgt hieronder de tekst van de Nota lozingen buitengebied, door Gedeputeerde Staten vastgesteld d.d. 11 maart 2003:

IBA:

Dit begrip staat voor Individuele Behandeling van Afvalwater. Het zijn kleine zuiveringssystemen die al naar gelang hun zuiveringsrendement in 3 klassen worden onderscheiden (in volgorde van oplopend zuiveringsrendement):

* IBA I

Hieronder valt onder meer de (6 m³) verbeterde septic tank, of een andere IBA klasse I. De IBA I is gericht op fysische zuivering van zwevend stof en een geringe afbraak van organisch materiaal. Het zuiveringsrendement bedraagt ongeveer 30 – 40%. De IBA I moet voldoen aan de voorschriften zoals gesteld in het Lozingenbesluit bodembescherming.

* IBA II

De IBA klasse II is gericht op fysische verwijdering van zwevend stof en biologische zuivering van organisch materiaal. Het zuiveringsrendement bedraagt zo'n 80 – 90%.

* IBA III, verdeeld in IBA IIIa en IBA IIIb

De IBA klasse IIIa is gericht op fysische verwijdering van zwevend stof en biologische zuivering van organisch materiaal en stikstof (N-totaal). Bij de IBA klasse IIIb komt daar ook nog de verwijdering van fosfaat (P-totaal) bij. Het zuiveringsrendement bedraagt ongeveer 95 – 98%.

Attestering (een keuring) van de IBA systemen vindt plaats door TNO en het Van Hall Instituut te Leeuwarden, waarbij de productonderdelen door Kiwa worden gecertificeerd. IBA systemen die in Noord-Brabant worden toegepast, dienen te zijn gecertificeerd of zich in het certificeringstraject te bevinden.

Onder gecertificeerd wordt verstaan dat er een attest en een productcertificaat is afgegeven. IBA's die in het certificeringstraject zitten, komen alleen in aanmerking indien de leverancier de garantie afgeeft dat de IBA op redelijke termijn gecertificeerd wordt.

De eisen waaraan de te plaatsen IBA III moet voldoen, volgen uit de het rapport "Individuele Behandeling van Afvalwater, IBA systemen. Handreiking voor de uitvoering van het Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater en het Lozingenbesluit bodembescherming" van de CIW/CUWVO van januari 1999. Hierin is voor een IBA, klasse IIIa (het minimumvereiste voor kwetsbare gebieden op grond van deze verordening) het volgende bepaald:

In het effluent mogen de gehalten aan onderstaande stoffen de daarbij genoemde waarden niet overschrijden.

parameter	24-uurs debiets-proportioneel monster (mg/l)
B Z V	2 0
C Z V	1 0 0
N - t o t	3 0
N - N H 4	2
zwevende stof	3 0

parameter	in enig steekmonster (mg/l)
B Z V	4 0
C Z V	2 0 0
N - t o t	6 0
N - N H	4
zwevende stof	6 0

Het effluent moet voldoen aan eisen ten aanzien van:

geur: het effluent moet nagenoeg reukloos zijn;
kleur: het effluent moet nagenoeg kleurloos zijn.
Er dient een logboek bijgehouden te worden waarin de data van slibverwijdering worden opgenomen.
Tevens dienen hierin eventuele storingen
met mogelijke oorzaak en getroffen maatregel te worden vermeld.

C.2 Hoofdstuk 2. Provinciale omgevingscommissie

C.3 Hoofdstuk 3. Inspraak bij besluiten van algemene strekking

Artikel 3.1.2

Bij de wijziging van een plan moet worden gedacht aan een wijziging van het plan op hoofdlijnen, die niet kan wachten op de reguliere vaststelling van een nieuw plan als bedoeld in artikel 4.9, juncto artikel 4.12, van de wet. Ook in het geval dat deze wijziging noodzakelijk is ten gevolge van de vaststelling of herziening van een (nieuw) streekplan of Provinciaal waterplan 2010-2015, moet de onderhavige inspraakregeling worden toegepast, al heeft bij de voorbereiding van een dergelijk plan reeds de nodige inspraak over de voorgenomen herziening van het milieubeleidsplan plaatsgevonden. Zou inspraak achterwege worden gelaten, dan kan dit gevolgen hebben voor de rechtsgeldigheid van het plan c.q. van op basis van dit plan tot stand gekomen beschikkingen. Ook kan dit leiden tot beklag over de wijze van toepassing van de verordening.

Hoewel het plan geen bindende werking heeft (met de inhoud moet worden rekening gehouden), kan het gewenst zijn een procedure in het plan zelf op te nemen om lichte afwijkingen van het plan procedureel in te kaderen. Daarmee wordt bevorderd dat wordt voldaan aan de eis van een zorgvuldige voorbereiding die aan een afwijking van het plan moet worden gesteld. Het is ook mogelijk om ad hoc afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing te verklaren.

C.4 Hoofdstuk 4. Algemeen provinciaal milieubeleid

Titel 4.3 Afvalstoffen

Artikel 4.3.0

Onder a

De hier gegeven definitie van “inzamelen” heeft geen betrekking op het inzamelen van huishoudelijk afval. Voor het inzamelen van huishoudelijk afval geldt een bredere omschrijving, aangezien de gemeentelijke inzamelstructuur zowel uit haal- als brengvoorzieningen (bijvoorbeeld glasbakken) bestaat.

Onder b

De landelijke lijst is opgenomen als bijlage IB bij het Meerjarenplan Gevaarlijke Afvalstoffen II.

Voor een nadere toelichting op het stelsel van plicht- en rechtgebieden wordt verwezen naar de toelichting op de module Gevaarlijke Afvalstoffen.

Onder h:

In het kader van dit artikel is het uitdrukkelijk niet de bedoeling dat grotere gebiedsdelen –zoals bijvoorbeeld de gehele bebouwde kom van de gemeente- als één locatie of werk worden geïnterpreteerd.

Onder j:

De toegevoegde waarde van mobiele installaties wordt primair gevormd door het besparen van transportkilometers. Dit is in elk geval aan de orde zodra het merendeel van de vrijkomende steenachtige materialen na bewerking ter plaatse doelmatig worden toegepast. Er is slechts sprake van een doelmatige toepassing indien de te gebruiken hoeveelheden secundaire grondstoffen zijn afgestemd op de functie daarvan in het werk en de toepassing dus niet het karakter heeft van het bergen van overtollige grondstoffen.

§ 4.3.1 Afvalwater

Artikel 4.3.1.1

Voor de inhoud van de aanvraag is aansluiting gezocht bij de in artikel 4.22 van de wet voorgeschreven inhoud van het rioleringsplan. Onder het betreffende gedeelte van het grondgebied van de gemeente wordt in ieder geval verstaan nabijgelegen gerioleerde gebieden waarop de onderhavige percelen aangesloten zouden kunnen worden. In voorkomende gevallen dient daarbij tevens over de gemeentegrens heen te worden gekeken.

Artikel 4.3.1.2

Ontheffing van de zorgplicht tot aanleg van riolering betekent veelal het laten voortduren van afvalwaterlozingen op het oppervlaktewater met alle nadelige gevolgen voor de waterkwaliteit. Het is dan ook van zwaarwegend belang dat de betrokken waterbeheerders hierover worden gehoord. Onder betrokken waterbeheerders dient te worden verstaan de kwaliteits- en kwantiteitsbeheerder. In bijna alle gevallen zal naast het kwaliteitsaspect ook het kwantiteitsbeheer van oppervlaktewater aan de orde zijn. Daarbij kan worden gedacht aan de afvoer van water, de aanvoer van water voor verversing, doorspoeling en peilbeheersing. Beide waterbeheerders worden in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen. Wellicht kunnen door het voorschrijven van aanvullende maatregelen in het besluit tot ontheffing de nadelige effecten daarvan worden beperkt. Ook kan gedacht worden aan een tijdelijke ontheffing als overgangmaatregel voor de aanleg van riolering op termijn.

Artikel 4.3.1.3

De termijn van twaalf weken is gekozen in verband met de voorgeschreven inspraaktermijn (vier weken) en de advisering door de waterbeheerders.

Titel 4.4 Gebruik van gesloten stortplaatsen

Artikel 4.4.1

Ad a)

De definitie van “voormalige stortplaats” is overgenomen uit artikel 15.44, eerste lid, onder c, van de wet.

Ad b)

De omschrijving in artikel 8.47 Wet milieubeheer van het begrip gesloten stortplaats werkt weliswaar door in de bepalingen van titel 8.3 en de daarop gebaseerde bepalingen, maar de onderhavige regeling is gebaseerd op artikel 1.2 Wet milieubeheer. Daarom is – onder verwijzing naar artikel 8.47 – het begrip in deze verordening gedefinieerd.

Ad g)

De nazorgvoorzieningen zijn de voorzieningen ter bescherming van het milieu als bedoeld in artikel 8.49, eerste en tweede lid, van de Wet milieubeheer. De voorzieningen kunnen zich ook buiten de locatie van de gesloten stortplaats bevinden, bijvoorbeeld in geval van peilbuizen. Ook voor gebruik van grond buiten de gesloten stortplaats waar zich dergelijke voorzieningen bevinden, is een ontheffing nodig, zo blijkt uit artikel 4.4.2, eerste lid.

Ad h)

Het begrip “werk” is overgenomen uit de begripsbepaling van het Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterenbescherming (Stb.1995, 567).

Artikel 4.4.2

In deze bepaling wordt het verbod geregeld ten aanzien van het gebruik van een gesloten stortplaats. Een soortgelijk verbod met betrekking tot een voormalige stortplaats is opgenomen in artikel 4.4.3. De omschrijving van de verboden gedragingen in het eerste lid, onder a en b, is vergelijkbaar met hetgeen in de Wet beheer rijkswaterstaatswerken onderworpen is aan een vergunningstelsel ter bescherming van waterstaatswerken.

Onder stoffen vallen vaste stoffen, vloeistoffen, combinaties van stoffen en preparaten. In deze bepaling zijn uitgezonderd “afvalstoffen”, omdat het verbod om zich van afvalstoffen te ontdoen door deze buiten een inrichting op of in de bodem te brengen al is geregeld in artikel 10.2 van de Wet milieubeheer.

Vanwege het bijzondere karakter van nazorgvoorzieningen is toegevoegd dat ook handelingen die nazorgvoorzieningen kunnen beschadigen (bijvoorbeeld het bewerken van grond), verboden zijn zonder ontheffing.

In het tweede lid is een aantal situaties van het verbod uitgezonderd:

Ad a)

Voor het treffen van de nazorgmaatregelen zelf is geen ontheffing nodig.

Ad b) en c)

Evenmin is ontheffing nodig voor handelingen in- of ter oprichting van een inrichting. De belangenafweging in deze ligt bij het bestuursorgaan dat bevoegd is om op de aanvraag van de vergunning te beslissen. Teneinde te waarborgen dat dit bestuursorgaan tevens de nazorgaspecten bij de belangenafweging betreft, is

artikel 4.4.7 opgenomen.

Ad d)

Het betreft hier saneringshandelingen.

Artikel 4.4.3

In deze bepaling wordt het verbod geregeld ten aanzien van de voormalige stortplaats. De voormalige stortplaatsen vallen niet onder het bereik van Titel 8.3. van de wet. Nazorgvoorzieningen zullen dan veelal niet of slechts in beperkte mate aanwezig zijn. Deze zijn dan niet aangelegd op grond van een nazorgplan, maar op grond van een hergebruikplan of op eigen initiatief van een (voormalige) eigenaar.

Voor het overige is de toelichting bij artikel 4.4.2 ook van toepassing op dit artikel, met dien verstande dat ad a) in plaats van “nazorgplan” gelezen moet worden: “hergebruikplan”.

Artikel 4.4.4

Dit artikel dient gelezen te worden in samenhang met de algemene bepalingen inzake ontheffing in hoofdstuk 7 van deze verordening.

Ingevolge artikel 7.4 kan een ontheffing onder beperkingen worden verleend en kunnen aan een ontheffing voorschriften worden verbonden. Dergelijke voorschriften kunnen betrekking hebben op de aanlegfase (de wijze waarop werken worden gemaakt of voorwerpen worden geplaatst), maar ook op het feitelijke gebruik nadien. Dat volgt uit de omschrijving van artikelen 4.4.2 en 4.4.3 waaruit blijkt dat het verbod op voortgezet te handelingen betrekking heeft (werken behouden, stoffen of voorwerpen laten staan of liggen, handelingen verrichten).

Het is echter niet mogelijk aan de ontheffing het voorschrift te verbinden dat de gebruiker financiële zekerheid stelt. Voor de milieuvergunning is in artikel 8.15 Wet milieubeheer bepaald dat dit wel kan in gevallen die bij AMvB zijn aangewezen. (Het Ontwerp-besluit financiële zekerheid milieubeheer (Stcrt 16 juli 2001, nr. 134) beoogt zekerheidstelling mogelijk te maken voor afvalstoffeninrichtingen en voor enkele nader aangeduide inrichtingen (aanvaardbaar, tijdelijk verhoogd of hoog risico volgens de Nationale Richtlijn Bodembescherming, paragraaf 3 van het BRZO van toepassing, opslag nader aangeduide gevaarlijke stoffen)). In het algemeen zal het bij activiteiten op of nabij een stortplaats niet om dit soort inrichtingen gaan.

Artikel 4.4.5

In dit artikel wordt aangegeven aan welke eisen de aanvraag in ieder geval dient te voldoen.

De onder b bedoelde gegevens over het voorgenomen gebruik van de stortplaats moeten het mogelijk maken te beoordelen of ontheffing kan worden verleend voor de werken, stoffen, voorwerpen en handelingen die de aanvrager nodig heeft voor het voorgenomen gebruik van de stortplaats. De aanvrager zal daarover dus informatie moeten verschaffen. Indien (tevens) gebruik gemaakt zal worden van locaties buiten de stortplaats waar nazorgvoorzieningen aanwezig zijn, dient ook hiervan een beschrijving te worden overgelegd.

Met onderdeel d. wordt beoogd dat de aanvrager aangeeft welke personen en bedrijven als zakelijk gerechtigde of gebruiker mogelijk belang hebben bij het voorgenomen gebruik van aanvraag. De provincie kan zonodig de zakelijk of persoonlijk gerechtigden in de gelegenheid stellen op de aanvraag te reageren.

De zinsnede “de aanleg van nazorgvoorzieningen” in onderdeel e ziet met name op voormalige stortplaatsen. De overige onderdelen behoeven geen toelichting.

Opgemerkt wordt nog dat Gedeputeerde Staten zonodig op grond van artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht aanvullende informatie kunnen vragen indien de verstrekte informatie onvoldoende is voor de beoordeling van de aanvraag. Zo kan bijvoorbeeld in geval van het neerleggen van stoffen of voorwerpen (artikel 4.4.2, eerste lid, onder b) informatie worden gevraagd over de aard en samenstelling van die stoffen of voorwerpen.

Artikel 4.4.6

Indien de voormalige of gesloten stortplaats met het oog op een andere bestemming voor hergebruik wordt ingericht dient bij de aanvraag een hergebruikplan overgelegd te worden. Het hergebruikplan moet voor wat betreft ruimtelijke, economische en milieuhygiënische aspecten resulteren in een duurzaam gebruik van de voormalige of gesloten stortplaats.

In het hergebruikplan moet, gerelateerd aan de te realiseren functie, tenminste aandacht besteed worden aan:

1. het onderzoek, dat verricht is;
2. de actuele risico's (humane, ecologische en verspreidingsrisico's) en toekomstige risico's;
3. de maatregelen, die genomen worden om eventuele actuele risico's (in relatie met de toekomstige functie en inrichting) weg te nemen dan wel tot een acceptabel minimum te beperken;
4. de nazorgactiviteiten.

Gedeputeerde Staten zullen het hergebruikplan toetsen aan het beleid als opgenomen in de “Nota hergebruik van stortplaatsen”. Doelstelling van het beleid is zuinig gebruik van ruimte en grondstoffen en bescherming van het milieu tegen de nadelige gevolgen die van stortplaatsen na sluiting zouden kunnen uitgaan. Met de nota wordt beoogd hergebruik van stortplaatsen zowel ruimtelijk als milieuhygiënisch mogelijk te maken door enerzijds hergebruik van stortplaatsen te stimuleren en om anderzijds duidelijk aan te geven aan welke randvoorwaarden initiatiefnemers moeten voldoen.

Voor de voormalige stortplaatsen wordt vooruitlopend op mogelijke landelijke wetgeving in aansluiting op het onderzoek naar de milieusituatie (NAVOS) in de nota interim-beleid geformuleerd.

Het derde lid is opgenomen teneinde buiten twijfel te stellen dat het ingediende hergebruikplan deel uitmaakt van de aanvraag om ontheffing. Gedeputeerde Staten zullen de inhoud van het hergebruikplan bij hun beslissing omtrent de aanvraag om ontheffing betrekken.

Artikel 4.4.7

Dit artikel is opgenomen om de afstemming te waarborgen met de vergunningverlening voor inrichtingen op grond van de wet. De wettelijke basis voor dit artikel is gelegen in artikel 8.46 van de wet.

Het bevoegd gezag zal bij de belangenafweging nadrukkelijk moeten betrekken de bestaande situatie van de voormalige of gesloten stortplaats, inclusief de al dan niet aanwezige nazorgvoorzieningen en de invloed van de op te richten inrichting daarop.

Het is raadzaam dat het bevoegd gezag, indien dit niet is Gedeputeerde Staten, reeds in een vroeg stadium van de besluitvormingsprocedure ten aanzien van de aanvraag om vergunning overleg pleegt met Gedeputeerde Staten. In ieder geval moet hiervan sprake zijn als het bevoegd gezag het voornemen heeft om de vergunningaanvraag te honoreren.

C.5 Hoofdstuk 5. Bijzondere gebieden

Titel 5.1 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning

Artikel 5.1.1.1

In het artikel zijn uitsluitend omschrijvingen opgenomen van begrippen die zonder een dergelijke omschrijving onduidelijk zouden kunnen zijn. Van een aantal begrippen is geen omschrijving opgenomen omdat deze begrippen al gedefinieerd zijn in de Wet milieubeheer en op grond van de tekst van artikel 1.1 (“In deze wet en de daarop berustende bepalingen ...”) geldt die definitie “automatisch” ook voor de verordening.

Onder “grond- of funderingswerkzaamheden” wordt elk werk in de bodem verstaan. Naast de expliciet (ter vermijding van misverstanden) in het artikel genoemde voorbeelden, kan bijv. ook gedacht worden aan het plaatsen van kleischermen. Niet bedoeld zijn hier de bodemenergiesystemen waarvoor aparte regelgeving is geformuleerd.

De begrippen “niet toelaatbare voor het grondwater schadelijke stof” en “potentieel voor het grondwater schadelijke stof” zijn uitsluitend van belang voor de regelgeving in grondwaterbeschermingsgebieden en moeten worden onderscheiden van het begrip “schadelijke stoffen” dat – in het kader van de regels voor waterwingebieden - is gebruikt in artikel 5.1.2.2, eerste lid, onder b. Zie ook de toelichting in onderdeel B.3

Een “niet toelaatbare, voor het grondwater schadelijke stof” is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden, omdat deze op een lijst van verboden stoffen staat.

Een “potentieel voor het grondwater schadelijke stof” is een stof die op basis van de Wet milieubeheer onderworpen is aan eisen met betrekking tot verpakking en etikettering. Op de verpakking staan dan gevaarsymbolen en /of gevaarzinnen.

Voor begrippen die gedefinieerd zijn in de Wet bodembescherming of een daarop gebaseerde regeling, geldt – anders dan voor begrippen die in artikel 1.1. van de Wet milieubeheer zijn omschreven - niet dat deze automatisch ook gelden voor de verordening. Ter vermijding van onduidelijkheid is daarom een aantal begrippen met een verwijzing naar het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit gedefinieerd.

Artikel 5.1.1.3

De zorgplichtbepaling van artikel 5.1.1.3 is een uitwerking van de algemene zorgplichtbepaling voor het

milieu die is opgenomen in artikel 1.1a van de Wet milieubeheer.

De uitzonderingen in het derde lid zijn in de verordening opgenomen, om te voorkomen dat de bepaling betrekking zou hebben op een onderwerp waarin een wet in formele zin al voorziet of in een onderwerp dat uitdrukkelijk voor de provinciale wetgever is uitgesloten. Indien deze beperkingen niet zouden worden opgenomen, bestaat het risico dat de bepaling in zijn geheel onverbindend is.

De bepalingen waarnaar wordt verwezen, zijn de zorgplicht voor stoffen, preparaten en genetisch gemodificeerde organismen (artikel 9.2.1.2 Wet milieubeheer), de zorgplicht met betrekking tot afvalstoffen (artikel 10.1 Wet milieubeheer) en de zorgplicht met betrekking tot de bodem (artikel 13 Wet bodembescherming).

De voorheen geldende provinciale milieuverordening bevatte vergelijkbare bepalingen.

Artikel 5.1.2.2

De regeling voor waterwingebieden beoogt een optimale bescherming zowel van het voor drinkwater bestemde grondwater als van de bodem waarvan het te winnen grondwater deel uitmaakt.

Daarom is elke handeling die er toe kan leiden dat schadelijke stoffen in het grondwater komen, verboden. Onder een schadelijke stof wordt elke stof verstaan die een bedreiging kan zijn voor drinkwaterwinning.

Deze omschrijving is ruimer dan die van “een potentieel voor het grondwater schadelijke stof” die in artikel 5.1.1.1 onder g van de verordening is opgenomen. In het tweede lid zijn expliciet enkele stoffen genoemd die in het wingebied niet aanwezig mogen zijn, omdat zonder een dergelijke bepaling twijfel zou kunnen bestaan of zij wel onder het begrip schadelijke stof vallen. Het gaat in het tweede lid niet om een limitatieve opsomming. Voor een andere, eveneens niet limitatieve, lijst van schadelijke stoffen wordt verwezen naar onderdeel B.3, paragraaf 2.4.2.1 van deze toelichting.

Het verbod op het oprichten van bebouwing volgt uit het standstill-beginsel, dat hier met zich meebrengt dat er geen toename van bebouwing in het waterwingebied dient te zijn. Bestaande bebouwing valt overigens onder het overgangsrecht; herbouw is dus wel mogelijk.

In het vierde lid zijn enkele handelingen van het in het eerste lid opgenomen verbod uitgezonderd. De redenen daarvoor zijn divers.

Sommige handelingen zijn in een wingebied noodzakelijk voor de waterwinning. Dat geldt voor het oprichten van boorputten en controleputten.

Andere handelingen worden toegestaan omdat een verbod daarvan onevenredig grote nadelen met zich mee zou brengen, bijvoorbeeld het onderhoud van rioleringen en wegen, en gladheidbestrijding.

Weer andere handelingen kunnen worden toegelaten als zij deugdelijk worden uitgevoerd (kleinschalig gebruik van schadelijke stoffen) of als het om een beperkt gebruik gaat. Dat laatste is bijvoorbeeld het geval bij meststoffen als gevolg van extensieve beweiding. Onder extensieve beweiding wordt verstaan beweiding door maximaal anderhalf grootvee-eenheden per hectare per kalenderjaar. De grootvee-eenheid is omschreven in als bedoeld in de EG-verordening 1782/2003 en de ter uitvoering daarvan vastgestelde commissieverordeningen. Ook “bemesting” als gevolg van paardrijden en dergelijke valt onder deze uitzondering.

Artikel 5.1.3.2

Het artikel bevat de instructies voor het bevoegd gezag voor de vergunning op grond van artikel 8.1 Wet milieubeheer. De grondslag van de bepaling is artikel 8.46 van de Wet milieubeheer.

In het tweede lid, onder e, is omschreven welke extra maatregelen, in aanvulling op de NRB, in grondwaterbeschermingsgebied nodig zijn. Deze maatregelen worden elders in deze toelichting wel aangeduid als “NRB+”. De meeste begrippen die in het artikel worden gebruikt, worden in de NRB omschreven en toegelicht.

De bepaling dat “proces en opslag vrij van de grond boven een vloeistofdichte vloer of een lekbak plaatsvindt” heeft betrekking op handelingen waarbij stoffen vrij kunnen komen, en de opslag van stoffen. Het betekent dus niet dat elke handeling, ook als daar geen potentieel voor het grondwater schadelijke stof bij vrij kan komen, boven een vloeistofdichte vloer zou moeten worden uitgevoerd.

Artikel 5.1.3.3

Het artikel bevat voor inrichtingen waarvoor wel algemene regels gelden, maar geen vergunning op grond van artikel 8.1 Wet milieubeheer is vereist, dezelfde voorschriften als op grond van artikel 5.1.3.2 gaan gelden voor inrichtingen waarvoor wel een dergelijke vergunning is vereist.

De uitzondering in het elfde lid heeft betrekking op de regels die in het Besluit algemene regels voor

inrichtingen milieubeheer en de Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer voor gedragingen in beschermingszones zijn gesteld (zie paragraaf 1.2.1 van deze toelichting). Indien deze beperking niet zou worden opgenomen, bestaat het risico dat de bepaling in zijn geheel onverbindend is.

Artikel 5.1.3.7

Door uitloging van dakmaterialen (zoals bitumen, koper), hemelwaterafvoeren (zink) of anderszins mogen geen verontreinigingen aan de bodem worden toegevoegd. Indien niet-uitlogende materialen zijn gekozen, of de materialen zodanig duurzaam zijn behandeld (en onderhouden!) dat hieruit geen stoffen uitlogen, kan het hemelwater zonder bezwaar infiltreren. Onder afstromend (ook wel: afvloeiend) water wordt in ieder geval verstaan hemelwater, bluswater en waswater.

Bij het gebruik van een gescheiden rioolstelsel, zeker indien hierin het water van meerdere gebouwen wordt verzameld, bestaat altijd de mogelijkheid dat onbedoeld verontreiniging in het hemelwater terecht komt. Infiltratie moet hier plaatsvinden via een doelmatig werkende zuiveringsvoorziening (waaronder ook Wadi's worden begrepen), ingericht volgens de laatste stand der techniek. Daaronder wordt verstaan dat de zuiveringsvoorziening zodanig werkt dat de verontreinigingen uit het water worden verwijderd en het water voldoet aan de streefwaarden voor drinkwater. Het systeem zal overigens ook moeten voldoen aan de eisen die zijn gesteld in de artikel 7 tot en met 9 van het Lozingenbesluit bodembescherming. Het staat de initiatiefnemer in beginsel vrij zelf het middel (de zuiveringsvoorziening) te kiezen, zo lang dit doel maar bereikt wordt. Bij de melding van de activiteit zal het bevoegd gezag beoordelen of met het in te zetten middel de drinkwaterwinning effectief beschermd wordt.

Artikel 5.1.3.8

Het verbod om meststoffen op of in de bodem te brengen betreft - gelet op de vrijstelling in het tweede lid - zuiveringsslib en overige organische en anorganische meststoffen.

Onder het "op of in de bodem brengen" dient te worden verstaan hetgeen daaronder wordt verstaan in de Wet bodembescherming. Ook in die wet is daarvoor overigens geen definitie opgenomen.

Ook het tijdelijk neerleggen op de bodem - anders dan in een inrichting - valt onder het verbod.

Artikel 5.1.3.11

In het derde lid, onder c, is een regeling opgenomen voor grootschalige toepassing van grond of baggerspecie. Volgens artikel 63 van het Besluit bodemkwaliteit gaat het bij grootschalige toepassingen om toepassing van grond of baggerspecie in een laagdikte van minimaal twee meter en een minimale omvang van 5000 m³ en om toepassingen in nader omschreven situaties. Bij grootschalige toepassingen in de PMV gaat het om alle toepassingen van grond en bagger in een omvang van meer dan 5000 m³.

Ingevolge het vierde lid dienen deze toepassingen te worden gemeld aan gedeputeerde staten (art. 5.1.5.3, derde lid). Dat geldt ook indien een melding op grond van het Besluit bodemkwaliteit aan de Minister is voorgeschreven (art. 42 Besluit bodemkwaliteit), omdat de termijn voor die melding zo kort is (vijf dagen) dat de provincie bij een doormelding onvoldoende gelegenheid heeft om toezicht op de voorgenomen toepassing uit te oefenen.

Artikel 5.1.5.1

In artikel 5.1.5.1, aanhef en onder a, is een bepaling opgenomen op grond waarvan de instructievoorschriften van de verordening niet gelden voor zover voor een bepaald onderwerp bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur (bijv. het Activiteitenbesluit) of een ministeriële regeling (bijv. de Activiteitenregeling) regels zijn gesteld. Vanzelfsprekend moet het daarbij dan wel gaan om regels die gesteld zijn ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de drinkwaterwinning.

In artikel 5.15.1, aanhef en onder b, is bepaald dat de instructievoorschriften evenmin gelden voor vergunningen ten aanzien waarvan de Minister van VROM of de Minister van EZ bevoegd gezag is. Deze beperking vloeit voort uit artikel 8.46, tweede lid, Wet milieubeheer. Indien deze beperking niet zou worden opgenomen, bestaat het risico dat de instructiebepalingen in het geheel onverbindend zijn.

Artikel 5.1.5.2

De in dit artikel opgenomen beperking van de werkingssfeer van de verordening betreft gebieden die door de Minister van VROM en de Minister van Landbouw gezamenlijk op grond van artikel 1.2, vijfde lid, van de Wet milieubeheer zijn aangewezen. Van deze aanwijzingsmogelijkheid is tot op heden geen gebruik gemaakt.

Titel 5.2

Het voorkomen of beperken van geluidhinder

Artikel 5.2.3

In het tweede lid zijn enkele uitzonderingen opgenomen.

De noodzaak van de onder a opgenomen uitzondering, dat de zorgplicht niet betrekking heeft op handelingen verricht in vergunningplichtige inrichtingen, volgt uit art. 1.2, zesde lid, van de wet.

De uitzondering die onder b staat vermeld (geen regels voor de agrarische bedrijfsvoering in een door de Minister van VROM in overeenstemming met de Minister van LNV aangewezen gebied) volgt uit art. 1.2, vijfde lid, van de wet.

De uitzondering onder c hangt samen met het feit dat de Wet milieugevaarlijke stoffen en de Wet bodembescherming reeds een zorgplichtbepaling kennen en in het hoofdstuk Afvalstoffen een zorgplichtbepaling zal worden opgenomen.

Artikel 5.2.4

Met betrekking tot stiltegebieden zijn rechtstreeks werkende regels niet toegestaan. Met toevoeging van onderdeel b aan het tweede lid is het onderscheid tussen inrichtinggebonden activiteiten en niet-inrichtinggebonden activiteiten in een stiltegebied tot stand gebracht.

C.6 Hoofdstuk 6. Bodemsanering

Titel 6.1 Voorbereiding

Artikel 6.1.1

Voor de inhoud van een aantal begrippen (zoals “bodem” en “geval van verontreiniging”) heeft geen omschrijving te worden gegeven, omdat artikel 1 van de Wet bodembescherming bepaalt dat de daar gegeven omschrijvingen doorwerken in de verordening. In deze bepaling worden slechts die begrippen omschreven die niet als zodanig in de Wet bodembescherming zijn gedefinieerd. Hiervoor is aangesloten bij de begrippen uit de Wet bodembescherming.

Artikel 6.1.2

Naar aanleiding van een bij hen bekend geworden nader onderzoek of naar aanleiding van een melding als bedoeld in artikel 28 van de Wet bodembescherming dienen Gedeputeerde Staten in een beschikking vast te stellen of er sprake is van een geval van ernstige verontreiniging. Als dit het geval is dienen zij daarbij de risico's te bepalen van dat geval, waaruit volgt of een spoedige sanering al dan niet noodzakelijk is. Wanneer een spoedige sanering noodzakelijk is, moet tevens het tijdstip waarop met de sanering moet zijn aangevangen, worden bepaald. Als sprake is van zodanige risico's dat een spoedige sanering noodzakelijk is, kunnen zij in deze beschikking ook aangeven welke tijdelijke beveiligingsmaatregelen aan de sanering vooraf dienen te gaan. Als geen sprake is van dusdanige risico's, kunnen zij in deze beschikking aangeven welke maatregelen in het belang van de bescherming van de bodem (bodembeschermingsmaatregelen) genomen moeten worden en welke beperkingen in het gebruik van de bodem (gebruiksbeperkingen) door de eigenaar, erfpachter of gebruiker in acht genomen moeten worden.

Indien een melding als bedoeld in artikel 28 van de Wet bodembescherming betrekking heeft op een ernstig geval van verontreiniging, dient deze melding vergezeld te gaan van een saneringsplan. Dit saneringsplan heeft de instemming van Gedeputeerde Staten. Dit artikel geeft aan dat de instemming met het saneringsplan de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht doorloopt. De eisen die de wet aan de instemming en de te volgen procedure stelt zijn de volgende.

Het saneringsplan moet op grond van artikel 39, tweede lid, binnen vijftien weken door Gedeputeerde Staten worden beoordeeld. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste vijftien weken worden verlengd.

Deze specifieke termijn uit de Wet bodembescherming gaat bij toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht voor op de beslistermijn van artikel 3:18 van de Algemene wet bestuursrecht.

Na de uitvoering van de sanering of een fase van de sanering als bedoeld in artikel 38, derde lid, van de Wet bodembescherming, dient een saneringsverslag te worden ingediend. Dit saneringsverslag heeft de instemming van Gedeputeerde Staten. De gegroeide praktijk binnen de provincie Noord-Brabant is dat de instemming met het saneringsverslag niet de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht doorloopt maar de kortere procedure van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht. In de naar aanleiding van deze nieuwe tranche aan te passen beleidsregels van 18 januari 2000 zal dit dan ook verder worden geformaliseerd. Het saneringsverslag moet op grond van artikel 39c, tweede lid, van de Wet bodembescherming door Gedeputeerde Staten worden beoordeeld. Als de korte procedure van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht wordt toegepast, geldt in principe de "redelijke" termijn van de Algemene wet bestuursrecht en dient het besluit binnen acht weken genomen te worden (artikel 4:13 Algemene wet

bestuursrecht).

Indien na de sanering een verontreiniging in de bodem aanwezig is gebleven en in het saneringsverslag staat aangegeven dat gebruiksbeperkingen of bodembeschermingsmaatregelen noodzakelijk zijn, dient in beginsel tegelijk met het saneringsverslag een nazorgplan te worden ingediend. Het nazorgplan behoeft eveneens de instemming van Gedeputeerde Staten. Op grond van artikel 39d, derde lid, van de Wet bodembescherming binnen zes maanden na ontvangst van het nazorgplan worden beslist door Gedeputeerde Staten.

In sommige gevallen kan het voorkomen dat de nazorg ingewikkeld is en het opstellen van een uitgebreid nazorgplan meer tijd vergt dan nodig is voor het opstellen van een saneringsverslag.

In die situatie kan het nazorgplan later dan het saneringsverslag ter instemming bij het bevoegd gezag worden ingediend. Ook de beoordeling door het bevoegd gezag zal dan meer tijd vergen. Bij de indiening van het saneringsverslag zal de indiener in zo'n geval moeten aangeven dat het nazorgplan ontbreekt en om welke reden.

De uniforme openbare voorbereidingsprocedure in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht voorziet in:

- de terinzagelegging gedurende zes weken van de ontwerp-beschikking en de stukken naar aanleiding waarvan de beschikking of het besluit wordt genomen (het rapport van het nader onderzoek of de melding bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de Wet bodembescherming en/of het rapport van een saneringsplan);
- een kennisgeving hiervan in dag- en nieuwsbladen;
- de mogelijkheid voor belanghebbenden om terzake zienswijzen schriftelijk of mondeling naar voren te brengen.

De toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht wordt, ook buiten de hiervoor al beschreven situaties voor beoordeling van saneringsverslagen en nazorgplannen, wel eens als te zwaar en onvoldoende op de praktijk toegesneden ervaren. Daarom is in het derde lid van artikel 6.1.2 bepaald dat Gedeputeerde Staten kunnen besluiten de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet toe te passen, indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat aan de toepassing van die procedure geen behoefte bestaat.

In de beleidsregels bij dit onderdeel is d.d. 18 januari 2000 door Gedeputeerde Staten nader ingekaderd aan welke criteria wordt getoetst. Deze beleidsregels worden verder geactualiseerd. De betekenis van de keuze van procedures op basis van de Algemene wet bestuursrecht zal naar verwachting verder afnemen door de voorziene uitbreiding van het aantal gevallen van bodemverontreiniging dat met een zg. BUS-melding (BUS staat voor Besluit uniforme saneringen) op basis van de Algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 39b van de Wet bodembescherming afgedaan zal kunnen gaan worden

Ook indien geen toepassing wordt gegeven aan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, gelden de bepalingen van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht voor het tot stand komen van beschikkingen dus wel. Met betrekking tot het bieden van inspraak vormen de artikelen 4:7 en 4:8 een minimumregeling. Het vierde lid van artikel 6.1.1 schrijft voor dat indien Gedeputeerde Staten besluiten dat er geen behoefte is aan de toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, zij deze beslissing vermelden in de openbare kennisgeving als bedoeld in artikel 28, vijfde lid, van de Wet bodembescherming.

Artikel 6.1.3

Indien Gedeputeerde Staten zelf in het kader van artikel 48 van de Wet bodembescherming een sanering uitvoeren stellen zij in een beschikking het saneringsplan vast. Ook in dat geval bestaat de mogelijkheid om de procedure volgens afdeling 3:4 van de Awb buiten toepassing te laten.

Titel 6.2 Indienen van aanvragen

Artikel 6.2.1

De indiening van het rapport van het nader onderzoek, het saneringsplan, het saneringsverslag, het nazorgplan, alsmede het doen van een melding als bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de Wet bodembescherming, worden voor de toepassing van de Algemene wet bestuursrecht aangemerkt als een aanvraag tot het nemen van een besluit.

Ingevolge artikel 6.2 dient een aanvraag te geschieden door middel van een door Gedeputeerde Staten vastgesteld formulier. Dit formulier zorgt ervoor dat de benodigde gegevens voor een beslissing op de aanvraag direct correct worden ingeleverd, alsmede vereenvoudigt het de administratieve afhandeling (zie ook artikel 4:4 juncto 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht). De gegevens die met dit formulier worden verlangd, sluiten aan bij de gegevens die de Wet bodembescherming reeds verlangt en bij de gegevens die

ingevolge deze verordening dienen te worden verstrekt.

Voor een goede informatieverstrekking naar derden is het nodig om de stukken ter inzage te leggen.

Daarom wordt een indiening van deze bescheiden in vijfvoud voorgeschreven.

In dit artikel wordt ook alvast rekening gehouden met de verwachte toename van elektronische versies van de hier bedoelde formulieren.

Titel 6.3 Het saneringsplan

Artikel 6.3.1

Eerste lid

Deze bepaling is van toepassing op de in artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming bedoelde saneringsplannen welke moeten worden ingediend indien sprake is van een voorgenomen sanering van een geval van ernstige verontreiniging. Dit geldt voor zowel de saneringsplannen waarmee Gedeputeerde Staten instemmen als de saneringsplannen die door Gedeputeerde Staten worden vastgesteld. In dit saneringsplan dienen de in de artikel 6.3 van deze verordening vermelde gegevens te worden opgenomen. Deze gegevens zijn op grond van de bevoegdheid die aan Provinciale Staten is toegekend in artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming toegevoegd aan hetgeen reeds volgens de artikelen 28, tweede lid, en artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming wordt vereist. De vereisten die direct uit de Wet bodembescherming volgen worden in deze verordening zoveel mogelijk niet meer herhaald. Dat was tot nu toe wel het geval. Derhalve zijn diverse bepalingen komen te vervallen.

De functie van het saneringsplan is dat Gedeputeerde Staten zich een goed oordeel kunnen vormen over de aard en omvang van de verontreiniging en over de voorgenomen maatregelen en kunnen toetsen of op milieuhygiënisch toereikende en aanvaardbare wijze zal worden gesaneerd.

De in de verordening gestelde regels worden hieronder nader toegelicht.

a. Algemene gegevens

- 1°/6° Deze gegevens worden gevraagd om een goed beeld te krijgen van de actuele lokale omstandigheden. Ook de kadastrale kaart dient zo veel mogelijk de actuele situatie ter plaatse weer te geven.
- 3° Een uittreksel van het kadaster geeft informatie over de eigendomssituatie. Er kan zo worden nagegaan of degene die het saneringsplan indient wel de beschikking heeft over het te saneren perceel. In verband met mogelijke overgang van eigendomsrechten of van gevestigde zakelijke rechten mag het uittreksel niet ouder zijn dan drie maanden. Dit laat onverlet dat als de overgang van eigendomsrechten respectievelijk gevestigde zakelijke rechten minder dan drie maanden terug heeft plaatsgevonden, men de meest actuele kadastrale kaart overlegt.
- 4° De beoogde functie van het terrein heeft een toegenomen betekenis en moet dus altijd duidelijk naar voren komen.
- 7°/8° De hier bedoelde gegevens dienen ter ondersteuning van de gevalsdefinitie, zoals die voorkomt in artikel 1 van de Wet bodembescherming in de zin van de technische, organisatorische en ruimtelijke samenhang die aan de orde is.
- 9° De geohydrologische en bodemkundige gegevens moeten een goede indicatie geven over:
 - bodemsamenstelling (watervoerende en -afsluitende lagen);
 - grondwaterstanden en -stromingen;
 - kwel- en infiltratiegebieden.
- 10° Indien een gefaseerde sanering wordt verzocht, bijvoorbeeld in verband met beschikbare geldmiddelen (investeringsplannen) dient in het tijdschema, dat het karakter heeft van een planning, de fasering van de uitvoering beschreven te worden. Met het oog op eventuele controles dient in het schema in ieder geval een datum waarop de sanering zal beginnen en een datum waarop de sanering naar verwachting zal zijn afgerond te worden opgenomen.
- 11° Bij elke sanering zijn diverse partijen betrokken. Hierbij wordt vooral gedacht aan lokale overheid, nutsbedrijven, politie i.v.m. afsluitingen, bewoners enz. De sanering dient immers niet alleen goed gecoördineerd te worden, overleg en afstemming met de andere partijen is eveneens van belang. Om te kunnen nagaan of de juiste partijen bij de uitvoering worden betrokken wordt een specificatie gevraagd van bij de uitvoering betrokken bedrijven en instanties.
- 12° Er dient een overzicht te worden gegeven van de stand van zaken met betrekking tot de te verkrijgen vergunningen en toestemmingen om de sanering te kunnen uitvoeren. Het verkrijgen van de benodigde vergunningen en toestemmingen en het doen van de vereiste meldingen behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van de meldingsplichtige. Er dient rekening te worden gehouden met de proceduuretijd voor het verkrijgen van vergunningen. Het niet beschikbaar zijn van de benodigde vergunningen zal in het algemeen geen grond opleveren voor onthouding van goedkeuring.

- ring aan het saneringsplan. Wel is de kans aanwezig dat het plan dan niet of slechts ten dele kan worden uitgevoerd.
- 13° De ramingen van het volume en de oppervlakte in dit onderdeel zijn bedoeld om de Bodem Prestatie Eenheden (BPE's) te kunnen uitdrukken voor wat betreft de te bereiken bereikte saneringsresultaten.
- 14° In de saneringspraktijk blijkt er bij omwonenden grote behoefte te bestaan aan inzicht in de mogelijke gevolgen van de uit te voeren werkzaamheden voor de omgeving en de mogelijkheden om deze gevolgen te minimaliseren. De aanwezigheid van een goed omgevingsplan draagt dan in positieve zin bij aan de communicatie en de acceptatie door de omgeving. Voor een dergelijk omgevingsplan is door het Provinciaal Bureau Medische Milieukunde van de GGD-en in de provincies Noord-Brabant en Zeeland (PBMMK) een raamwerk opgesteld. De bepaling is aangevuld om te relatie tussen enerzijds de mogelijke overlast en anderzijds de sanering te benadrukken, omdat niet elke vorm van hinder onder deze bepaling valt. .

b Keuze saneringsvariant

1°/2°

De keuze van de saneringsvariant dient te worden gemotiveerd. Uitgangspunt hierbij is dat de bodem ten minste geschikt moet worden gemaakt voor de beoogde functie, waarbij het risico van verspreiding van de verontreiniging zoveel mogelijk beperkt wordt.

Ook dient te worden aangegeven of gebruik gemaakt wordt van terugsaneerwaarden die samenhangen met gebiedsgerichte verbijzondering.

c Beschrijving saneringsmaatregelen

- 1° Aangegeven wordt welke werkzaamheden noodzakelijk zijn om de uitvoering van de sanering mogelijk te maken. Het kan hierbij gaan om sloop van gebouwen en funderingen, het verleggen van kabels en leidingen, de indeling van het werkterrein, de ontsluiting van het werkterrein, aan- en afvoer routes, het voorkomen van zettingen, etc.
- 3° De eventuele hydrologische maatregelen worden omschreven, waarbij onder meer aandacht wordt gegeven aan de dimensionering van de grondwateronttrekkings- en infiltratiesystemen en voor de gekozen zuiveringstechniek. De (geo)hydrologische voorzieningen kunnen zowel een verlaging als een verhoging van het grondwater tot gevolg hebben. Dit hangt af van het feit of het gaat om een onttrekking of het infiltreren van water. Bij de andere technische voorzieningen moet worden gedacht aan voorzieningen voor bodemluchtexttractie of het toevoegen van voedingsstoffen voor een in situ sanering van het grondwater. Het is voor een verantwoorde beoordeling van het saneringsplan noodzakelijk dat deze invloeden op de omgeving worden aangegeven, bijvoorbeeld de kans op zettingen en wat daar tegen wordt gedaan in technische zin en/of door het afsluiten van verzekeringen.
- 4° Zo mogelijk dient te ontgraven grond te worden gereinigd. Daarmee kan worden voorkomen dat onnodig stortplaatsen worden belast met grote hoeveelheden grond. Bovendien kan gereinigde grond worden hergebruikt. Indien de grond niet geheel of slechts gedeeltelijk wordt gereinigd, is een beoordeling van de reinigbaarheid van de grond vereist welke reeds bij de melding op grond van artikel 28, lid 2, sub f, van de Wet bodembescherming dient te worden overgelegd. Ook voor het onttrekken van grondwater dient te worden aangegeven waarom het niet geheel of slechts gedeeltelijk gereinigd zal worden. Hiervoor hoeft echter geen beoordeling van reinigbaarheid te worden overlegd.
- 5° In aanvulling op de wettelijke eis ten aanzien van de bestemming van de verontreinigde grond wordt een opgave verwacht van de overige vrijkomende verontreinigde materialen. Doel hiervan is een volledig beeld te krijgen van de milieuhygiënische gevolgen van de maatregelen.
- 6° Voorkomen dient te worden, dat verontreinigde aanvulgrond wordt gebruikt die niet voldoet aan de gestelde saneringsdoelstelling. Onder bepaalde omstandigheden kan licht verontreinigde grond worden hergebruikt, indien daarbij wordt voldaan aan de (wettelijke) eisen.
- 8° Eventuele maatregelen die milieuhygiënisch ongewenste effecten voor de omgeving kunnen voorkomen of beperken, moeten worden aangegeven, zoals maatregelen die gericht zijn op het voorkomen van stank- en geluidsoverlast en maatregelen gericht op de beperking van emissie van stoffen naar lucht en oppervlaktewater. Soms zullen deze maatregelen in vergunningen zijn voorgescreven. Met een verwijzing kan dan worden volstaan.
- 9° Hierbij moet worden aangegeven of wordt voldaan aan de eisen die uit oogpunt van veiligheid en arbeidshygiëne algemeen gelden voor de uitvoering van werken.
- 10° Om de uitvoering van de sanering mogelijk te maken is het noodzakelijk dat bekend is waar kabels en leidingen liggen. In verband met betrokkenheid van de diverse nutsbedrijven is overleg zo vroeg mogelijk gewenst, bijvoorbeeld vanwege de strenge eisen met betrekking tot veiligheid in bepaalde gevallen.

11° Deze bepaling geeft de mogelijkheid van tussentijdse rapportages bij langdurige grondwatersaneringen. In artikel 6.9.1 lid 3 van de verordening worden hiervoor de termijnen vermeld.

Lid 2

Deze bepaling verwijst naar de gegevensdragers van artikel 6.2.1 lid 1 van de verordening. Daarin komen nog technische specificaties en uitwerkingen aan de orde waarvan het te ver zou voeren om die allemaal te gaan benoemen. Deze gegevens kunnen bij een hernieuwde tussentijdse vaststelling van deze gegevensdragers veranderen en ook dat pleit tegen opnemen ervan in de verordening zelf.

Artikel 6.3.2

In artikel 6.3.2. nieuw wordt verdere invulling gegeven aan de groeiende behoefte tot toepassing van alternatieve saneringstechnieken in situ. Dit bijvoorbeeld door het in de bodem brengen van stoffen die de aanwezige verontreiniging aan zich binden. De in artikel 6.3.2 van de verordening opgenomen bepalingen zijn erop gericht de risico's voor het grondwater als grondstof voor de drinkwatervoorziening maximaal weg te nemen. Zo moet het verloop van de sanering kritisch worden gevolgd en een terugvalscenario worden opgenomen.

Titel 6.4 Betrokkenheid bij de uitvoering

Artikel 6.4.1 en 6.4.2

Met de instelling van een projectgroep wordt beoogd dat belanghebbenden via een vertegenwoordiging in een in te stellen projectgroep hun belangen naar voren kunnen brengen. Op deze wijze kan, afhankelijk van de lokale situatie, aan de betrokkenheid van belanghebbenden een op het geval afgestemde invulling worden gegeven.

Er wordt vanuit gegaan dat de behoefte aan het instellen van een projectgroep redelijkerwijs alleen bestaat bij grote gecompliceerde saneringsprojecten.

Met de artikelen 6.4.1 en 6.4.2 wordt invulling gegeven aan artikel 52 van de Wet bodembescherming. Door deze invulling van de in artikel 52 van de Wet bodembescherming bedoelde betrokkenheid wordt afgeweken van de toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure die uitgangspunt is bij inspraak op grond van de provinciale inspraakverordening. Artikel 147 van de Provinciewet biedt echter de mogelijkheid te bepalen dat wordt afgeweken van deze voorbereidingsprocedure.

Aanpak van onderzoek en sanering door Gedeputeerde Staten

Indien de resultaten van een oriënterend onderzoek aanleiding geven tot een verder (nader) onderzoek dient in principe een projectgroep ingesteld te worden, die met het oog op de inspraak als inspraakplatform zal kunnen dienen. Deze projectgroep vervult een belangrijke rol bij het formuleren van een advies aan Gedeputeerde Staten. In de projectgroep worden derhalve de door Gedeputeerde Staten te nemen besluiten voor een groot deel voorbereid. Op deze wijze worden (vertegenwoordigers) van belanghebbenden in staat gesteld om in de voorbereiding van de besluitvorming te participeren. Om de inbreng van het desbetreffende gemeentebestuur te waarborgen zal naast een vertegenwoordiger van Gedeputeerde Staten (in principe de projectleider) een vertegenwoordiger van het gemeentebestuur in de gelegenheid worden gesteld om in de projectgroep zitting te hebben (artikel 6.4.2, tweede lid, onder b).

Daarnaast bestaat de projectgroep, afhankelijk van de omstandigheden van het geval, uit vertegenwoordigers van belanghebbende bewoners en andere bij het geval een belang hebbende natuurlijke- en rechtspersonen (bijvoorbeeld eigenaren of gebruikers), de regionale inspectie milieuhygiëne, de waterkwaliteitbeheerder en het desbetreffende waterleidingbedrijf indien het geval in grondwaterbeschermingsgebied is gelegen.

In sommige gevallen kan het wenselijk zijn dat een vertegenwoordiger van een (overkoepelende) milieuorganisatie zitting heeft in de projectgroep.

Onderzoek en sanering door anderen dan Gedeputeerde Staten

De artikelen 6.4.1 en 6.4.2 hebben ook betrekking op saneringen die in eigen beheer worden uitgevoerd. Het betreft hier gevallen waarin de aanpak van een bodemverontreiniging door de veroorzaker, de eigenaar of belanghebbenden wordt gefinancierd. Uiteraard valt de aanpak van saneringen in het kader van de BSB-operatie hieronder. Ook behoren de aanpak met eigen middelen van bodemverontreinigingen door gemeenten, de waterkwaliteitbeheerder, waterschappen of onderdelen van de rijksoverheid en de sanering door derden krachtens een bevel van Gedeputeerde Staten tot deze categorie.

In deze gevallen wordt de instelling van een projectgroep overgelaten aan degene in wiens opdracht wordt gesaneerd. Wel is bepaald dat Gedeputeerde Staten in hun contacten zullen bevorderen dat een projectgroep wordt ingesteld. Het niet instellen van een projectgroep is op zichzelf overigens geen grond waarop aan het saneringsplan goedkeuring zal worden onthouden.

Opgemerkt wordt dat ook bij de gevallen waar het hier om gaat, de beschikking op grond van artikel 29 van

de Wet bodembescherming en de goedkeuring van het saneringsplan volgens de openbare voorbereidingsprocedure tot stand komen. Ook indien geen projectgroep wordt ingesteld, hebben belanghebbenden dus mogelijkheden hun zienswijze kenbaar te maken.

Titel 6.5 Bijzondere regels inzake sanering van de waterbodem

Artikel 6.5.1

Omdat de situatie bij waterbodemsanering veelal anders is dan bij landbodemsanering, zijn aanvullende gegevens gewenst bij de melding en het saneringsplan voor waterbodems. Het gaat hierbij dus nadrukkelijk niet om (een herhaling van) de gegevens die tevens in het kader van de landbodemsanering worden gevraagd en die van overeenkomstige toepassing zijn. Opgemerkt wordt dat het nader onderzoek getoetst zal worden aan het protocol voor nader onderzoek, dat door het Ministerie van VROM is opgesteld.

In artikel 6.1.1 onder b is aangegeven dat de waterkwaliteitsbeheerder, voor zover deze niet zelf met de sanering is belast, betrokken dient te worden bij de sanering. Het gaat hier om gevallen die zich uitstrekken over de grens van een beheersgebied heen en om gevallen waarbij een ander dan de waterkwaliteitsbeheerder heeft verzocht om te worden belast met de uitvoering van de waterbodemsanering.

In artikel 6.1.1 onder c wordt onder onderhoudsbaggerspecie verstaan de baggerspecie die vrijkomt bij het op diepte brengen van oppervlaktewater, vanwege een vaarwegbelang of waterkwantiteitsbelang. De profielen, waar binnen de baggerspecie verwijderd dient te worden, zijn vastgelegd in leggers (de leggermaat) of verordeningen (het vaarwegprofiel). Saneringsbaggerspecie is de baggerspecie buiten het vaarwegprofiel of de leggermaat, die om kwaliteitsredenen verwijderd wordt.

Artikel 6.5.3

Artikel 63g, onder a, van de Wet bodembescherming, schrijft voor dat bij provinciale verordening wordt geregeld op welke wijze de informatievoorziening van de waterkwaliteitsbeheerder aan Gedeputeerde Staten dient te verlopen. Hoewel er een voorkeur bestaat voor het regelen van de te leveren informatie per geval, dient de Provinciale milieuverordening hiertoe wel een mogelijkheid te bieden. Deze mogelijkheid wordt geboden middels artikel 6.5.3.

Artikel 6.5.4

Met de inwerkingtreding van de Wet bodembescherming diende voor de verwijdering van onderhoudsbaggerspecie klasse 4 een saneringsplan ingediend te worden, dat de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dit belemmerde het onderhoudsbaggerwerk, hetgeen ongewenst was. Om het onderhoud niet onnodig te belemmeren, maar het bevoegd gezag toch een mogelijkheid te bieden om in te grijpen als de situatie dat vereist, is een verkorte procedure voor onderhoudsbaggerspecie klasse 4 ontwikkeld. Deze procedure houdt in dat de onderhoudsplichtige ontheffing kan krijgen van de verplichting tot het opstellen van een saneringsplan en de bijbehorende instemmingsprocedure ingevolge de Wet bodembescherming. Op het verzoek om ontheffing wordt door Gedeputeerde Staten binnen vier weken een besluit genomen. De criteria, op grond waarvan de ontheffing verleend, dan wel geweigerd wordt, zijn in algemene zin in de wet opgenomen. Op grond van artikel 63i, derde lid, van de Wet bodembescherming kunnen aan een ontheffing voorschriften worden verbonden die in het belang van de bescherming van de (water)bodem nodig zijn. Artikel 6.5.4 van de Provinciale milieuverordening bevat een uitwerking van de wettelijke criteria. Dit artikel bevat daarom alleen criteria die niet al in voldoende mate zijn uitgewerkt in de Wet bodembescherming.

Niet opgenomen in artikel 6.5.4 is de verplichting tot het leveren van gegevens over de risico's ten aanzien van de volksgezondheid en het ecosysteem van het achterblijvende deel. Artikel 63i van de Wet bodembescherming staat een dergelijke onderzoeks- en gegevensverplichting niet toe. Dit dient te worden uitgewerkt in het saneringsplan dat, in een later stadium, voor het achterblijvende deel opgesteld zal moeten worden. Overigens worden de gegevens in de aanvraag om ontheffing mede getoetst aan de protocollen die door VROM zijn opgesteld voor de risicovaststelling (protocollen voor nader onderzoek en de urgentiesystematiek).

Titel 6.6 Wijziging saneringsplan

Artikel 6.6.1

Uit artikel 39, vierde lid, van de Wet bodembescherming vloeit voort dat, indien de uitvoerder van de sanering constateert dat van het saneringsplan zal (moeten) worden afgeweken, twee weken voorafgaande aan de uitvoering hiervan melding wordt gedaan aan Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Staten beoordelen vervolgens binnen twee weken of de afwijking binnen de gekozen saneringsdoelstelling past en acceptabel is. De wijziging moet passen binnen het saneringsplan waarmee reeds is ingestemd. De

mededeling dat zulks het geval is, valt derhalve eveneens binnen dit saneringsplan en betreft daarmee geen (nieuwe) beschikking. Van een beschikking is evenmin sprake als Gedeputeerde Staten constateren dat de wijziging niet past binnen het saneringsplan waarmee reeds is ingestemd. In dat geval zal sprake zijn van een belangrijke wijziging van het saneringsplan (bijvoorbeeld een ander saneringsresultaat) en zal een nieuw saneringsplan moeten worden ingediend, waarop opnieuw besluitvorming plaatsvindt.

In artikel 39, vierde lid, van de Wet bodembescherming is Provinciale Staten de bevoegdheid gegeven nadere regels te stellen omtrent de gegevens die bij de melding omtrent een wijziging van het saneringsplan worden verstrekt. Voor het beoordelen van een melding tot wijziging van het saneringsplan is het noodzakelijk te vernemen om welke afwijkingen (opsomming hiervan) het gaat, wat de inhoud van deze afwijkingen is en welke gevolgen dit heeft ten opzichte van het eerdere saneringsplan waarmee is ingestemd, alsmede de redenen om van het saneringsplan af te wijken.

Op grond van artikel 39, vijfde lid, van de Wet bodembescherming kunnen Gedeputeerde Staten aanwijzingen geven naar aanleiding van de melding wijziging saneringsplan. Dit betreft eveneens geen beschikking, aangezien het aanwijzingen betreft op aspecten die binnen het saneringsplan vallen waarmee al is ingestemd.

Titel 6.7 Saneringsverslag

Artikel 6.7.1

Het saneringsverslag geeft het bevoegd gezag inzicht in de manier waarop de sanering is uitgevoerd. Op basis van dit verslag kunnen Gedeputeerde Staten aan de hand van een beschikking, die is ingericht volgens een vast model tot de conclusie komen dat de sanering naar behoren is afgerond, dan wel dat de saneringsdoelstelling als bedoeld in artikel 38 lid 1 van de Wet bodembescherming nog niet helemaal bereikt is.

Artikel 6.7.1 geeft een overzicht van de voor de beoordeling van het saneringsverslag benodigde gegevens en laat in het tweede lid ook de mogelijkheid om, mits goed gemotiveerd, bepaalde gegevens niet of niet opnieuw te verstrekken.

Het saneringsverslag komt ook nog ter sprake in de tekst van artikel 6.9.1 en onder de toelichting bij artikel 6.9.1 van deze verordening omdat in dit artikel de meer informele voorganger van dit type saneringsverslagen geregeld was onder de nu vervallen naam “evaluatierapport”. Voor saneringen die integraal afgerond zijn voor 2006 kan nog steeds gebruik gemaakt worden van dit evaluatierapport, maar dat zal in afnemende mate aan de orde zijn.

Artikel 6.7.1 lid 1 sub verwijst ook hier naar de gegevensdrager van artikel 6.2.1 lid 1 van de verordening met daarin technische specificaties en uitwerkingen.

Titel 6.8.1 Nazorgplan

Artikel 6.8.1

Aan de hand van het nazorgplan kunnen Gedeputeerde Staten zich een goed oordeel vormen over de aard en omvang van de restverontreiniging en over de (voorgenomen) maatregelen hieromtrent en kunnen ze toetsen of hier op milieuhygiënisch toereikende en aanvaardbare wijze uitvoering aan wordt gegeven. Het bevoegd gezag stemt slechts met het nazorgplan in als de daarin opgenomen gebruiksbeperkingen of nazorgmaatregelen naar het oordeel van Gedeputeerde Staten voldoende zijn om er voor te zorgen dat de restverontreiniging niet zal leiden tot kwaliteitsvermindering van de bodem. Het nazorgplan wordt zoveel mogelijk ingediend gelijktijdig met het saneringsverslag van artikel 39c van de wet zodat besluitvorming over het totaal mogelijk is. Zie hiervoor ook de toelichting bij artikel 6.1.2 van de verordening.

In artikel 39d van de Wet bodembescherming worden nagenoeg geen eisen gesteld aan het nazorgplan en wordt dit bewust aan de bevoegde gezagen gelaten. Dit heeft tot gevolg dat in artikel 6.8 van deze verordening eisen zijn opgenomen omtrent de inhoud van het nazorgplan, waarbij is aangesloten bij de praktijk hieromtrent.

Volgens artikel 39e, tweede lid, van de Wet bodembescherming is degene die saneert gehouden de nazorg uit te voeren, dan wel degene die daartoe is aangewezen in het nazorgplan. Het dient gewaarborgd te zijn dat er instemming is van degene die voor de nazorg wordt aangewezen. In de memorie van toelichting bij de “Wijziging van de wet bodembescherming” (29 462) wordt aangegeven dat het belasten van een derde met de nazorg gepaard zal gaan met contractuele afspraken. Om zekerheid te hebben dat de derde op de

hoogte is van de – omvang van de – overgedragen nazorg is het noodzakelijk dat bij het nazorgplan waarin een derde als nazorgverantwoordelijke wordt aangewezen het daaraan ten grondslag liggende contract wordt overgelegd. Dit is geborgd is via artikel 6.8.1 lid 1 sub j van de verordening.

De derde die wordt aangewezen als nazorgverantwoordelijk kan een opvolgende eigenaar zijn, maar ook een andere rechtspersoon, bijvoorbeeld een specifieke nazorgorganisatie.

Het verdient de voorkeur om de tenaamstelling van de beschikking op het nazorgplan te wijzigen bij een nieuwe nazorgverantwoordelijke. Dat kan geschieden door een gezamenlijk verzoek tot naamswijziging van die beschikking. Dit geldt temeer wanneer de locatie nadien wederom van eigenaar verwisselt en beoogd is dat de eigenaar de nazorgverantwoordelijke is.

Lid 2 tot en met 7

In lid 2 tot en met 7 worden de nazorgmaatregelen beschreven. Nazorg richt zich op het beheer van de restverontreinigingen. Dit beheer omvat het gebruik van de bodem, de instandhouding van de eventueel aangebrachte isolatievoorzieningen en de monitoring van de restverontreiniging.

Ten aanzien van het gebruik van de bodem houdt nazorg in dat de gebruiksbeperkingen in acht genomen worden. Een gebruiksbeperking kan bijvoorbeeld zijn, dat gebruik voor consumptie van gewassen uit de tuin niet is toegestaan.

Nazorg richt zich ook op het instandhouden van de isolerende voorzieningen. Deze kunnen zijn aangebracht bij de sanering van immobiele verontreinigingen. Ze kunnen bestaan uit bijvoorbeeld: een leeflaag, deklaag, verhardingslaag of een bouwvloer. Isolerende voorzieningen worden soms aangebracht bij de sanering van mobiele verontreinigingen. Veelal betreft dit complexe mobiele verontreinigingen, waarbij het geheel of een deel van de verontreiniging wordt geïsoleerd. De isolerende voorzieningen kunnen bestaan uit een civieltechnische isolatie, bijvoorbeeld: een damwand, een bovenafdichting, of uit een geohydrologische isolatie, zoals drainage- en grondwateronttrekkingssystemen. Bij isoleren van mobiele verontreiniging hoort een periodieke monitoring van het grondwater om eventuele lekkages te ontdekken, periodieke controle op de werking van de isolerende voorziening en/of vervanging van dergelijke voorzieningen.

Nazorg kan zich ook richten op monitoring van de restverontreiniging zonder dat sprake is van een isolatievoorziening. Dit is alleen relevant bij mobiele verontreinigingen. Indien twijfel bestaat over de stabiliteit van de restverontreiniging, is monitoring van het grondwater gewenst.

Een melding op grond van de Grondwaterwet kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn bij een grondwateronttrekking/beheersing. Verder kan toestemming van de eigenaar van het terrein nodig zijn om het terrein te mogen betreden, als de uitvoering van de nazorg in handen is van een derde (bijvoorbeeld een nazorgorganisatie).

Het nazorgplan dient inzicht te bieden in de kosten van uitvoering. Bovendien moet het voor het bevoegd gezag duidelijk zijn dat de saneerder deze kosten kan dragen. Hiervoor kan eventueel een financiële zekerheidstelling worden verlangd door het bevoegd gezag op grond van artikel 39f, eerste lid, van de Wet bodembescherming.

Artikel 6.8.1. lid 1 onder k verwijst ook hier weer naar de gegevensdrager van artikel 6.2.1 lid 1 van de verordening waarin nog technische specificaties en uitwerkingen aan de orde komen.

Het achtste lid laat de mogelijkheid open om, mits goed gemotiveerd, bepaalde gegevens niet of niet opnieuw te verstrekken.

Titel 6.8. Toezicht en handhaving

Artikel 6.6.2

Lid 1

De uitvoerder is degene, die op grond van de afgegeven beschikking verantwoordelijk is voor de sanering. In de regel zal dit de grondeigenaar zijn of anders een zakelijk gerechtigde op de grond. Deze is aanspreekpunt, indien de vereiste meldingen en rapportages niet plaatsvinden. Dit laat onverlet de mogelijkheid, dat het feitelijk opstellen en indienen van de vereiste documenten overgelaten wordt aan de aannemer, die belast is met de technische realisatie, dan wel een begeleidend adviseur. In het kader van strafrechtelijke handhaving wordt onder de uitvoerder dus ook verstaan: de indiener van het saneringsplan, de eigenaar van het te

saneren terrein en de milieukundig begeleider.

Lid 3 en 4

Grondwatersaneringen behoeven vaak veel meer tijd dan de sanering van verontreinigde grond. Als de grondwatersanering op een later tijdstip wordt beëindigd dan de grondsanering is afzonderlijke rapportage over de grondsanering en de grondwatersanering mogelijk. Pas na afronding van zowel de grond- als de grondwatersanering vindt formele besluitvorming over het saneringsverslag van de totale sanering plaats. De aanvrager kan wel alvast een beoordeling van de uitvoering van deze grondsanering vragen. Indien er sprake is van een formele gefaseerde sanering zoals bedoeld in artikel 38, derde lid, van de Wet bodembescherming, kan er per fase een formele afronding plaatsvinden.

In artikel 6.9.1 lid 4 wordt invulling gegeven aan de zinsnede "zo spoedig mogelijk indienen van het saneringsverslag na de uitvoering van de sanering" zoals bedoeld in artikel 39c lid 1 van de Wet bodembescherming.

De verwijzing naar het Toezichtplan Bodemsanering is komen te vervallen als het gaat om de opzet van de voortgangsrapportages omdat de praktijk inmiddels voldoende vertrouwd blijkt te zijn met het opmaken van deze rapportages.

Lid 5 is verbeterd vanuit het oogpunt van de provinciale handhaving door aan te geven dat conform de daar genoemde aanwijzingen moet worden gehandeld.

Artikel 6.9.1, lid 1 tot en met 5 zijn opgenomen in de strafbepaling van artikel 9 van deze verordening, de voormalige artikelen 6.6.1 en 6.6.2 zijn daaruit verwijderd

Titel 6.10 Gebiedsgericht verbijzondering

Artikel 6.10.1

Er is in toenemende mate sprake van gebiedsgerichte verbijzondering van bodembeleid en bodemgebruikswaarden. Dit vindt bijvoorbeeld plaats binnen het kader van Actief bodembeheer de Kempen en met de door gemeenten vastgestelde Bodemkwaliteitskaarten. De bedoeling van de verordening is zeker niet om deze ontwikkelingen te frustreren en hiertoe dient artikel 6.10.1.

7 Hoofdstuk 7. Ontheffingen

Artikel 7.2

In dit artikel en in de artikelen 7.3, 7.5 en 7.6 is voor het weigeren, voor het onder beperkingen of voorschriften verlenen van een ontheffing en voor het wijzigen of intrekken van een ontheffing het specialiteitsbeginsel vastgelegd. Dit beginsel brengt met zich mee dat het belang dat beschermd wordt door de desbetreffende bepaling, steeds de toetsingsgrond voor de bedoelde rechtshandelingen is.

Overwogen is of de toetsingsgrond niet "het belang van de bescherming van het milieu" in meer algemene zin zou moeten zijn. Daarvoor zou pleiten dat - voor zover de ontheffing regels betreft die gebieden beogen te beschermen - dat zou passen bij een geïntegreerd gebiedsgericht beleid. Desalniettemin is daarvan vooralsnog afgezien omdat een dergelijke ruime toetsingsgrond tot veel onduidelijkheid zou kunnen leiden.

Artikel 7.4

In dit artikel is bepaald dat een ontheffing geldt voor degene aan wie zij is verleend en aan diens rechtsopvolgers, tenzij in de ontheffing anders is bepaald.

Artikel 7.8

Het verzoek om ontheffing bevat een beschrijving van de gedraging waarvoor een ontheffing wordt verzocht. Het begrip "gedraging", dat aansluit bij de in strafbepalingen gehanteerde terminologie, moet in de meest ruime zin worden opgevat. Daaronder valt dus ook het oprichten, in werking houden e.d. van een inrichting, het plaatsen en laten staan van een bouwwerk e.d.

Artikel 7.9

In dit artikel worden de adviseurs en de niet als adviseur betrokken bestuursorganen aangewezen.

Burgemeester en Wethouders van de gemeente waarin de gedraging zal plaatsvinden, worden als adviseur bij de totstandkoming van de beschikking betrokken, als zij niet zelf bevoegd gezag zijn.

Als Gedeputeerde Staten niet bevoegd gezag is en de gedraging in een bijzonder gebied zal plaatsvinden, worden zij als adviseur bij de procedure betrokken.

8. Hoofdstuk 9 Handhaving

Artikel 9.1

Artikel 1a, onder 1, van de Wet op de economische delicten (WED) merkt overtredingen van voorschriften gesteld bij of krachtens de PMV aan als economische delicten, voor zover die overtredingen worden aangeduid als strafbaar feit. In artikel 9.1 van de verordening is de door artikel 1a, onder 1 van de WED vereiste strafbaarstelling in de vorm van een opsomming van de relevante verbodsbepalingen uit de verordening opgenomen.

Artikel 9.1 onder a is aangepast. Verder is toegevoegd de strafbaarstelling van overtreding van de artikelen 4.4.2. en 4.4.3 en van bepalingen uit het nieuwe hoofdstuk 5. In artikel 9.1 onder a staan ook vermeld de artikelen 6.6.1. en 6.6.2. Het soort overtredingen waarbij de start van de sanering niet of niet op tijd wordt gemeld is het best te 'bestrafen' met een proces-verbaal. Bestuursrechtelijk handhaven is niet effectief, omdat de gevolgen van de overtreding niet ongedaan kunnen worden gemaakt. Door een gedraging in strijd met deze artikelen strafbaar te stellen kunnen opsporingsambtenaren in geval van overtreding op grond van artikel 1a, onder 1°, van de WED proces-verbaal opmaken.

Toelichting op de bijlagen

De toelichting is bedoeld als service voor de gebruiker van de verordening. Aan de inhoud van de toelichting kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Toelichting op bijlage 1: Beoordelingsmethodiek stoffen

Handleiding beoordelingsmethodiek potentieel gevaarlijke stoffen

Deze bijlage geeft een toelichting op de methodiek van de stoffenbeoordeling in het kader van de PMV Grondwaterbescherming. De methodiek geldt voor potentieel voor het grondwater schadelijke stoffen. In artikel 5.1.1.1 van de verordening wordt daaronder verstaan een stof die behoort tot een categorie als bedoeld in artikel 9.2.3.1, tweede lid, van de Wet milieubeheer (en waarvoor dientengevolge verpakkings- en etiketteringseisen gelden). Niet voor alle stoffen is een beoordeling nodig: men kan stellen dat de methodiek een onder- en een bovengrens kent.

De nummers 7 tot en met 11 hieronder corresponderen met de nummers in het schema A.2 in bijlage 1 van de verordening.

1. Algemeen beschermingsniveau voor stoffen die zijn vrijgesteld van beoordeling

Van een ondergrens is sprake omdat stoffen waarvoor geen verpakkings- en etiketteringseisen gelden op grond van artikel 9.2.3.1 van de Wet milieubeheer, zonder beperking in het grondwaterbeschermingsgebied mogen worden toegepast. En er is een bovengrens omdat voor bepaalde stoffen geldt dat deze in geen geval toelaatbaar zijn.

2. Zwarte lijst stoffen

Bij de bovengrens (de “zwarte lijst”) gaat het om stoffen die staan vermeld in bijlage 4 van deze verordening. Het betreft de in EU-regelgeving aangewezen kankerverwekkende, mutagene en voor de voortplanting schadelijke stoffen, aangevuld met enkele geselecteerde stoffen voorkomen op de lijst in bijlage XVII van de EG-verordening registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen en enkele stoffen die in de Nederlandse prioritair stoffenlijst van het RIVM zijn opgenomen. Het betreft stoffen met “zeer ernstige zorg” (ZEZ)¹, en (andere) stoffen die prioritair zijn in het kader van de Kaderrichtlijn Water. Op de criteria voor de selectie van deze stoffen is ingegaan in onderdeel B.3 van de toelichting.

3. uitgangspunten van de beoordelingsmethodiek

De overige stoffen – niet verboden stoffen waarvoor wel verpakkings- en etiketteringseisen gelden – zijn potentieel voor het grondwater schadelijke stoffen. Voor deze stoffen is een methodiek vastgesteld om te bepalen of in een bepaald geval de aard en hoeveelheid van specifieke stoffen of preparaten (producten die uit een mengsel van stoffen bestaan) een wezenlijke bedreiging vormen grondwater. Deze methodiek is gebaseerd op drie punten:

- in hoeverre wordt er gecommuniceerd over de in de methodiek gebruikte stoffeigenschappen in de productketen;
- welke stoffen zijn potentieel mobiel in de bodem;
- in hoeverre zijn de stoffen in de bodem biologische volledig afbreekbaar.

De methodiek richt zich op individuele opslageenheden en procesunits zoals procesvaten, bassins, opslagtanks, bulkcontainers (ibc's), pallets met drums of zakken, etc. Meerdere verpakkingseenheden in een gezamenlijke lekbak of kluis worden als één opslageenheid beschouwd. Dit impliceert dat hoeveelheden stoffen groter dan de drempelwaarden die in de verordening zijn aangegeven, alleen aanwezig mogen zijn in volledig (naar bodembescherming) gescheiden units, zodat in geval van een incident nooit meer dan de drempelhoeveelheid kan vrijkomen. De maatregelen daarvoor zijn omschreven in artikel 5.1.3.2, tweede lid, onder d, en kunnen wel worden aangeduid als “NRB+”. NRB+ en CPR voorzieningen zorgen er voor dat in dat geval hooguit een fractie van die hoeveelheid in de bodem c.q. het grondwater kan komen.

4. beschikbaarheid van stofgegevens

Om te bepalen of stoffen en preparaten mogen worden toegelaten in grondwaterbeschermingsgebieden wordt uitgegaan van de volgende chemische en fysiologische gegevens:

1. de hoeveelheid per compartiment;
2. gevarenclassificatie van de stoffen en preparaten;

¹ Bepaald door het ministerie van VROM in het kader van de uitvoering van het project SOMS (Strategie Omgaan Met Stoffen).

3. de aggregatietoestand van de stof of het preparaat bij standaardomstandigheden;
4. de dichtheid ten opzichte van water in kg/dm³;
5. de oplosbaarheid in water in massaprocenten (%m-m);
6. de mobiliteitsklasse conform de NRB;
7. de persistentieklasse conform de SOMS-indeling;
8. voor afvalstoffen de EURL-code.

Voor (gevaarlijke) stoffen of preparaten kunnen stofgegevens vaak worden ontleend aan het (verplichte) Veiligheidsinformatieblad (VIB) of aan de etiketterings- en verpakkingseisen op grond van artikel 9.2.3.1 van de Wet milieubeheer.

5. giftigheid van stoffen

Op grond van artikel 5.1.3.2, tweede lid, onder d, 1°, zijn voor stoffen en preparaten vrijstellingsdrempels vastgesteld afhankelijk van toxiciteitsaanduidingen in zogenaamde R-zinnen (zoals gedefinieerd in de Europese stoffenrichtlijn 67/548/EEG of de Wet milieugevaarlijke stoffen) of H-zinnen (zoals gedefinieerd in de Europese CLP-verordening Nr. 1272/2008¹).

Aan de hand van de R- of H-zinnen en de bijbehorende gevaarssymbolen en eventuele signaalwoorden kan worden bepaald of de stof of preparaat wordt beschouwd als giftig. Een stof of preparaat wordt beschouwd als giftig indien de R- of H-zinnen worden vermeld in tabel A.1.1 respectievelijk tabel A.1.2 van bijlage A.

Voor afvalstoffen met onbekende gevaarseigenschappen dient rekening te worden gehouden met de classificatie als gevaarlijke of niet-gevaarlijke afvalstof conform de Europese Afvalstoffenlijst (EURL).

6. drempelwaardes giftige stoffen

Indien een stof of preparaat op grond van de bijlagen A.1.1 en A.1.2 als giftig moet worden aangemerkt, is de maximaal toelaatbare hoeveelheid van deze stof (per compartiment) gelijk aan de bijbehorende drempelwaarde vermeld in tabel A.1.1 of tabel A.1.2. Binnen de inrichting mag deze drempelwaarde niet worden overschreden. Ook de hoeveelheid aanwezige gevaarlijke afvalstoffen binnen een inrichting wordt gelimiteerd tot de drempelwaarde.

preparaten

Preparaten (mengsels) mogen voor wat betreft de bepaling van de gevaarseigenschappen worden beschouwd als zijnde een enkelvoudige stof.

7. aggregatietoestand van de stof

In de beoordelingsmethodiek wordt in principe gekeken naar de aggregatietoestand (gasvormig, vloeibaar of vast) bij standaardomstandigheden d.w.z. een temperatuur van 25°C en een druk van 1 atm. Vaste stoffen in oplossing worden hierbij beschouwd als zijnde een vloeistof.

8. viskeuze vloeistoffen

Een vloeistof wordt hier beschouwd als viskeus wanneer de statische viscositeit ten minste 500 mPa.s, gemeten bij 20°C bedraagt. Indien geen gegevens beschikbaar zijn wordt uitgegaan van een vloeibare toestand.

9. vrijstellingsdrempels stoffen

Een maximale hoeveelheid van 5.000 kg (voor vaste- of viskeuze producten) of 5 m³ (voor vloeistoffen en tot vloeistof verdichte gassen) per opslageenheid is met NRB+ toelaatbaar. Door de beperking per opslageenheid is het risico bij lekkages beperkt tot de opgeslagen (gemaximeerde) hoeveelheid.

Vaste en viskeuze stoffen

Vaste stoffen met een wateroplosbaarheid kleiner dan 0,05 %m-m ($S_{aq} = 500$ mg/l) worden als niet wezenlijk bedreigend voor het grondwater beschouwd. Deze opslag wordt derhalve niet gelimiteerd.

¹ Sinds 20 januari 2009 vervangt de CLP-verordening (EG) nr. 1272/2008 geleidelijk de Wms en worden nieuwe classificatieregels voor gevaarlijke stoffen ingevoerd. Onder de CLP-systematiek zullen de R-zinnen vervangen worden door zogenaamde H-zinnen en zullen ook de gevaarssymbolen anders worden weergegeven. Naast de H-zinnen zullen de gevaarssymbolen eveneens in de meeste gevallen worden voorzien van een signaalwoord ('GEVAARLIJK' of 'WAARSCHUWING').

Tot vloeistof verdichte gassen

Verdichte gassen zullen bij incidenten doorgaans niet tot bodemverontreiniging leiden¹. Vanwege het geringe grondwaterrisico is opslag van tot vloeistof gekoeld gas met een volume van meer dan 5 m³ niet wezenlijk bedreigend voor het grondwater als de wateroplosbaarheid kleiner is dan 10 %m-m.

Vloeibare stoffen en oplossingen

Vloeistoffen met een dichtheid kleiner dan water ($\rho = 1,02 \text{ kg/m}^3$) en een wateroplosbaarheid kleiner dan 0,05 %m-m worden als niet wezenlijk bedreigend voor het grondwater beschouwd.

In alle andere gevallen wordt op basis van de stofmobiliteit en persistentie bepaald of een grotere hoeveelheid van dan 5000 kg respectievelijk 5 m³ toelaatbaar is.

10. mobiliteitsklassen

In algemene zin geldt dat wanneer van een product voor de beoordeling van de mobiliteit benodigde gegevens niet bekend zijn veiligheidshalve van de zwaarste klasse moet worden uitgegaan.

Voor het bepalen van de stofmobiliteit wordt gebruik gemaakt van de retardatiefactor (R) uit de NRB. De retardatiefactor wordt bepaald overeenkomstig NRB deel B1, paragraaf 1.1.2.b:

waarbij

$\%_{\text{os}}$ het organische stofgehalte in de bodem in %;
 S_{aq} de wateroplosbaarheid van de stof is in mg/l.

De retardatiefactor is dus niet alleen afhankelijk van de stof maar ook van het organisch stofgehalte van de bodem. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van defaultwaarden voor bepaalde typen ondergrond zoals aangegeven in tabel 1.

Tabel 1 Intervallen en rekenwaarden voor organisch stofgehalte

Locatietype		organisch stofgehalte	
		Globaal interval	Rekenwaarde
1	Polder	5-20%	10%
2	Beekdal	5-10%	7%
3	Opgespoten terrein	<2%	1%
4	Zandgebied leem/klei/veenhoudend	2-5%	3%
5	Zandgebied zonder leem/klei/veen	<2%	1%
6	Hooggelegen zandgebied	<2%	1%

Op basis van de retardatiefactor wordt de stof als volgt ingedeeld in een mobiliteitsklasse (zie tabel 2):

Tabel 2 Mobiliteitsindeling op basis van retardatiefactor

Mobiliteitsklasse	mobiliteit van de gebezigde stof	Retardatiefactor
M1	Zeer mobiel	1-10
M2	Matig mobiel	10-100
M3	immobiel	>100

11. Persistentieklassen

In algemene zin geldt dat wanneer van een product voor de beoordeling van de persistentie benodigde

¹ Uitzonderingen hierbij kunnen goed in water oplosbare gassen zijn.

gegevens niet bekend zijn veiligheidshalve van de zwaarste klasse moet worden uitgegaan.

Om de persistentie van een stof te bepalen wordt uitgegaan van de afbreekbaarheid (biodegradatie) in bodemmilieu. Hierbij wordt gekeken naar de halfwaardetijd (de tijd die nodig is om 50% van de aanwezige hoeveelheid af te breken).

Een stof wordt beschouwd als zeer persistent (P1) als:

- de halfwaardetijd in zeewater, zoetwater of estuaria langer is dan 60 dagen, of
- de halfwaardetijd in marien, zoetwatersediment of in sediment van estuaria sediment langer is dan 180 dagen, of
- de halfwaardetijd in de bodem langer is dan 180 dagen.

Een stof wordt persistent (P2) genoemd als:

- de halfwaardetijd in zeewater langer is dan 60 dagen, of
- de halfwaardetijd in zoetwater of estuaria langer is dan 40 dagen, of
- de halfwaardetijd in marien sediment langer is dan 180 dagen, of
- de halfwaardetijd in zoetwater- of sediment van estuaria langer is dan 120 dagen, of
- de halfwaardetijd in de bodem langer is dan 120 dagen.

Een stof wordt als niet persistent (P3) beschouwd indien de halfwaardetijd lager is dan de voorgenoemde waarden.

Tabel 3 Persistentie-indeling op basis van de halfwaardetijd in bodem

Persistentieklasse	Persistentie van de stof	Biodegradatie in de bodem
P1	Zeer persistent	$t_{1/2} > 180$ dagen
P2	Persistent	$180 \text{ dagen} \geq t_{1/2} > 120$ dagen
P3	Afbreekbaar	$t_{1/2} \leq 120$ dagen

Toelichting op bijlage 3: Verboden inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebied

Vergelijking PMV's tot 2009 met de PMV Noord-Brabant 2010

legenda:

	geen verbod in grondwaterbeschermingsgebied
	niet verboden in alle grondwaterbeschermingsgebieden
	verboden in alle grondwaterbeschermingsgebieden
(x)	opmerking; zie onder aan tabel

SBI-code	Type inrichting	Provincie												Nieuwe PMV
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst
1	LAND- EN TUINBOUW													
01.16	Intensieve veehouderij: -stiermesterijen -varkensmesterijen -kalvermesterijen													
01.21/.27	tuinbouwbedrijven met open grondteelt													
01.28	bijzondere tuinbouwbedrijven: - champignonkwekerijen (algemeen) - champignonkwekerijen met mestfermentatie - bloembollen-droog- en preparatiebedrijven													

Categorie
nieuwe lijst

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010
Toelichting op de bijlagen

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV	Categorie nieuwe lijst
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst		
01.29	tuinbouwbedrijven met bedekte teelt (kassen) - zonder kasverwarming - met kasverwarming, met olie - met kasverwarming, met kolen															
01.4	agrarische dienstverlenende bedrijven met opslag bestrijdingsmiddelen															
11	DELSTOFFENWINNING															
11.01	kolenmijnbouw														a	
12.01	aardoliewinputten														r	
12.03	aardolie- en gasexploratie (tijdelijke activ.)														r	
19.02	zoutwinning (putten)														a	
20/21	VOEDINGS- EN GENOTMIDDELENINDUSTRIE															
20.51	suikerfabrieken (biet-)															
20.61	olie- en vettenfabrieken (zonder en met hexaan-extractie)															

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010

Toelichting op de bijlagen

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV	Categorie nieuwe lijst
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst		
20.62	margarinefabrieken e.d., p.c. >= 250.000 t/j															
21.41	gist- en spiritusfabrieken, p.c. >= 5.000 t/j															
22	TEXTIELINDUSTRIE															
22.41	textielblekerijen, -ververijen, -drukkerijen															
22.42	loonblekerijen, -ververijen, -drukkerijen															
22.43	textielveredelingsindustrie n.e.g.															
24	LEDERWARENINDUSTRIE															
24.1	lederfabrieken															
25	HOUT EN MEUBELINDUSTRIE															
25.23	houtconserveringsbedrijven (druk/-vacuumprocessen of drenken e.d.)															
25.71	meubelfabrieken (incl. lakspuiterij)												(1)			
27	GRAFISCHE INDUSTRIE EN UITGEVERIJEN															
27.11	dagbladdrukkerijen															

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010
Toelichting op de bijlagen

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV	Categorie nieuwe lijst
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst		
27.13	vlakdrukkerijen: - offset-vellen-drukkerijen - offset-rotatie-drukkerijen (groot, met thermische drogerij)															
27.14	rotatie-diepdrukkerijen															
28	AARDOLIE- EN STEENKOOLVERWERKENDE INDUSTRIE															
28.1	aardolieraffinaderijen												(2)			
28.21	cokesfabrieken												(2)			
28.22	bitumineus wegebouwmaterialenfabricen															
28.23	bitumineus dakbedekkingsmaterialenfabricen															
28.24	smeeroliën- en vettenfabrieken															
28.29	overige aardolie- en steenkoolproductenfabricen: - steenkoolproductenfabricen n.e.g. - aardolieproductenfabricen n.e.g.															
29	CHEMISCHE INDUSTRIE															

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010
Toelichting op de bijlagen

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst	
29.1	kunstmeststoffenfabrieken														
29.2	kunstharsenfabrieken e.d.														
29.3	kleur- en verfstoffenfabrieken														
29.42	anorg. chemische grondstoffenfabrieken n.e.g.														
29.43	synth. reuk- en smaakstoffenfabrieken														
29.49.1	methanolfabrieken														
29.49.2	vetzuren- en alkanolenfabrieken (niet synthetisch)														
29.49.3	grondstoffenfabrieken voor geneesmiddelen en fijnchemicaliën														
29.49.4	organ. chemische grondstoffenfabrieken n.e.g.														
29.51	verf-, lak- en vernisfabrieken														
29.71	zeep-, was- en reinigingsmiddelenfabrieken														
29.8	chem. bestrijdingsmiddelenfabrieken														
29.91	lijm- en plakmiddelenfabrieken														
29.92	chem. kantoorbenodigdhedenfabrieken														
29.93	poetsmiddelenfabrieken														

Categorie
nieuwe lijst

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV	Categorie nieuwe lijst
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst		
29.94	fotocem. prod.fabrieken															
29.95	springstoffen-, vuurwerk- e.d. fabrieken															
29.99	chem. productenfabrieken n.e.g.															
30	KUNSTMATIGE EN SYNTHETISCHE GAREN- EN VEZELFABRIEKEN															
30.0	kunstmatische en synthetische garen- en vezelfabrieken															
31	RUBBER- EN KUNSTSTOFVERWERKENDE INDUSTRIE															
31.2	loopvlakvernieuwingsbedrijven, vloeropp. >= 100 m2															
32	BOUWMATERIALEN-, AARDEWERK-, EN GLASINDUSTRIE															
32.41	cementfabrieken, p.c. >= 100.000 t/j															
32.43	gipsfabrieken, p.c. >= 100.000 t/j															
32.52	asbestcementwarenfabrieken, p.c. >= 100 t/d															
33	BASIS METAALINDUSTRIE															
33.1	ruwijzer- en staalfabrieken														c	
33.2	stalen-buizenfabrieken p.o. >= 2.000 m2															

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010

Toelichting op de bijlagen

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV	Categorie nieuwe lijst
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst		
33.31	koudbandwalserijen, p.o. $\geq 2.000 \text{ m}^2$															
33.32	profielzetterijen, p.o. $\geq 2.000 \text{ m}^2$															
33.33	draadtrekkerijen e.d., p.o. $\geq 2.000 \text{ m}^2$															
33.41	non-ferro-metaalerts-voorbewerkingsbedrijven $\leq 1.000 \text{ t/j}$															
33.41	non-ferro-metaalerts-voorbewerkingsbedrijven p.c. $\geq 1.000 \text{ t/j}$															
33.42	primaire non-ferro-metaalfabrieken p.c. $\leq 1.000 \text{ t/j}$															
33.42	primaire non-ferro-metaalfabrieken p.c. $\geq 1.000 \text{ t/j}$															
33.43	non-ferro-metaalsmelterijen e.d. p.c. $\leq 4.000 \text{ t/j}$															
33.43	non-ferro-metaalsmelterijen e.d. p.c. $\geq 4.000 \text{ t/j}$															
33.44	non-ferro-metaalwalserijen, -trekkerijen e.d.															
34	METAALPRODUCTENINDUSTRIE															
34.01	ijzer- en staalgietereien															
34.02	non-ferro-metaalgietereien															

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010
Toelichting op de bijlagen

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst	
34.11	grofsmederijen, anker- en kettingfabrieken, p.o. $\geq 2.000 \text{ m}^2$														
34.12	stamp-, pers-, dieptrek- en forceerbedrijven														
34.2	schroeven, massadraaiwerk-, veren- e.d. industrie														
34.3	tank-, reservoir- en pijpleidingbouwbedrijven														
34.4	overige constructiewerkplaatsen (excl. lakken): gesloten gebouwen of open lucht p.o. $\leq 2000 \text{ m}^2$														
34.4	overige constructiewerkplaatsen (excl. lakken): - in open lucht, p.o $\geq 2.000 \text{ m}^2$														
34.5	metalen meubelfabr. e.d. (incl. lakken en moffelen)												(3)		
34.6	metalen emballage ind. (incl. lakken en moffelen)												(3)		
34.7	c.v.-ketel en -radiatorenfabrieken (excl. moffelen)														
34.8	overige metaalwarecind.												(4)		

Categorie
nieuwe lijst

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010

Toelichting op de bijlagen

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV	Categorie nieuwe lijst
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst		
34.91	smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen e.d.												(4)			
34.93	metaaloppervlaktebehandelingsbedrijven:															
	- algemeen															
	- mechanische oppervlaktebehandeling (slijpen, polijsten)															
	- anodiseren, eloxeren													(15)		
	- chemische oppervlaktebehandeling													(15)		
	- emailleren													(15)		
	- galvaniseren (vernikkelen, verchromen, verzinken, verkoperen e.d.)													(15)		
	- metaalharderen													(15)		
	- lakspuiten en moffelen															
	- scoperen (opspreken van zink)													(15)		
	- thermisch verzinken of vertinnen													(15)		
35	MACHINE-INDUSTRIE															
35	machine-industrie:															
	p.o. >= 2.000 m2 en/of proefdraaien verbrandingsmotoren >= 1 MW															
36	ELEKTROTECHNISCHE INDUSTRIE															

 Categorie
nieuwe lijst

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010

Toelichting op de bijlagen

SBI-code	Type inrichting	Provincie												Nieuwe PMV	Categorie nieuwe lijst
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst	
36.21	elektromotoren- en generatorenfabrieken														
36.22	schakel- en installatiemateriaalfabrieken														
36.91	accumulatoren- en batterijenfabrieken														
36.92	lampenfabrieken														
36.95.1	fabrieken voor gedrukte bedrading														
36.96	grammofoonplaten- en bespelde magnetofoonbandenfabrieken														
36.97/.98	elektrische en elektrotechnische apparatenfabrieken														
37	TRANSPORTMIDDELENINDUSTRIE														
37.1	Autofabrieken en assemblagebedrijven														
37.41 t/m .45	scheepsbouw- en reparatiebedrijven:													(16)	
	- houten schepen													(16)	
	- kunststof schepen													(16)	
	- metalen schepen <= 25 meter													(16)	
37.41/45	scheepsbouw- en reparatiebedrijven voor metalen schepen >= 25 meter													(16)	
	en/of proefdraaien verbrandingsmotoren >= 1 MW														
37.46	scheepsschilder- en schoonmaakbedr. e.d.													(16)	
37.47	scheepssloperijen													(16)	

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010

Toelichting op de bijlagen

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV	Categorie nieuwe lijst
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst		
37.5	wagonbouw- en spoorwegwerkplaatsen (lijnwerkplaatsen): - algemeen - met proefdraaien verbrandingsmotoren >= 1 MW															
37.7	vliegtuigbouw en -reparatiebedrijven															
39	OVERIGE INDUSTRIE															
39.99.1	compostbedrijven (open en gesloten)														e	
40	OPENBARE NUTSBEDRIJVEN															
40.11	elektriciteitsproductiebedrijven (vermogen >= 50 MW): - kolengestookt - oliegestookt												(5)	(17)		
61/62	GROOTHANDEL															
61.18	dierlijke meststoffen, gesloten opslag															
61.41	ertsen (incl. overslag)														b	
61.44	minerale olieproducten (excl. brandstoffen)															
61.45	vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen (algemeen assortiment)													(18)		
61.46	vaste brandstoffen: kolenterminal (opslagopp. >= 2.000 m2)														b	

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV	Categorie nieuwe lijst
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst		
61.47	vloeibare brandstoffen: vloeistoffen o.c. < 100.000 m³														i	
61.47	vloeibare brandstoffen: vloeistoffen o.c. ≥ 100.000 m³														i	
61.51	chemische grondstoffen en chemicaliën voor industriële toepassing															
61.52	bestrijdingsmiddelen															
62.91,.92	schroot: - met shredders, persen - autosloperijen														e e e e	
62.99	groothandel in oude materialen en afvalstoffen n.e.g.															
65/66	DETAILHANDEL															
66.31	benzine-service-stations (zonder en met LPG)											(6)			i	
66.71	huisbrandstoffen											(6)				
68	REPARATIEBEDRIJVEN VOOR GEBRUIKSGOEDEREN															
68.21	autoreparatiebedrijven (excl. plaatwerken, spuiten en tectyleren)															
68.29	autoreparatiebedrijven n.e.g. met tectyleerderij															
72	WEGVERVOER															

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010
Toelichting op de bijlagen

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV	Categorie nieuwe lijst
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst		
72.3	goederenwegvervoerbedrijf met schoonmaken tanks														1	
72.44	sleepbedrijven van voertuigen															
73	ZEEVAART															
73.3	zeevaart laad-, los- en overslagbedrijven:															
	- stukgoed														b b i k	
	- ertsen, mineralen e.d.															
	- steenkool															
	- olie, LPG e.d.															
	- tankercleaning															
74	BINNENVAART															
74.2	binnenvaart laad-, los- en overslagbedrij- ven:															
	- ertsen, mineralen e.d.													b b b i k		
	- steenkool <= 2.000 m2															
	- steenkool, opslagopp. >= 2.000 m2															
	- olie, LPG e.d.															
	- tankercleaning															
75	LUCHTVAART															
75.21.1	luchthavens															
75.21.3	vliegtuigverhuurbedrijven															

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010
Toelichting op de bijlagen

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV	Categorie nieuwe lijst
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst		
75.29	luchtvaart verwante bedrijven n.e.g.															
90	OPENBAAR BESTUUR															
90.6	land-, lucht- en zeemachtkazernes e.d.															
96	SPORT EN RECREATIE															
96.12.2	sportaccommodaties: - skelterbanen - autocircuits, motorcrossterreinen e.d.															
96.95	jachthavens en botenverhuurbedrijven															
98	OVERIGE DIENSTVERLENENDE BEDRIJVEN															
98.11.2	Vuilstortplaatsen															
98.11.3	Vuiloverslagstations															
98.11.4	gemeentewerven, chemisch afvaldepots															
98.12	rioolwaterzuiveringsinstlataties															
98.13	afvalbewerkingsbedrijven: - verwerking afgewerkte olie - kabelbranderijen - oplosmiddelrugwinning - vuilverbrandingsinrichtingen: huisvuil, slib - vuilverbrandingsinrichtingen: chemisch afval - verwerking fotochemisch en galvano-afval - sorteren bouw- en sloopafval															

PROVINCIALE MILIEUVERORDENING NOORD-BRABANT 2010

Toelichting op de bijlagen

SBI-code	Type inrichting	Provincie													Nieuwe PMV	Categorie nieuwe lijst
		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	N-Holland	Z-Holland	Utrecht	Zeeland	N-Brabant	Limburg	Nieuwe zwarte lijst		
98.14	ongedierte bestrijdings- en ontsmettings-bedrijven															
98.32	chemische wasserijen en ververijen															

OPSLAGEN GEVAARLIJKE STOFFEN

brandbare vloeistoffen, ondergronds, K1/K2/K3-kl.												(7)				j
brandbare vloeistoffen, bovengronds, K1/K2/K3-kl.												(8)				
Bestrijdingsmiddelen												(9)	(10)			
gier / drijfmest (open en gesloten)										(11)			(12)			

INSTALLATIES

Vatenspoelinstallaties																
stookinstallatie, olie of kolen, >= 50 MW																
Motorbrandstofpompen										(13)		(14)				i

Opmerkingen

- (1) alleen verbod indien lakspuiterij
- (2) Maar: is ongeveer gelijk is aan code 28.29, dan wel verboden
- (3) verbod alleen met lakken en moffelen

- (4) alleen verbod als oppervlak > 100 m²
- (5) verboden voor stookinstallaties > 50 MW
- (6) verbod op ondergrondse opslag
- (7) voor eigen gebruik, niet verboden in alle gebieden
- (8) daarnaast alleen verbod op opslag in tanks
- (9) verboden vanaf 250 of 2500 kg
- (10) verboden vanaf 400 kg
- (11) alleen verbod voor mest van buiten bedrijf afkomstig
- (12) alleen verbod foliebassins
- (13) verbod alleen als omzet > 25000 l/j
- (14) voor eigen gebruik: niet verboden in alle gebieden
- (15) Verboden op basis cat p indien baden direct in of op de grond
- (16) Verboden cat h indien oppervlakte schepen beroepsvaart worden gerepareerd
- (17) Alleen kerncentrales verboden cat s
- (18) Afleveren brandstoffen motorvoertuigen verboden cat i

Toelichting op bijlage 5: Aanwijzing beschermingszones

Algemeen

De detailkaarten van de beschermingszones voor het grondwater met het oog op de drinkwatervoorziening zijn ontleend aan het grondwaterbeschermingsplan provincie Noord-Brabant (1988). Enkele gebieden zijn na vaststelling van het plan geactualiseerd.

Ten behoeve van de PMV zijn alle detailkaarten bij de 2e tranche in 1995 geactualiseerd.

Met de inwerkingtreding van de 3e tranche in januari 1999 zijn 12 gebieden opnieuw gewijzigd, waarbij de wijzigingen indicatief op kaart zijn aangegeven. Voor de 4e tranche (april 2001) zijn alle kaarten voorzien van de meest recente en beschikbare topografische ondergrond (kaarten 1:25.000). De grenzen van de waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones zijn waarnodig aangepast aan de nieuwe topografie. Uitgangspunt hierbij is dat grenzen van de beschermingszones zoveel mogelijk samenvallen met in het veld herkenbare structuren welke zo min mogelijk aan verandering onderhevig zijn, tenzij dit zou leiden tot grote afwijkingen ten opzichte van berekende grenzen. In die gevallen worden kadastrale grenzen gehanteerd.

Begrenzing waterwingebieden

Voor waterwingebieden wordt in beginsel de kadastrale eigendomssituatie aangehouden. Bij de meeste gebieden heeft dit er toe geleid dat er bij de eerdere PMV-wijziging in 2004 kleine wijzigingen aan de begrenzingen zijn doorgevoerd. Daarnaast is bij een aantal pompstations de onttrekkingssituatie zodanig gewijzigd, dat een herberekening van de begrenzingen is uitgevoerd.

Op verzoek van Brabant Water zijn er bij deze vaststelling van de PMV grenscorrecties gepleegd bij de begrenzingen van de waterwingebieden.

De 100-jaarszones en herbegrenzing van de zeer kwetsbare gebieden

In het kader van het nieuwe beschermingsbeleid voor grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening (beleidsplan vastgesteld op 20 september 2002 door PS) zijn voor de 8 zeer kwetsbare winningen naast de bestaande 25 jaarszones ook zogenaamde 100 jaarszones aangekondigd. In een zeer kwetsbaar grondwaterbeschermingsgebied ontbreken slecht doorlatende kleilagen boven de laag waaruit water wordt onttrokken. In het Streekplan 2002 zijn deze beschermingszones met een voorlopig karakter op de plankaart 2 en kaart D afgebeeld en is aangegeven dat de definitieve ligging van de zones in de provinciale milieuverordening wordt opgenomen.

De bestaande 25 jaarszones (juridisch verankerd in de provinciale milieuverordening) zijn midden jaren 80 berekend met behulp van een technisch eenvoudig rekenmodel volgens landelijk vastgestelde uitgangspunten. De hydrologische rekenmodellen zijn de afgelopen 20 jaar aanzienlijk uitgebreid, waardoor meer gedetailleerde berekeningen kunnen worden uitgevoerd.

In het beleidsplan voor de drinkwaterbescherming van 2002 is als actie opgenomen dat de provincie in samenwerking met het waterleidingbedrijf (Brabant Water) naast de 100-jaarszone ook de 25 jaarszones van de 8 zeer kwetsbare winningen met gemoderniseerde modelberekeningen zal bepalen. Ook is aangegeven dat de begrenzing van de bestaande 25- jaarszones, vanwege voortschrijdend technisch inzicht op basis van nieuwe berekeningen zo nodig wordt aangepast.

Op basis van de nieuwe berekeningen van de 25- en 100 jaarszone zijn de zones topografisch begrensd. De topografische begrensde zones hebben de status van beschermingszones. In de 5e tranche van de PMV (augustus 2004) zijn de aanpassingen zichtbaar gemaakt.

1. Berekening 25- en 100-jaarszones

Voor de berekening van de 25- en 100 jaarszones is het zogenaamde Waterdoelenmodel toegepast. Het Waterdoelenmodel is ontwikkeld voor de provincie Noord-Brabant ten behoeve van de uitvoering van het waterhuishoudingbeleid (kwantitatief waterbeheer bijvoorbeeld realisatie gewenste grondwa-

tertoestand). Het model is voor heel Brabant operationeel, is gevuld met alle beschikbare (geo-)hydrologische informatie en heeft draagvlak bij de waterbeheerders en waterleidingbedrijven. Voor de berekening van de 25- en 100-jaarszone zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd als in de oude berekeningen. Dat wil zeggen dat bij de berekening van de 25-jaars grens de stroombanen van de waterdeeltjes vanuit de winputten in stroomopwaartse richting worden vervolgd. Zodra een transporttijd van 25 jaar resp. 100 jaar is bereikt, wordt dit punt geprojecteerd naar maaiveld en als 'gridcel' (100x100m.) op kaart afgebeeld. Op deze wijze zijn ook gridcellen berekend met transporttijden van minder dan 25 jaar en transporttijden tussen 25 en 100 jaar. De (denkbeeldige) lijn die de gridcellen van 25- resp. 100 jaar met elkaar verbindt, is de berekende grens van de 25-, resp. 100-jaarszone.

Daarnaast is per gridcel de relatieve bijdrage aan de totaal opgepompte hoeveelheid grondwater berekend. Naarmate de relatieve bijdrage hoger is, is de beschermingsurgentie ook hoger. De berekeningen voor de winningen Helvoirt, Budel en Vessem hebben betrekking op de verlaagde vergunningshoeveelheid (resp. 2, 3,5 en 6,5 mln. m³ per jaar).

2. Topografische begrenzing beschermingszones

De grenzen van de berekende 25- en 100-jaarszones (opgebouwd uit grids), zijn omgezet naar topografische grenzen. Daarbij worden zoveel mogelijk in het veld herkenbare structuren gevolgd (natte en droge infrastructuur). Dit is van belang vanwege een eenvoudige markering in het veld (borden grondwaterbeschermingsgebied), betere handhaving en duidelijkheid voor de streek.

Bij de topografische begrenzingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de grens van de 25 en 100-jaarszone volgt zoveel mogelijk wegen, spoorlijnen en grote waterlopen. Waar dit niet mogelijk is, worden in het landschap herkenbare of kadastrale kavelgrenzen gevolgd;
- bij de beslissing omtrent de begrenzing zijn ook berekeningsresultaten gebruikt die inzicht geven in de bijdrage van het betreffende deelgebied in de totale voeding van het pompstation. Gridcellen met een verwaarloosbare bijdrage, veraf gelegen van de pompputten zijn buiten de beschermingszone gelaten, tenzij ze om andere hier genoemde argumenten zoals handhaafbaarheid en herkenbaarheid wel binnen de zone zouden moeten liggen. Bevinden deze gridcellen in de nabijheid van de pompputten, dan zijn deze vanwege de snelle doorstroming wel als beschermingszone begrengd. Deze keuze is gebaseerd op een extern deskundigenoordeel (geleverd door hydrologen die de berekeningen hebben uitgevoerd)
- de grens van de beschermingszones verloopt zo gelijkmatig mogelijk (d.w.z. zo weinig mogelijk uitstulpingen) en vormt een aaneengesloten geheel (d.w.z. geen "eilanden" binnen de beschermingszone) vanwege uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het beleid.
- indien een relevant deel van een kavel deel uitmaakt van de berekende 25 of 100-jaarszone (gridkaart), dan is deze kavel geheel in de beschermingszone opgenomen. Bij bosgebieden is royaal begrengd.

3. Voorkomen van 100-jaarszones

De 100-jaarszone blijkt in de praktijk relatief gering van omvang te zijn en slechts bij 4 van de 8 zeer kwetsbare wingebieden voor te komen (Budel, Macharen, Nuland, Helvoirt). Dit laatste betekent dat het opgepompte grondwater bij de andere zeer kwetsbare winningen (die zonder 100-jaarszone) ten hoogste 25 jaar oud is. Dit betreft de winningen te Boxmeer, Vessem, Vierlingsbeek en Waalwijk. Vanwege de opbouw van de diepere ondergrond en/of het voorkomen van drainerende waterlopen buiten de 25-jaarszone bereikt het grondwater dat buiten deze zone infiltreert, nooit de winputten. Hiermee is ook de relatief grote kwetsbaarheid van deze winningen aangetoond. De kwetsbaarheid neemt namelijk af naarmate een deel van het opgepompte water uit 'oud' grondwater bestaat. Dit 'oude' grondwater is langer onderweg, waardoor er meer gelegenheid is voor natuurlijke zuivering in de ondergrond. Bovendien is het risico dat het 'oude' grondwater is belast, veel geringer.

4. Veranderingen bij alle 8 zeer kwetsbare gebieden bij de 5^e tranche (2004)

Bij alle 8 zeer kwetsbare gebieden is bij de 5^e tranche de begrenzing van de 25-jaarszones veranderd als gevolg van het toegepaste nieuwe rekenmodel. Een belangrijke reden hiervoor is dat bij de berekening ook de invloed van de regionale stroming (van zuid naar noord) en van drainerende

waterlopen in beschouwing is genomen. Vanwege de regionale grondwaterstroming hebben de berekende zones een meer langgerekte vorm in noord-zuid richting.

5. Begrenzingsen bij de nieuwe PMV Noord-Brabant 2010

Bij de vaststelling van de PMV Noord-Brabant 2010 zijn de begrenzingen van de 25- en 100-jaarszones en die van de boringsvrije zones ongewijzigd gebleven, met uitzondering van de begrenzing van de winning Macharen. Zie hiervoor de toelichting in onderdeel A.2.

Toelichting op bijlage 6: Aanwijzing stiltegebieden

Toelichting detailkaarten stiltegebieden

De meeste kaarten van de stiltegebieden hebben een schaal van 1:25.000. Enkele kaarten hebben een schaal van 1:50.000. Bij dit laatste gaat het om de stiltegebieden Biesbosch, De Utrecht, Drunensche Duinen, 't Leenderbos (resp. de kaartnummers 47, 53, 54, 60). De kaarten zijn ontleend aan het Uitwerkingsplan Stiltegebieden 1988 (een uitwerkingsplan op basis van het provinciale Streekplan), en sindsdien niet meer gewijzigd. Op termijn zullen de stiltegebieden opnieuw begrensd worden, afhankelijk van de resultaten van het in hoofdstuk 5 van het PMP aangekondigde onderzoek.

Toelichting op bijlage 7: Aanwijzing kwetsbare gebieden

De selectie van de kwetsbare gebieden is opgenomen in de Nota lozingen buitengebied, door Gedeputeerde Staten vastgesteld d.d. 11 maart 2003.

Hierna volgt een omschrijving van de geselecteerde gebieden, afkomstig uit voornoemde Nota lozingen buitengebied.

Bij de selectie en begrenzing van de potentieel kwetsbare gebieden is uitgegaan van drie provinciale beleidsplannen:

- Streekplan 2002 – 2012, inclusief plankaart 1 en 2 (februari 2002)
- Waterhuishoudingsplan 2003-2006 (november 2002) en van de functies van de plankaart waarvoor de doelstelling afhankelijk is van grond- en of oppervlaktewater. Het waterhuishoudkundig ontwikkelingsbeleid heeft voor de relevante beleidscategorieën een resultaatverplichting voor de waterkwaliteit.
- Nota bescherming van grondwater voor de drinkwatervoorziening (september 2002)

Daarnaast zijn aanvullende gegevens ontleend aan het Koepelplan ‘De Reconstructie aan zet’ (juni 2001), waar op kaart 8.2 gebieden zijn opgenomen als ‘Stroomgebied met beschermende maatregelen voor resultaatverplichting natuur’.

In totaal worden acht verschillende categorieën kwetsbaar gebied onderscheiden. Voor twee categorieën, te weten de waterlopen met de functie waternatuur en/of de functie viswater, geldt als beïnvloedingsgebied het totale afwateringsgebied van de betreffende waterloop. Ook voor de bovengenoemde gebieden uit het Koepelplan geldt het gehele stroomgebied als kwetsbaar gebied. Voor grondwaterbeschermingsgebieden geldt als beïnvloedingsgebied de 25- en 100-jaarszone. Voor de overige categorieën is om praktische reden gekozen voor een beïnvloedingszone van 250 m. De bescherming richt zich hiermee met name op de kwaliteit van de lokale kwel en het oppervlaktewater in het kwetsbaar gebied zelf.

Voor de exacte begrenzing van de verschillende categorieën gebieden is de volgende werkwijze gevolgd. De kaarten behorende bij de PMV hebben een kaartschaal 1: 25.000. De reeds beschikbare kaart (schaal 1: 50.000 of kleiner) is daarom nader gedetailleerd. De digitale kaarten van de topografische ondergrond, schaal 1: 10.000 (Top10Vector), zijn hierbij als basis gebruikt.

Daarnaast hebben de gemeenten aangegeven de behoefte te hebben aan een begrenzing op perceelsniveau teneinde onduidelijkheden bij de uitvoering te voorkomen. Bij het nader detailleren van de begrenzing is daarom ook rekening gehouden met de eigendomsgrenzen zoals deze zijn opgenomen in de kadastrale kaarten. De nauwkeurigheid van de kadastrale kaart (schaal 1: 1 000) is groter dan de topografische kaart (schaal 1: 10 000). De kadastrale perceelsgrenzen kunnen daarom afwijken van op de topografische kaarten herkenbare grenzen.

De nadere begrenzing van de afwateringseenheden heeft plaatsgevonden in samenwerking met de waterkwantiteitsbeheerders in de provincie.

De begrenzing van de afwateringseenheden is in 2 stappen uitgevoerd:

- het begrenzen van de buitengrenzen met behulp van de topografische kaart 1: 10.000
- het selecteren van de kadastrale percelen binnen deze begrenzing.

Voor het inpassen van de afwateringseenheden op de Top10 vectorkaart is gekeken naar logische grenzen, met name wegen. Bij het selecteren van de kadastrale percelen zijn alle percelen binnen deze concept begrenzing geselecteerd. Bij percelen die gedeeltelijk binnen deze begrenzing liggen is de volgende keuze gemaakt:

- is het kadastraal perceel voor meer dan 50% bedekt is door de concept begrenzing van de afwateringseenheid, dan is het gehele perceel als kwetsbaar aangeduid.
- Is het kadastraal perceel voor minder dan 50% bedekt, dan wordt het perceel niet betrokken bij de uiteindelijke begrenzing van het afwateringsgebied.

Door deze confrontatie van de concept begrenzing met de kadastrale percelen is dus de begrenzing van de buitengrenzen van de afwateringseenheden aangepast, namelijk gebaseerd op de grenzen van kadastrale percelen (1: 1.000) en niet (meer) op elementen uit de topografische kaart (1: 10.000). De begrenzing bestaat feitelijk uit de optelling van een groot aantal percelen die als kwetsbaar zijn aangeduid. In het bestand is per perceel het kadastraal nummer opgenomen. Hiermee is het in principe mogelijk om de eigenaren van de betreffende percelen te identificeren.

De begrenzingen van de vennen, wielen en enkele krekensstelsels zijn overgenomen uit de Top10vector kaart (wielen en krekens) en de 1: 10.000 begrenzing van de ecologische hoofdstructuur (vennen).

Bij de nadere begrenzing van de natte natuurgebieden is gebruik gemaakt van de globale begrenzing van de natte natuurgebieden (uit het streekplan) en de 1 : 10.000 begrenzing van de provinciale ecologische hoofdstructuur (kaart behorende bij GS-besluit van 2 juli 2002). Door middel van een GIS-bewerking zijn elementen geclassificeerd als bestaande en nieuwe natuur uit de 1 : 10.000 begrenzing geselecteerd, die binnen de globaal begrensde eenheden liggen of eraan raken.

De nadere begrenzing van de beïnvloedingszone van 250 m. is in twee stappen tot stand gekomen:

1. het neerleggen van een 250 meter brede zone rondom de buitenbegrenzing van de legenda-eenheden vennen/wielen/enkele krekensstelsels, natte natuurgebieden, zwemwater en enkele gebieden uit de Natuurbeschermingswet, Vogel- en/of Habitatrichtlijn;

2. Het selecteren van kadastrale percelen binnen deze begrenzing.

Bij het selecteren van de kadastrale percelen zijn alle percelen die volledig binnen de zone van 250 meter vallen geselecteerd. Voor percelen die slechts gedeeltelijk binnen de zone gelegen zijn, is de volgende keuze gemaakt:

- Kadastrale percelen die gedeeltelijk gelegen zijn binnen de 250 meter zone, maar in zijn geheel gelegen zijn binnen een 350 meter zone rondom de gebieden, zijn ook als geheel als kwetsbaar aangeduid;
- Kadastrale percelen die gedeeltelijk gelegen zijn binnen de 250 meter zone, maar ook gedeeltelijk buiten een 350 meter zone rondom de gebieden, zijn gesplitst in 2 delen. Het gedeelte binnen de 250 meter zone is aangeduid als kwetsbaar.

Deze methode wijkt enigszins af van de methode zoals gehanteerd bij de selectie van kadastrale percelen binnen de begrenzing van de afwateringseenheden. De reden hiervoor is dat er rond natuurgebieden en natuurlijke wateren veelal grote percelen zijn gelegen en omdat een 250 meter zone rondom gebieden en waterlopen een enigszins “willekeurige grens” is die niet gebaseerd is op kenmerken uit het veld. Een selectie op basis van de bedekkingsgraad (50%) leidt dan tot ongewenste effecten. Bijvoorbeeld: hele grote percelen die gedeeltelijk binnen de zone vallen zouden dan als niet kwetsbaar worden aangemerkt, waardoor ook een groot gedeelte van de bufferzone als niet kwetsbaar wordt aangemerkt.

Omdat het vaak grote percelen betreft rondom natuurlijke ingerichte terreinen, bieden elementen uit de topografische kaart (zoals wegen) onvoldoende houvast voor een nadere afgewogen begrenzing. Door deze confrontatie van de 250 meter beïnvloedingszone met de kadastrale percelen is dus de begrenzing van de buffers aangepast, namelijk gebaseerd op de grenzen van kadastrale percelen (1: 1.000) en een maximale afstand van 350 meter, en niet (meer) op een exacte 250 meter grens rondom de kwetsbare natuurgebieden en waterlopen.

Ook de begrenzing van deze eenheden bestaat feitelijk uit de optelling van een groot aantal percelen die als kwetsbaar zijn aangeduid. In het bestand is per perceel het kadastraal nummer opgenomen. Hiermee is het in principe mogelijk om de eigenaren van de betreffende percelen te identificeren.

Toelichting op bijlage 8: Regels voor gedragingen

De regels inzake het voorkomen of beperken van geluidhinder (stiltegebieden)

Bepaling 1.1

In bepaling 1.1 van Bijlage 10, onderdeel A, is toegevoegd de definitie van het begrip “openbare weg”. Er is behoefte aan een heldere definitie van dit begrip in verband met de handhaving van bepaling 2.2, waarin het verbod is opgenomen om zich met een motorvoertuig of bromfiets te bevinden buiten de openbare weg of buiten andere voor bestemmingsverkeer openstaande wegen of terreinen. Het begrip “openbare weg” wordt gedefinieerd door aansluiting te zoeken bij de Wegenverkeerswet 1994. De Wegenverkeerswet 1994 is echter van toepassing op alle wegen en paden die voor het openbaar verkeer open staan. Derhalve ook op wegen die alleen openstaan voor voetgangers en fietsers. Juist op deze wegen en paden dienen motorvoertuigen in milieubeschermingsgebieden voor stilte te worden geweerd. Derhalve worden wegen die alleen openstaan voor voetgangers en fietsers in bepaling 1.1 uitgezonderd van het begrip “openbare weg”. Dit betekent dat daarmee handhavend kan worden opgetreden bij overtreding van bepaling 2.2 indien een motorvoertuig of bromfiets zich binnen een milieubeschermingsgebied voor stilte bevindt op een weg die krachtens de Wegenverkeerswet 1994 alleen open staat voor voetgangers en fietsers.

Bepaling 2.1

In de toestellenlijst worden die mobiele geluidbronnen opgenomen die door hun niet-permanent karakter moeilijk of helemaal niet via de ruimtelijke ordening of het vergunningenregime voor inrichtingen uit de Wet milieubeheer te weren zijn. Nieuwe lawaaiige toestellen die nog niet op de toestellenlijst voorkomen noch in andere regelgeving ten aanzien van het geluidsaspect gereguleerd zijn, kunnen via de vangnetbepaling 2.1, eerste lid, van de verordening aangepakt worden.

Toelichting per categorie

a.

Seismologisch onderzoek

Het seismologisch onderzoek dient ter beantwoording van de vraag of zich in de ondergrond gasvoerende structuren van voldoende omvang bevinden. Het wordt uitgevoerd met zogenaamde airgun-apparatuur. Hieronder wordt verstaan de apparatuur voor het door middel van de gecomprimeerde lucht ‘onder water opwekken van trillingen.

Daarnaast wordt ook de schotgatmethode toegepast. Bij deze laatste methode worden kleine explosieve ladingen in de bodem tot ontsteking gebracht. Ook deze methode valt onder de omschrijving van categorie b. Hoewel seismologisch onderzoek doorgaans van korte duur is, wordt gevreesd voor verstoring. Reden om bedoelde activiteit onder de werking van de verordening te plaatsen.

Opsporingsboringen

De vergunning ten behoeve van opsporingsboringen heeft in het algemeen betrekking op een redelijk omvangrijk gebied, waarbinnen door middel van een aantal op elkaar volgende opsporingsboringen getracht wordt de aanwezigheid van olie of gas aan te tonen. Het gaat dus om een tijdelijke activiteit, die met een zekere regelmaat verplaatst binnen het gebied. De bij de boringen gebruikte lawaaiige toestellen beïnvloeden het natuurlijk achtergrondgeluidniveau in stiltegebieden negatief.

In die gevallen waarin booractiviteiten in stiltegebieden op grond van besluitvorming op rijksniveau onvermijdelijk zijn geworden, kan via de verordening worden bevorderd dat zodanige maatregelen en voorzieningen worden getroffen dat hinderlijk geluid, met name piekgeluid, zoveel mogelijk wordt voorkomen.

b.

Ook activiteiten in het kader van de aanleg van kabels en buisleidingen, waarbij gebruik gemaakt wordt van motorisch aangedreven werktuigen, behoren onder het regime van deze verordening te vallen. Immers de verstoring van deze activiteiten, hoewel van tijdelijke aard, is zodanig, dat, indien de onvermijdelijkheid van de aanleg is aangetoond, slechts ontheffing kan worden verleend onder

geluidreducerende voorwaarden. De aanleg van kabels en leidingen ten behoeve van woonhuisaansluitingen kan worden begrepen als onderdeel van de aanleg of reconstructie van wegen dan wel van de bouw van woningen, welke activiteiten via de ruimtelijke ordening en niet via de verordening worden gereguleerd.

c.

Voor het gebruik van de onder c. genoemde toestellen is een uitzondering gecreëerd als het gaat om noodsituaties. In casu valt te denken aan het gebruik van marifoons, portofoons en dergelijke toestellen. Klokgelui ter gelegenheid van godsdienstige en levensbeschouwelijke plechtigheden en lijkeplechtigheden, alsmede oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging zijn toegestaan.

e.

De onder e. genoemde toestellen zijn toegestaan in het normale gebruik in en om woningen en legale woonboten binnen het gebied.

g.

Onder schietwapens worden verstaan schietwapens als bedoeld in de zin van artikel 1 van de Wet wapens en munitie.

In onderzoek is nog de mogelijkheid van beperking van jacht in milieustimuleringsbieden waar het aspect stilte beschermd wordt. Het gebruik van toestellen voor het afschieten van kleiduiven is een lawaaiige vorm van recreatie en als zodanig wezensvreemd aan een stiltegebied. Schietwapens in gebruik voor kleiduivenschietsport vallen niet onder de Jachtwet.

Bepaling 2.2 en 2.3

Het gebruik in stiltegebieden van elektrisch aangedreven motorvoertuigen, zoals rijwielen voorzien van een elektro-(hulp)motor, zal, wegens de geringe geluidsemissie die van deze voertuigen is te verwachten, niet worden verboden.

Bepaling 2.5

Door de inperking van de reikwijdte van het in bepaling 2.5 opgenomen verbod blijft de Vaartuigenverordening integraal in stand. Concreet: het eerste lid van bepaling 2.5 geldt niet in stiltegebied "De Biesbosch" omdat de genoemde verordening de materie al voldoende regelt.